

2007. évi XVII. törvény

Hatályos: 2015.07.03 -

2007. évi XVII. törvény

a mezőgazdasági, agrár-vidékfejlesztési, valamint halászati támogatásokhoz és egyéb intézkedésekhez kapcsolódó eljárás egyes kérdéseiről¹

Az Országgyűlés annak érdekében, hogy az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból, az Európai Mezőgazdasági Garancia Alapból, valamint az Európai Halászati Alapból, továbbá a tagállami hatáskörben nyújtott mezőgazdasági, agrár-vidékfejlesztési, valamint halászati támogatások nemzeti végrehajtásával összefüggő alapelveket, továbbá egységes intézményi, információs és eljárási kereteket megállapítsa, a következő törvényt alkotja:

I. FEJEZET

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

A törvény célja, alapelvei

1. § E törvény célja, hogy az eljárás törvényessége, eredményessége és átláthatósága érdekében a közösségi és a nemzeti forrásból folyósított mezőgazdasági, agrár-vidékfejlesztési, valamint halászati támogatások igénybevételének és a közös agrárpolitika egyéb, támogatás kifizetésével nem járó piacsabályozási intézkedéseiben (a továbbiakban együtt: intézkedés) való részvétel rendjét, az ügyfél, továbbá az irányítási, valamint a végrehajtási feladatokat ellátó szervek, illetve szervezetek jogait és kötelezettségeit egységesen szabályozza.

2. § A jogok rendeltetésszerű gyakorlása érdekében az irányítási, valamint a végrehajtási feladatokat ellátó szervek, illetve szervezetek az intézkedésekben való részvételhez kapcsolódó információhoz való egyenlő hozzájutási esélyek biztosítása mellett megadják az ügyfelek részére a vonatkozó nemzeti jogszabályok és közösségi jogi aktusok, valamint egyéb rendelkezések megtartásához szükséges tájékoztatást, és lehetővé teszik számukra az intézkedésekben való részvétel közösségi jogi aktusokon, nemzeti jogszabályokon és egyéb rendelkezéseken alapuló rendjének megismerését.

3. § A végrehajtási feladatokat ellátó szervezetek minden ügyben kötelesek megkülönböztetés nélkül, az adott intézkedésre vonatkozó közösségi jogi aktusoknak és nemzeti hatáskörben kiadott jogszabályoknak, és az ezeken alapuló más rendelkezéseknek megfelelően, valamint a támogatási cél megvalósítását és rendeltetését elősegítő módon eljárni és intézkedni.

4. § Az ügyfél jogainak gyakorlása és kötelezettségeinek teljesítése során köteles elősegíteni a törvény végrehajtásában közreműködő szervek, szervezetek feladatainak végrehajtását.

5. § A piaci szereplők gazdálkodása kiszámíthatóságának érdekében biztosítani kell, hogy:

a) a támogatások kifizetéséért és az egyéb intézkedések lebonyolításának végrehajtásáért felelős intézményrendszer működése átlátható, szabályszerű, megfelelően szabályozott és a hatékonyság, gazdaságosság, eredményesség követelményeinek megfelelő legyen,

b) az ügyfelet csak a kérelem elbírálásához legszükségesebb mértékben terhelje adminisztrációs kötelezettség,

c) a támogatási kérelmeket, pályázatokat az egyenlő esélyek biztosítása mellett bírálják el, továbbá

d) a piaci szereplők a jogszabályok keretei között kiszámíthatóan, és határidőn belül jussanak hozzá az őket megillető támogatáshoz,

e) az átlagosnál kisebb gazdasági erővel rendelkező piaci szereplők számára is elérhetőek legyenek a versenyképessé válásukhoz szükséges támogatások.

f)² a pályázati és kérelmezési feltételek és határidők a jogszabály vagy pályázati felhívás alapján egy benyújtási időszakban benyújtott kérelmek vagy pályázatok esetén – közösségi jogi aktus eltérő rendelkezése hiányában – az ügyfél hátrányára nem módosíthatók,

g)³ a törvény hatálya alá tartozó egyes intézkedések igénybevétele, az ahhoz kapcsolódó adatszolgáltatással, eljárásokkal kapcsolatos részletes, valamint az intézkedésekben való részvétellel kapcsolatos általános szabályokat tartalmazó, új intézkedést bevezető jogszabályt a kérelmek benyújtására nyitva álló időtartam kezdő napját legalább két hónappal, egyéb esetekben jogszabályt a kérelmek benyújtására nyitva álló időtartam kezdő napját legalább harminc nappal megelőzően kell kihirdetni. Haladéktalan szabályozást igénylő esetekben ezen időtartam – a jogalkotás rendjére vonatkozó szabályozás figyelembevétele mellett – lerövidíthető úgy, hogy haladéktalan szabályozást igénylő esetnek minősül, ha a szabályozással érintetteknek a jogszabály mielőbbi hatálybalépéséhez különösen méltányolható érdeke fűződik.

6. § Annak érdekében, hogy az intézkedések ténylegesen a jogszabályokban vagy programokban meghatározott célok megvalósítását szolgálják, a végrehajtási feladatokat ellátó szervezetek kötelesek megteremteni, illetve biztosítani a szándékos szabálytalanságok elleni hatékony fellépéshez szükséges feltételeket.

7. § (1) Az ügyfelek, továbbá az irányítási, valamint a végrehajtási feladatokat ellátó szervek, illetve szervezetek kötelesek egymással, az Európai Unió illetékes szerveivel, szervezeteivel, valamint más tagállamok kifizető ügynökségeivel együttműködni. Ez az együttműködés kiterjed az egyes feladatok közösségi jogi aktusokban, valamint a jogszabályokban, továbbá a külön megállapodásokban foglaltak szerint történő végrehajtására, az együttműködő felek közti, szükséges és célhoz kötött adatszolgáltatásra, az ellenőrzések végrehajtásához szükséges feltételek megteremtésére.

(2) A törvény végrehajtásában külön megállapodás alapján részt vevő szervezetek a szükséges szervezési és pénzügyi intézkedések megtételével kötelesek saját, jogszabályban, illetve alapító okiratukban meghatározott alapfeladataik, valamint a külön megállapodásban foglaltak végrehajtása során az összhangot folyamatosan biztosítani.

(3)⁴ A költségtakarékosság és a hatékonyság biztosítása érdekében az irányítási, valamint a végrehajtási feladatokat ellátó szervek, szervezetek kötelesek úgy megszervezni tevékenységüket, hogy eljárásuk az ügyfélnek és a hatóságoknak a legkevesebb költséget okozza, és az eljárás a lehető leggyorsabban lezárható legyen.

8. § A törvény rendelkezéseit az Európai Unió Közös Agrárpolitikájáról (KAP), valamint Közös Halászati Politikájáról (KHP) szóló közvetlenül alkalmazandó közösségi jogi aktusokkal együtt kell alkalmazni és értelmezni.

Fogalmak

9. § A törvény, valamint a törvény végrehajtására kiadott jogszabályok alkalmazásában:

a)⁵ *beruházás*: az ügyfél által eszközölt, a számvitelről szóló törvény és a személyi jövedelemadóról szóló törvény által befektetett eszközként aktiválhatónak minősített ráfordítások összessége, valamint az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló 2009. évi XXXVII. törvény 71. §-a (1) bekezdésének a) pontjában megfogalmazott tevékenységek és az erdő faállományának minőségi javítását szolgáló törzsalakító nyesés. A társasági tulajdon, illetőleg szavazati jog megszerzésére fordított összeg csak abban az esetben minősül beruházásnak, ha a támogatás igénybevételi feltételeit megállapító jogszabály ezt kifejezetten lehetővé teszi;

b)⁶ *egyéb szervezet*: a szakcsoport, valamint a jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet;

c)⁷ *illetékes hatóság*: az 1290/2005/EK tanácsi rendeletnek a kifizető ügynökségek és más testületek akkreditációja és az EMGA és az EMVA számláinak elszámolása tekintetében történő alkalmazására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról szóló 885/2006/EK bizottsági rendelet (2006. június 21.) 1. cikkének (2) bekezdése, valamint az 1306/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek a kifizető ügynökségek és más szervek, a pénzgazdálkodás, a számlaelszámolás, az ellenőrzési szabályok, a biztosítékok és az átláthatóság tekintetében történő alkalmazására vonatkozó szabályok megállapításáról szóló 908/2014/EU bizottsági végrehajtási rendelet (2014. augusztus 6.) 1. cikk (1) bekezdése alapján az agrárpolitikáért felelős miniszter;

d)⁸ *irányító hatóság*: az agrár-vidékfejlesztésért felelős miniszter mint

da) a 2007–2013 programozási időszakban az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból (EMVA) nyújtandó vidékfejlesztési támogatásról szóló 1698/2005/EK tanácsi rendelet (2005. szeptember 20.) 75. cikke és az Európai Halászati Alapról szóló 1198/2006/EK tanácsi rendelet (2006. július 27.) 58. cikk (1) bekezdés a) pontja,

db) a 2014–2020 programozási időszakban az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból (EMVA) nyújtandó vidékfejlesztési támogatásról és az 1698/2005/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló 1305/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (2013. december 17.) 65. cikk (2) bekezdése és az Európai Halászati Alappal összefüggésben a 2014–2020 programozási időszakra vonatkozó közösségi jogi aktus

alapján kijelölt hatóság;

e) kifizető ügynökség: a közös agrárpolitika finanszírozásáról szóló 1290/2005/EK tanácsi rendelet (2005. június 21.) 6. cikkében meghatározottak szerinti, a Kormány által rendeletben kijelölt, és az illetékes hatóság által e feladat ellátására akkreditált szerv;

f) igazoló szerv: a közös agrárpolitika finanszírozásáról szóló 1290/2005/EK tanácsi rendelet (2005. június 21.) 7. cikkében meghatározottak szerinti szerv;

g) közreműködő szervezet: az Európai Halászati Alapról szóló 1198/2006/EK tanácsi rendelet (2006. július 27.) 3. cikk *p)* pontja szerinti szervezet;

h) igazoló hatóság: az Európai Halászati Alapról szóló 1198/2006/EK tanácsi rendelet (2006. július 27.) 58. cikk (1) bekezdés *b)* pontja szerinti szervezet;

i) ellenőrző hatóság: az Európai Halászati Alapról szóló 1198/2006/EK tanácsi rendelet (2006. július 27.) 58. cikk (1) bekezdés *c)* pontja szerinti szervezet;

j) helyi akciócsoport: az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból (EMVA) nyújtandó vidékfejlesztési támogatásról szóló 1698/2005/EK tanácsi rendelet (2005. szeptember 20.) 62. cikk (2) bekezdése szerinti feladatokat ellátó szervezet;

k) nemzeti vidéki hálózat: az 1698/2005/EK rendelet 68. cikke szerint jogszabályban foglaltak szerinti szervezési, koordinációs feladatokat ellátó szervezet;

l) mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv: a Kormány által rendeletben kijelölt szerv;

m) nyilvánvaló hiba: az ügyfél által benyújtott kérelemben, pályázatban feltüntetett adatok olyan egyértelmű hiányossága vagy hibája, amely a kérelem, vagy a pályázat más adataiból vagy más, a végrehajtási feladatokat ellátó szervezet által közvetlenül elérhető nyilvántartásból származó adatok alapján hiánypótlásra felszólítás nélkül, saját hatáskörben pótolható vagy javítható, kivéve a kérelem hitelességét befolyásoló hiányosság (aláírás, bélyegző lenyomat stb.);

n)² mezőgazdasági vagyoni értékű jog:

1. a közös agrárpolitika keretébe tartozó, mezőgazdasági termelők részére meghatározott közvetlen támogatási rendszerek közös szabályainak megállapításáról és a mezőgazdasági termelők részére meghatározott egyes támogatási rendszerek létrehozásáról, az 1290/2005/EK, a 247/2006/EK és a 378/2007/EK rendelet módosításáról, valamint az 1782/2003/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2009. január 19-i 73/2009/EK tanácsi rendeletben (a továbbiakban: 73/2009/EK tanácsi rendelet) foglaltaknak megfelelően kiosztott, az egységes támogatási rendszerben való részvételre feljogosító támogatási jogosultság,

2. a 73/2009/EK rendelet IV. cím 1. fejezet 10. cikkében meghatározott anyajuhra és anyakecskére vonatkozó támogatási jogosultság, és a 11. cikkében meghatározott anyatehénre vonatkozó támogatási jogosultság,

3. a tej- és tejtermékágazatban illeték megállapításáról szóló, 2003. szeptember 29-i 1788/2003/EK tanácsi rendelet 5. cikk j) pontjában meghatározott egyéni referenciamennyiség,

4. a mezőgazdasági piacok közös szervezésének létrehozásáról, valamint egyes mezőgazdasági termékekre vonatkozó egyedi rendelkezésekről („az egységes közös piacszervezésről szóló rendelet”), 2007. október 22-i 1234/2007/EK tanácsi rendelet 85h–85i. cikkében meghatározott új telepítési jog és újratelepítési jog, valamint

5. jogszabályban mezőgazdasági vagyoni értékű jognak minősített jog;

o)¹⁰ *kölcsönös megfeleltetés*: a 73/2009/EK tanácsi rendeletnek a kölcsönös megfeleltetés, a moduláció és az integrált igazgatási és ellenőrzési rendszer tekintetében, az említett rendeletben létrehozott, mezőgazdasági termelők részére meghatározott közvetlen támogatási rendszerek keretében történő végrehajtására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról, valamint az 1234/2007/EK tanácsi rendeletnek a kölcsönös megfeleltetés tekintetében, a borágazatban meghatározott támogatási rendszer keretében történő végrehajtására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról szóló, 2009. november 30-i 1122/2009/EK bizottsági rendelet 2. cikk (31) bekezdésében, valamint a vidékfejlesztési támogatási intézkedésekre vonatkozó ellenőrzési eljárások, valamint a kölcsönös megfeleltetés végrehajtása tekintetében az 1698/2005/EK tanácsi rendelet végrehajtására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról szóló 1975/2006/EK rendelet 19. cikk (1) bekezdésében meghatározott fogalom;

p)¹¹ *hatáskörrel rendelkező hatóság*: a kölcsönös megfeleltetés körébe tartozó előírások és követelmények ellenőrzését, igazolását végző közigazgatási szerv;

q) *szabálytalanság*: az Európai Közösségek pénzügyi érdekeinek védelméről szóló 2988/95/EK Euratom tanácsi rendelet (1995. december 18.) 1. cikk (2) bekezdésében megállapított tényállás;

r)¹² *mezőgazdasági célú csekély összegű (de minimis) támogatások*: az EK-Szerződés 87. és 88. cikkének a mezőgazdasági termelőágazatban nyújtott csekély összegű (de minimis) támogatásokra való alkalmazásáról szóló 1535/2007/EK bizottsági rendelet (2007. december 20.), az EK-Szerződés 87. és 88. cikkének a halászati ágazatban nyújtott csekély összegű (de minimis) támogatásokra való alkalmazásáról és az 1860/2004/EK rendelet módosításáról szóló 875/2007/EK bizottsági rendelet (2007. július 24.), valamint a Szerződés 87. és 88. cikkének a de minimis támogatásokra való alkalmazásáról szóló 1998/2006/EK bizottsági rendelet (2006. december 15.) hatálya alá utalt mezőgazdasági és agrár-vidékfejlesztési állami támogatások;

s)¹³ *szándékosság, súlyos gondatlanság (a továbbiakban együtt: szándékosság)*: a mezőgazdasági és vidékfejlesztési intézkedésekkel összefüggésben szándékosnak minősül az ügyfél, illetve az általa igénybevett közreműködő, képviselő magatartása, amennyiben az ügyfél vagy az általa igénybevett közreműködő,

képviselő tudatában van annak, hogy a tanúsított tevőleges magatartás vagy mulasztás az intézkedésekkel összefüggésben az ügyfél számára a jogosultság jogosulatlan megszerzése, annak fenntartása, illetve az intézkedésekkel összefüggésben jogosultságának bármely eleme vonatkozásában kedvezőbb elbírálást biztosít, mint a tanúsított tevőleges magatartás nélkül;

t)¹⁴ *gondatlanság*: a mezőgazdasági és vidékfejlesztési intézkedésekkel összefüggésben gondatlannak minősül az ügyfél, illetve az általa igénybevett közreműködője, képviselője magatartása, amennyiben az a 9. § s) pontja szerint nem minősíthető szándékos magatartásnak;

u)¹⁵ *keretkimerülés*: a jogszabályban meghatározott jogosultsági keret teljes mértékű vagy olyan részleges kimerülése, amikor a fennmaradó rész (maradvány) az intézkedés jellegéből adódóan nem használható ki;

ü)¹⁶ *támogatási jogosultság*: a közvetlen támogatási intézkedések keretében az ügyfél számára megállapított olyan vagyoni értékű jog, amelynek azonosítását és nyilvántartását közösségi jogszabály írja elő;

v)¹⁷ *monitoring*: az 1698/2005/EK tanácsi rendelet, az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból (EMVA) nyújtandó vidékfejlesztési támogatásról szóló 1698/2005/EK tanácsi rendelet részletes alkalmazási szabályainak megállapításáról szóló 2006. december 15-i 1974/2006/EK bizottsági rendelet (a továbbiakban: 1974/2006/EK bizottsági rendelet), az 1198/2006/EK tanácsi rendelet, valamint az Európai Halászati Alapról szóló 1198/2006/EK tanácsi rendelet végrehajtására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról szóló 2007. március 26-i 498/2007/EK bizottsági rendelet (a továbbiakban: 498/2007/EK rendelet) szerint meghatározott mutatókra vonatkozóan végrehajtott, az intézkedések megkezdésekor, valamint a célkitűzéseikhez viszonyított előrehaladásának, hatásának rendszeres vizsgálata;

w)¹⁸ *monitoring-adatgyűjtés*: az 1698/2005/EK tanácsi rendelet, az 1974/2006/EK bizottsági rendelet, az 1198/2006/EK tanácsi rendelet, valamint a 498/2007/EK bizottsági rendelet szerint meghatározott mutatókra vonatkozóan végrehajtott, az intézkedések megkezdésekor, valamint a célkitűzéseikhez viszonyított előrehaladásának, hatásának mérésére szolgáló adatok rendszeres gyűjtése;

x)¹⁹ *monitoringrendszer*: a monitoringrendszer a monitoring tevékenység folytatása céljából létrehozott intézmények, szervezetek, eszközök és eljárásrendek, valamint ezek együttes működtetése érdekében foganatosított intézkedések összessége;

y)²⁰ *pénzügyi kapcsolat*: olyan gazdasági kapcsolat a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv és a vele kapcsolatban álló ügyfél között, amelynek alapján közöttük tartozások és követelések keletkeznek, azaz elszámolási viszony jön létre;

z)²¹ *szakrendszer*: az ügyfél-nyilvántartáshoz a regisztrációs számmal kapcsolódó, a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv, valamint a hatáskörrel rendelkező hatóság hatáskörébe tartozó, általuk működtetett (vezetett) nyilvántartás.

9/A. §²² A törvény, valamint a törvény végrehajtására kiadott jogszabályok alkalmazásában:

a) folyamatban lévő eljárás: a kérelemre vagy hivatalból indult, jogerős döntéssel még le nem zárt eljárás,

b) folyamatban lévő ügy: az intézkedésben való részvétel iránti kérelem benyújtásától a kérelemre hozott döntés alapján az ügyfelet terhelő kötelezettségek fennállásáig tartó időszak.

9/B. §²³ Az Egységes Mezőgazdasági Ügyfél-nyilvántartási Rendszer a mezőgazdasági és vidékfejlesztési szerv és a hatáskörrel rendelkező hatóság hatáskörébe tartozó eljárásokban részt vevő ügyfelek azonosítását és törzsadatainak nyilvántartását szolgáló rendszer; amely tekintetében a törvény, valamint a törvény végrehajtására kiadott jogszabályok alkalmazásában:

a) ügyfél törzsadat: a 28. § (2) bekezdése szerinti adatok;

b) ügyfél-azonosító: az Egységes Mezőgazdasági Ügyfél-nyilvántartási Rendszer keretében megállapított, az ügyfél egyedi azonosítását szolgáló szám;

c) kérelemre nyilvántartásba vett ügyfél: az Egységes Mezőgazdasági Ügyfél-nyilvántartási Rendszerben beazonosított és ügyfél-azonosítóval rendelkező ügyfél, aki (amely) a mezőgazdasági és vidékfejlesztési szervnél kérte a nyilvántartásba vételét;

d) nyilvántartásba vett ügyfél: az Egységes Mezőgazdasági Ügyfél-nyilvántartási Rendszerben beazonosított és ügyfél-azonosítóval rendelkező ügyfél, akit (amelyet) a hatáskörrel rendelkező hatóság, az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv, valamint a nem kérelemre induló eljárásai kapcsán a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv vett nyilvántartásba.

A törvény hatálya

10. § (1)²⁴ A Magyarország területén székhellyel, telephellyel, lakóhellyel, szokásos tartózkodási hellyel rendelkező vagy egyébként itt tartózkodó és gazdasági (termelő, szolgáltató, üzemi, üzleti) tevékenységet folytató természetes személy, jogi személy, egyéb szervezet egyes intézkedésekben való részvételének rendjére, valamint az ezzel összefüggő közigazgatási hatósági eljárásban részt vevő személyre e törvény rendelkezéseit kell alkalmazni.

(2)²⁵ E törvény rendelkezéseit kell alkalmazni továbbá az Európai Unió bármely tagállamában székhellyel, telephellyel rendelkező jogi személyre, illetve egyéb szervezetre, továbbá az Európai Unió bármely tagállamában lakóhellyel, szokásos tartózkodási hellyel rendelkező arra a természetes személyre, aki (amely) Magyarországon gazdasági (termelő, szolgáltató, üzemi, üzleti) tevékenységet folytat, és a vonatkozó jogszabályok alapján:

a) exportbizonyítvány kiállítása iránti kérelem,

b) másik tagállamban kiállított exportbizonyítvány alapján export-visszatérítés iránti kérelem,

c) export-visszatérítés megállapítására szolgáló eljárás keretében ajánlat, valamint

d)²⁶ intervenciós felvásárlási, tárolási vagy értékesítési eljárás során ajánlat

benyújtásával a hatáskörrel és illetékességgel rendelkező szervnél eljárást kezdeményez.

(3) Ha törvény másként nem rendelkezik, a vámszabad területre is e törvény rendelkezéseit kell alkalmazni.

11. § (1) E törvény hatálya kiterjed:

- a)* az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap (a továbbiakban: EMVA),
- b)* az Európai Mezőgazdasági Garancia Alap (a továbbiakban: EMGA),
- c)*²⁷ az Európai Halászati Alap (a továbbiakban: EHA), továbbá az Európai Tengerügyi és Halászati Alap (a továbbiakban: ETHA) keretében, valamint
- d)* a tagállami hatáskörben

hozott intézkedésekben való részvétellel kapcsolatos, az irányítási, valamint a végrehajtási feladatokat ellátó szervek, illetve szervezetek hatáskörébe tartozó eljárására.

(1a)²⁸ Az (1) bekezdés *a)* és *c)* pontja tekintetében e törvényt – a 9. § *c)* pontja, a III. Fejezet, a 81. § (1) bekezdés *c)*–*g)* pontja, a 81. § (1a) és (2) bekezdése, a 81. § (3) bekezdés *b)*–*d)* pontja kivételével – a 2007–2013. programozási időszak intézkedései tekintetében kell alkalmazni.

(2)²⁹ E törvény végrehajtásáért az EMVA vagy az EHA terhére nyújtott támogatás tekintetében az agrár-vidékfejlesztésért felelős miniszter, az EMGA terhére nyújtott támogatás tekintetében az agrárpolitikáért felelős miniszter felel, amelynek keretében:

a) az államháztartás működési rendjére vonatkozó jogszabályok rendelkezései szerint gondoskodik a belső kontrollrendszerek kialakításáról, azok folyamatos és hatékony működtetéséről, valamint

b) felel az egyes végrehajtási feladatokat ellátó szervek, szervezetek közötti feladatok elhatárolásáért.

(3) A törvény hatálya alá tartozó végrehajtási feladatot ellátó szervek, illetve szervezetek:

- a)* a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv,
- b)* az átruházott feladatot ellátó szervezet,
- c)* az együttműködő szervezet,
- d)* a hatáskörrel rendelkező hatóság,
- e)* nemzeti vidéki hálózat, valamint
- f)*³⁰ a LEADER helyi akciócsoport.

(4) A (3) bekezdésben foglaltak szerinti szervek, illetve szervezetek feletti egyes ellenőrzési jogszabályokat:

- a)* az igazoló szerv,
- b)* az igazoló hatóság, valamint
- c)* az EHA esetében az ellenőrző hatóság

gyakorolja.

(5) Az igazoló szervi ellenőrzésre vonatkozóan a 885/2006/EK rendelet 5. cikke szerinti előírásokat kell alkalmazni.

(6) Az igazoló hatósági ellenőrzésre az 1198/2006/EK rendelet 60. cikkében foglaltakat kell alkalmazni.

(7) Az EHA esetében az ellenőrző hatósági ellenőrzésre az 1198/2006/EK rendelet 61. cikkében foglaltakat kell alkalmazni.

(8) A kifizető ügynökség az 1290/2005/EK rendelet 6. cikk (1) bekezdés *a)*, illetve *c)* pontjában foglaltaknak megfelelő ellenőrzési tevékenysége során a közvetlenül alkalmazandó közösségi jogi aktusokban, valamint e törvényben foglaltak szerint jár el.

(9) A (4) bekezdés szerinti ellenőrzés lefolytatása nem érinti az államháztartásra vonatkozó jogszabályok rendelkezései szerinti független belső ellenőrzés keretében lefolytatott ellenőrzési tevékenységet.

(10)³¹ Ha az igazoló szerv, az igazoló hatóság, a közreműködő szervezet, az ellenőrző hatóság, az átruházott feladatot ellátó szervezet, az együttműködő szervezet és a nemzeti vidékfejlesztési hálózat titkársága kijelöléséhez a közbeszerzésekről szóló törvény alapján nem kell közbeszerzési eljárást lefolytatni, e szervek, illetve szervezetek kijelöléséről a Kormány rendeletben intézkedik. A Kormány rendeletben intézkedik a nem közigazgatási feladat ellátására létrehozott szervezet, köztestület vagy személy átruházott feladatot ellátó vagy együttműködő szervezatként való kijelöléséről, valamint az általuk ellátandó hatósági feladatok köréről. A helyi akciócsoportot az agrár-vidékfejlesztésért felelős miniszter jelöli ki.

(11) E törvény hatálya nem terjed ki a Közös Agrárpolitika hatálya alá tartozó termékek importjának engedélyezésére.

(12)³² E törvény rendelkezéseit az exportengedélyezéssel, az export-visszatérítéssel kapcsolatos eljárásra, valamint a vámhatóság ellenőrzési hatáskörébe tartozó egyes intézkedésekre a közösségi jogi aktusokban, valamint a külön jogszabályokban foglaltak figyelembevételével kell alkalmazni.

(13)³³

(14)³⁴ A 28–30/A. §-ban meghatározott nyilvántartással összefüggő kötelezettségek kiterjednek a hatáskörrel rendelkező hatóság hatáskörébe tartozó közigazgatási ügyekben részt vevő ügyfelekre is. Az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv nyilvántartásaira vonatkozó törvény rendelkezéseit e törvény rendelkezéseivel együtt kell alkalmazni.

12. § (1)³⁵ Ha e törvény másként nem rendelkezik, a törvény hatálya alá tartozó közigazgatási hatósági eljárásban – a (2)–(4) bekezdésekben meghatározott kivételekkel – a közigazgatási hatósági eljárás általános szabályairól szóló törvény³⁶ rendelkezéseit kell alkalmazni.

(2)³⁷ Az e törvény hatálya alá tartozó közigazgatási hatósági eljárásokban nem alkalmazhatók a közigazgatási hatósági eljárás általános szabályairól szóló törvénynek az eljárás megindítására, a kérelem benyújtása és a hiánypótlási felhívás során az ügyféltől be nem kérhető adatok és mellékletek körére, valamint az eljáró hatóság által az ügyfél kérésére a más hatóságtól beszerzendő adatokra vonatkozó rendelkezései.

(3)³⁸ A mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv hatásköre az akkreditált feladataihoz kapcsolódó hatósági eljárás keretében kizárólagos.

(4)³⁹ Újrafelvételi eljárásnak és felügyeleti eljárásnak csak az EMVA-ból, illetve az EHA-ból folyósított támogatások esetében van helye azzal, hogy a felügyeleti eljárás során a felügyeleti szerv jogszabálysértés esetén a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv által hozott döntést nem változtathatja meg.

(5)⁴⁰ A törvény hatálya alá tartozó intézkedéssel kapcsolatban elektronikus kapcsolattartásra akkor van lehetőség, ha azt e törvény vagy az e törvény felhatalmazása alapján kiadott jogszabály az ügy típusának megjelölésével lehetővé teszi. Ez esetben a közigazgatási hatósági eljárás általános szabályairól szóló törvény⁴¹ elektronikus ügyintézésre vonatkozó rendelkezéseit kell alkalmazni.

(6)⁴² Jogszabályban meghatározott esetben az ügyfélnek elektronikus úton kell a kérelmet, pályázatot benyújtania, adatszolgáltatási kötelezettségét teljesítenie, illetve elektronikus úton kell kapcsolatot tartania.

II. FEJEZET

AZ IRÁNYÍTÁS ÉS VÉGREHAJTÁS EGYES INTÉZMÉNYEI

AZ IRÁNYÍTÁS EGYES INTÉZMÉNYEI

Az illetékes hatósági jogkör gyakorlása

13. § (1)⁴³ Az agrárpolitikáért felelős miniszter illetékes hatósági jogkörének gyakorlása során:

a) felelős a kifizető ügynökség akkreditációjáért, e feladatkörében – a közösségi jogi aktusokban foglaltak szerint – jogosult az akkreditáció megadására, illetve szükség esetén annak megvonására;

b) folyamatosan figyelemmel kíséri a kifizető ügynökségnél az akkreditációs feltételek teljesítését;

c)⁴⁴

d) közleményt ad ki a forrás kimerüléséről.

(2)⁴⁵ Az agrárpolitikáért felelős miniszter (1) bekezdés szerinti illetékes hatósági feladatai ellátása érdekében a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv tekintetében az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Áht.) 9. § e), h) és i) pontjában meghatározott hatásköröket gyakorolja.

(3)⁴⁶

(4)⁴⁷ Az (1) bekezdés d) pontja szerinti közleményeket az agrárpolitikáért felelős miniszter által vezetett minisztérium hivatalos lapjában és honlapján, valamint a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv internetes honlapján kell közzétenni.

Az irányító hatósági jogkör gyakorlása

14. § (1)⁴⁸ Az agrár-vidékfejlesztésért felelős miniszter irányító hatósági jogkörének gyakorlása során:

a) a közösségi jogi aktusok, valamint az Európai Unió vonatkozó programjai alapján dönt a technikai segítségnyújtás céljaira rendelkezésre álló közösségi források felhasználásáról;

b) meghatározza a monitoring bizottság összetételét, illetve gondoskodik annak működtetéséről;

c) közleményt ad ki:

ca) a pályázat alapján igényelhető támogatásról,

cb) pályázat esetén a támogatásokra vonatkozó kérelem benyújtására rendelkezésre álló időszakról,

cc) a támogatási kérelem elbírálásakor alkalmazandó szakmapolitikai prioritásról,

cd) a rendelkezésre álló forrás túligényléséről,

ce) a támogatás igénybevételéhez szükséges, jogszabályban, illetve a pályázati felhívást tartalmazó közleményben meghatározott feltételek teljesítése esetén a minimális ponthatárról,

cf) a támogatási kérelmek elbírálásakor alkalmazandó műszaki, technikai leírásokról (pl. katalógusok, normagyűjtemények),

cg) a külön jogszabályban meghatározott esetekben;

d) irányítja a nemzeti vidéki hálózatot;

e) a 1698/2005/EK rendelet 75. cikk (1) bekezdésének a) pontja végrehajtása érdekében az EMVA intézkedései esetén az általa meghatározott körben jóváhagyja a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv által alkalmazott eljárásrendeket, valamint a törvény alapján kötött megállapodásokat;

f)⁴⁹ gyakorolja a közigazgatási hatósági eljárás általános szabályairól szóló törvény⁵⁰ felügyeleti eljárásra vonatkozó szabályai szerint a felügyeleti szervet megillető jogosítványokat;

g) felel a partnerség elvének közösségi jogszabályok szerinti érvényesüléséért;

h)⁵¹ működteti a monitoringrendszert, valamint átveszi és kezeli az 1698/2005/EK rendeletben, valamint az 1198/2006/EK rendeletben foglalt adatszolgáltatási, jelentéstételi és értékelési kötelezettségek teljesítésére, a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv által gyűjtött és összesített, az integrált igazgatási és ellenőrzési rendszerben nyilvántartott monitoringadatokat.

(2)⁵² Az agrár-vidékfejlesztésért felelős miniszter (1) bekezdés szerinti irányító hatósági feladatai ellátása érdekében a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv tekintetében az Áht. 9. § e), h) és i) pontjában meghatározott hatásköröket gyakorolja.

(3)⁵³

(4)⁵⁴ Az (1) bekezdés c) pontja szerinti közleményeket az agrár-vidékfejlesztésért felelős miniszter által vezetett minisztérium hivatalos lapjában, internetes honlapján, valamint a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv internetes honlapján kell közzétenni.

A VÉGREHAJTÁS EGYES INTÉZMÉNYEI ÁLTAL ELLÁTANDÓ FELADATOK

A mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv feladatai

15. § (1) A mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv felelős:

- a) az EMGA-ból, illetve az EMVA-ból finanszírozott támogatások esetén a kifizető ügynökségi,
- b) az EHA-ból finanszírozott támogatások esetében a közreműködő szervei,
- c) egyes, jogszabályban meghatározott nemzeti hatáskörbe tartozó mezőgazdasági, agrár-vidékfejlesztési támogatásokkal összefüggő végrehajtási,
- d)⁵⁵ az a)–c) pontok szerinti feladatok végrehajtásával összefüggő nyilvántartási,
- e)⁵⁶ monitoring-adatgyűjtési, valamint
- f)⁵⁷ törvényben, illetve kormányrendeletben meghatározott egyéb közigazgatási feladatok ellátásáért.

(2) A mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv a feladatkörébe tartozó intézkedésekkel kapcsolatos jogok és kötelezettségek teljesítésének módjára vonatkozóan tájékoztatókat, közleményeket ad ki, illetve nyomtatványokat rendszeresít.

Az átruházott feladatokat ellátó szerv feladatai

16. § Az EMGA és az EMVA keretében végrehajtott intézkedések esetében a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv a hatáskörébe tartozó feladatokat átruházás útján is elláthatja.

17. § (1) Az átruházott feladatot ellátó szerv a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv nevében jár el.

(2) Az átruházott feladatot ellátó szerv által elvégzett feladatért harmadik személy felé a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv felel. Az átruházott feladatot ellátó szerv csak a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv előzetes jóváhagyása alapján vonhat be más szervezetet az átruházott feladat ellátásába.

(3) Az átruházott feladat ellátásáról írásba foglalt megállapodásban kell rendelkezni. E megállapodásnak tartalmaznia kell különösen:

- a) az átruházott feladatok körének meghatározását,
- b) az átruházott feladatok ellátásának pénzügyi feltételeit,
- c) az átruházott feladatot ellátó szervezet feladatait és kötelezettségeit,
- d) az a) pontban megjelölt feladat elvégzése során alkalmazott eljárást és módszereket,
- e) a teljesítési igazolás kiállításának feltételeit,
- f) rendelkezést az átruházott feladatot ellátó szerv által elvégzett ellenőrzések eredményeiről szóló jelentések gyakoriságáról,
- g) rendelkezést a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv részére átadandó adatok köréről, az adatszolgáltatás tartalmáról és rendszerességéről,
- h) az átruházott feladatot ellátó szervnek a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szervvel szembeni felelősségvállalása szabályait,

i) az átruházott feladat elvégzése érdekében mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv által átadott vagy átadásra kerülő adatok körét és azok védelmét.

(4) A mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv ellenőrzésére jogosult szervek ellenőrzik az átruházott feladat teljesítését.

Az együttműködő szervezet feladatai

18. § (1) Az EMGA és az EMVA keretében végrehajtott intézkedések esetében a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv a hatáskörébe tartozó feladatok ellátásába szakértőként, illetve egyes technikai jellegű feladatok ellátására más szervezetet (a továbbiakban: együttműködő szervezet) is bevonhat.

(2) Az együttműködő szervezet önállóan nem járhat el, kizárólag a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv előzetes jóváhagyása alapján vonhat be más szakértőt, illetve közreműködőt feladata ellátásába. Az együttműködő szervezet által elvégzett feladatért harmadik személy felé a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv felel.

(3) Az együttműködés keretében ellátandó feladatokról írásba foglalt megállapodásban kell rendelkezni. E megállapodásnak tartalmaznia kell különösen:

- a) az együttműködés keretében ellátandó feladatok körének meghatározását,
- b) az ellátandó feladatok végrehajtásával összefüggő pénzügyi feltételeket,
- c) az együttműködő szervezet feladatait és kötelezettségeit,
- d) az a) pontban megjelölt feladat elvégzése során alkalmazott eljárást és módszereket,
- e) a teljesítési igazolás kiállításának feltételeit,
- f) az együttműködő szervezetnek a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szervvel szembeni felelősségvállalása szabályait,
- g) az együttműködői feladatok elvégzése érdekében a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv által átadott vagy átadásra kerülő adatok körét és azok védelmét.

(4) A mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv ellenőrzésére jogosult szervek ellenőrzik az együttműködői feladatok teljesítését.

(5) Olyan feladatok ellátására, amelyben más költségvetési szerv vagy egyéb szervezet saját hatáskörében eljárást folytat, és eljárása a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv hatáskörébe tartozó feladatot érint, a feladatvégzés összehangolása érdekében együttműködési megállapodás köthető.

A hatáskörrel rendelkező hatóság feladatai

19. § (1)⁵⁸ A hatáskörrel rendelkező hatóság a kölcsönös megfeleltetés körébe tartozó ellenőrzéseket végez.

(2) A hatáskörrel rendelkező hatóság az ellenőrzések eredményeiről a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szervet a (3)–(5) bekezdésben foglaltaknak megfelelően tájékoztatja.

(3) A mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv és a hatáskörrel rendelkező hatóság a kölcsönös megfeleltetés keretében történő ellenőrzések

ellátásával, valamint az adatok kölcsönös átadásával kapcsolatos részletes feltételekről írásban állapodnak meg. Az írásbeli megállapodásnak tartalmaznia kell különösen:

a) a hatáskörrel rendelkező hatóság által a kölcsönös megfeleltetés körébe tartozó feltételek ellenőrzésének a körét;

b) az ellenőrzés során alkalmazandó mintavétel módját;

c) a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv ellenőrzésre kiválasztott ügyfeleinek és azok kérelmeinek a hatáskörrel rendelkező hatóság részére átadandó adatainak körét;

d) a hatáskörrel rendelkező hatóság által kiállítandó ellenőrzési jegyzőkönyvek tartalmát, átadásának ütemezését és módját.

(4)⁵⁹ A (3) bekezdésben meghatározott adatcsere kapcsán a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv által működtetett integrált informatikai rendszer, valamint nyilvántartási rendszerek kód- és törzsadatait kell alkalmazni, különös tekintettel a kiválasztásra kerülő ügyfelek azonosítására.

(5)⁶⁰ A hatáskörrel rendelkező hatóság a kölcsönös megfeleltetés körébe tartozó ellenőrzésekhez kapcsolódó nyilvántartási rendszereit a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv által működtetett ügyfél-nyilvántartási rendszerhez kapcsolódva úgy alakítja ki, hogy az ügyfél azonosításához kapcsolódó e törvény szerinti adatokat az ügyfél-nyilvántartási rendszer tartja nyilván.

(6) A mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv ellenőrzésére jogosult szervek ellenőrzik a (3) bekezdésben foglaltak szerinti megállapodásban foglaltak teljesítését.

(7)⁶¹ A (3) bekezdés d) pontja alapján kiállított jegyzőkönyvet a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv által működtetett integrált informatikai rendszer által elektronikusan is közvetlenül átvehető módon kell kiállítani.

A nemzeti vidéki hálózat feladatai

20. § (1) Az 1698/2005/EK rendelet 68. cikke szerinti nemzeti vidéki hálózat felállításával, irányításával és működtetésével kapcsolatos feladatokat az irányító hatóság a külön jogszabályban foglaltak alapján felállított irányító egység közreműködésével látja el.

(2) Az irányító egység, valamint a nemzeti vidéki hálózat az EMVA esetében az 1698/2005/EK rendelet 68. cikke szerinti feladatokon túl az irányító hatóság által meghatározottak szerint átruházott feladatkörben is eljárhat, illetve a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szervvel együttműködési megállapodást köthet.

A helyi akciócsoport

21. § (1) A helyi akciócsoport az 1698/2005/EK rendelet 63. cikk (a) és (b) pontja szerinti feladat ellátása során – figyelemmel a 62. cikk (2) bekezdésében foglaltakra – a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szervvel kötött külön megállapodás alapján átruházott feladatkörben is eljárhat.

(2) Jogszabály előírhatja, hogy az (1) bekezdésben foglaltak szerinti megállapodás csak az irányító hatóság által a külön jogszabályban foglaltak szerint elismert jogi személynek minősülő helyi akciócsoporttal köthető.

(3)⁶² A helyi akciócsoport (1) bekezdés szerinti eljárásában ügyintéző, illetve döntéshozó – ha jogszabály másként nem rendelkezik – csak olyan személy lehet, aki a közszolgálati tisztviselőkről szóló törvény alapján kormánytisztviselőnek, illetve kormányzati ügykezelőnek kinevezhető lenne. A személyi feltételek vonatkozásában jogszabály további rendelkezéseket tartalmazhat.

III. FEJEZET

ADATKEZELÉS, NYILVÁNTARTÁSOK

A támogatási adat kezelése

22. § (1) A mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv a hatáskörébe tartozó feladatok végrehajtásához:

a)⁶³ az ügyfél természetes személyazonosító adatait, lakcímadatait, ügyfélazonosító számát,

b)⁶⁴ az egyes intézkedésekben való részvétellel összefüggő eljárás során az ügyfélre vonatkozóan keletkezett adatokat,

c)⁶⁵ a monitoring-adatszolgáltatás keretében gyűjtött adatokat, valamint

d)⁶⁶ az ügyfél ellenőrzése során harmadik személyről nyert – személyes adatként az a) pont szerinti – adatokat [az a)–d) pontok a továbbiakban együtt: támogatási adat] az adott támogatási jogcímre vonatkozó intézkedésben való jogosulatlan részvétel végrehajtásához való jog elévüléséig kezelheti.

(2) A mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv a törvényben meghatározott más szerv, illetve szervezet nyilvántartásából átvett adatot csak az ügyfél személyazonosításához, a támogatáshoz való jogosultság megállapításához, az intézkedésekhez kapcsolódó feltételek ellenőrzéséhez, az ügyfél kérelmére indult eljárás során pedig a tényállás tisztázásához használhatja fel.

(3) Amennyiben törvény megengedi a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv és más hatóság között az adat átadását, illetve a hatósági nyilvántartásokból az adat átvételét, az adatszolgáltatást elektronikus úton is lehet teljesíteni.

(4)⁶⁷ A mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv a támogatási adatot a intézkedésben való jogosulatlan részvétel végrehajtásához való jogra vonatkozó elévülési időn belül a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv hatáskörébe tartozó ellenőrzések lefolytatásával összefüggésben átadhatja az átruházott feladatot ellátó szervnek, illetve az együttműködő szervezetnek, valamint a hatáskörrel rendelkező hatóságnak, amely szervek, illetve szervezetek ezen adatokat kezelik.

Adatszolgáltatás

23. § (1) Ha a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv az elhunyt magánszemély támogatásával összefüggésben eljárást folytat vagy azt kezdeményezi, és ennek során az örökösök személyének ismerete szükséges, a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv megkeresésére a hagyatéki leltározást végző szerv adatot szolgáltat a hagyatéki leltár készítésének tényéről, valamint a hagyatéki eljárást lefolytató közjegyző nevééről és székhelyéről.

(2)⁶⁸ A mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv megkeresése alapján a hagyatéki eljárást lefolytató közjegyző tájékoztatja a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szervet az azonosításukhoz szükséges természetes személyazonosító adatok feltüntetésével az örökösökről vagy tájékoztatást ad a hagyatéki eljárás megszüntetéséről.

(3) A mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv a szükséges ellenőrzések lefolytatása, valamint más intézkedés megtétele céljából köteles a támogatási adatot a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv ellenőrzésére jogosult szervek, valamint más tagállam kifizető ügynöksége rendelkezésére bocsátani. Az adatátadási kötelezettség írásbeli megkeresés alapján, és csak a megkereső szerv jogszabályban vagy külön megállapodásban rögzített feladatainak ellátásához szükséges mértékig teljesíthető.

(4)⁶⁹ A mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv az ügyfélre vonatkozó – a gazdálkodással, a termőföld-hasznosítással, az állattartással, az erdőgazdálkodással, a mezőgazdasági termékek tárolásával, feldolgozásával, valamint az egyéb mezőgazdasági tevékenységgel, halászattal kapcsolatos – támogatási adatokat egyedi azonosításra alkalmatlan módon, illetve a támogatások összegével, felhasználásával kapcsolatos adatokat összesített adatként statisztikai célú felhasználásra térítésmentesen adja át a Központi Statisztikai Hivatalnak. Az adatátadási kötelezettség írásbeli megkeresés alapján és csak a Központi Statisztikai Hivatal jogszabályban rögzített feladatainak ellátásához szükséges mértékig teljesíthető.

(5)⁷⁰

*A támogatási adatok védelmére vonatkozó
külön rendelkezések*

24. §⁷¹ (1)⁷² Nem nyilvános támogatási adat a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv eljárásában készített vagy rögzített, az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló törvény szerinti döntés megalapozását szolgáló adat.

(2) A mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv által kezelt támogatási adatok közül közérdekből nyilvános adat e törvény alapján a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv által folyósított, a központi költségvetésből, illetve az EMGA-ból, az EMVA-ból, illetve EHA-ból finanszírozott támogatásban részesülő ügyfél:

- a)⁷³ családi és utóneve (elnevezése), lakóhelye, székhelye, telephelye,
- b) a támogatás jogcíme,
- c) a folyósított támogatás összege, valamint

d)⁷⁴ a jogosulatlan részvétel alapján visszafizetett támogatási összege.

(3)⁷⁵ A mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv negyedévenként a tárgyév első napjától az adott negyedév utolsó napjáig folyósított, a (2) bekezdésben meghatározott támogatásokra, illetve a jogosulatlan részvétel alapján visszafizetett támogatásokra vonatkozó, (2) bekezdés szerinti adatokat honlapján legkésőbb a negyedévet követő hónap utolsó napjáig közzéteszi. A közzétételben az időszak során folyósított EMGA és EMVA támogatások együttes összege, valamint a folyósított támogatások teljes összege is feltüntetésre kerül.

(4) A (3) bekezdés szerint közzétett adatokhoz a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv olyan keresőprogramot biztosít, amely a felhasználók számára lehetővé teszi, hogy a kedvezményezettek között név, közigazgatási terület, összeg szerint, vagy ezek kombinációjával végezzenek keresést.

(5) A mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv alkalmazottja, volt alkalmazottja, az ellenőrzésbe vagy az eljárásba bevont szakértő és minden más személy, akinek az adatszolgáltatás, -nyilvántartás, -feldolgozás, az ellenőrzés, a támogatás megállapítása, tartozásbeszedés, végrehajtás, illetve statisztikai célú felhasználás során feladataival összefüggésben feladataihoz kapcsolódó nem nyilvános támogatási adat vagy törvény által védett adat jut a tudomására, köteles azt megőrizni.

(6)⁷⁶ Az (5) bekezdésben megjelölt személy megsérti a titoktartási kötelezettséget, ha a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv hatáskörébe tartozó eljárásokban vagy bírósági eljárás során megismert nem nyilvános támogatási adatot illetéktelen személy részére hozzáférhetővé tesz, felhasznál vagy közzétesz.

(7) Amennyiben az ügyfél az intézkedésben való részvételre irányuló kérelme, pályázata összeállítása céljából tanácsadói szolgáltatást vesz igénybe, a tanácsadást végző titoktartási kötelezettségére a külön jogszabályban, a közvetlenül alkalmazandó közösségi jogi aktusban, valamint az ügyféllel kötött megállapodásban foglaltakat kell alkalmazni.

25. § (1) A nem nyilvános támogatási adat a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szervén kívüli más szerv által csak alapos okkal használható fel. A nem nyilvános támogatási adatot alapos okkal használják fel, ha:

- a) az a támogatás ellenőrzését, vagy
- b) a (2)–(4) bekezdésben megjelölt szervek tájékoztatását szolgálja, továbbá
- c) azt törvény előírja vagy megengedi, illetve
- d) a felhasználáshoz az érintett ügyfél hozzájárul.

(2) Az egyes intézkedésekben való részvétellel összefüggő adatot a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv és a hivatalos statisztikai szolgálathoz tartozó szervek statisztikai célra felhasználhatják, ha a titoktartási kötelezettség megtartását a feldolgozás során biztosítják és – amennyiben a statisztikáról szóló törvény másként nem rendelkezik – azt a későbbi egyedi azonosításra alkalmatlanná teszik.

(3)⁷⁷ A mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv a intézkedésben való jogosulatlan részvétel végrehajtásához való jogra vonatkozó elévülési időn belül

kérelemre tájékoztatja az adóhatóságot, illetve a vámhatóságot a nem nyilvános támogatási adatról, ha az adó-, illetve vámteher vagy adóhiány feltárását, behajthatóságának megállapítását szolgálja, továbbá vám-, illetve adóigazgatási eljárás lefolytatásához szükséges.

(4) A mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv – ha az adott szerv az adat kezelésére törvény alapján egyébként jogosult – tájékoztatja a nem nyilvános támogatási adatról:

- a) a bíróságot;
- b) az ügyészséget;
- c) az ügyész által jóváhagyott megkeresésre a nyomozó hatóságot, ha a tájékoztatás a büntetőeljárás megindítása vagy lefolytatása érdekében szükséges;
- d) az illetékes nemzetbiztonsági szerv által engedélyezett megkeresés alapján a törvényben meghatározott feladatkörében eljáró nemzetbiztonsági szolgálatot;
- e) az Állami Számvevőszéket, a Kormány által kijelölt belső ellenőrzési szervezetet, az Európai Csalásellenes Hivatalt (OLAF), az állami adóhatóságot, a vámhatóságot, ha a tájékoztatás az ellenőrzéshez szükséges;
- f) az Európai Bizottságot, az Európai Számvevőszéket, az Európai Bíróságot;
- g) az illetékes hatóságot, az irányító hatóságot;
- h)⁷⁸ a költségvetési fejezetet irányító szervet, ha a tájékoztatás az államháztartásról szóló törvény szerinti belső ellenőrzéshez szükséges;
- i) közfeladatot ellátó szervet a feladatainak ellátásához szükséges körben;
- j)⁷⁹ a Magyar Államkincstárat az országos támogatási monitoringrendszer működtetése céljából, a Szerződés 87. és 88. cikkének a de minimis támogatásokra való alkalmazásáról szóló 1998/2006/EK bizottsági rendelet (2006. december 15.) végrehajtásához kapcsolódóan.

(5)⁸⁰ A mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv jogosult a nem nyilvános támogatási adatról az utólagos vállalat-ellenőrzések végrehajtásáért felelős hatóságot tájékoztatni, ha az az ügyfél intézkedésben való részvétele során tanúsított eljárásának utólagos ellenőrzéséhez szükséges.

(6)⁸¹

Nyilvántartási rendszerek

26. §⁸² (1) A mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv a támogatási adatok nyilvántartására az alábbi nyilvántartási rendszereket működteti:

- a)⁸³ Egységes Mezőgazdasági Ügyfél-nyilvántartási Rendszer,
- b) az intézkedések kezelésére szolgáló nyilvántartási és ellenőrzési rendszerek,
- c) földterület azonosítási rendszer,
- d) a szőlőültetvények országos térinformatikai nyilvántartása,
- e) intervenciók raktárregiszter,
- f) mezőgazdasági célú csekély összegű (de minimis) támogatások nyilvántartási rendszere,
- g)⁸⁴ monitoring adat-nyilvántartási rendszer,

h)⁸⁵ Tevékenységihely-nyilvántartási Rendszer [az a)–h) pontok a továbbiakban együtt: nyilvántartási rendszerek].

(2)⁸⁶ A mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv a nyilvántartási rendszerek működtetéséhez kapcsolódó adatfeldolgozási feladatok ellátásával csak államigazgatási szervet vagy kizárólagos állami tulajdonú gazdálkodó szervezetet bízhat meg.

(3)⁸⁷ A mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv részére az intézkedések végrehajtása során a vonatkozó feltételek, illetve kötelezettségek betartásának ellenőrzése, továbbá az ügyfelek azonosítása céljából adatokat kell átadni:

1. a vámhatóság által kezelt vámadatbázisból,
2. a nemzeti külkereskedelmi államigazgatási szerv által kezelt importengedély-nyilvántartásból,
3. a szőlőültetvény-kataszterből,
4. az Egységes Nyilvántartási és Azonosítási Rendszerből (ENAR),
5. az Országos Erdőállomány Adattárból,
6. a védett és védelemre tervezett természeti területek nyilvántartásából,
7. az Országos Támogatási Monitoring Rendszer nyilvántartásából,
8. a külön jogszabály szerint elismert ökológiai termelést ellenőrző szervezet által vezetett, az ökológiai gazdálkodással összefüggő nyilvántartásból,
9. a vetőmag-nyilvántartási rendszerből,
10. a személyek azonosítására a személyiadat- és lakcímnnyilvántartásból,
11. a cégnyilvántartásból,
12. az ingatlan-nyilvántartásból,
13. a földhasználati nyilvántartásból,
14. az Országos Halászati Adattárból,
15. a munkaügyi és munkavédelmi hatóság adatbázisából,
16. az egyenlő bánásmód követelményének érvényesülését ellenőrző közigazgatási szerv által kezelt adatbázisból,
17. az Új Széchenyi Tervhez kapcsolódó információs rendszerekből,
18. az adóhatóságtól az adózókra vonatkozó adóazonosító nyilvántartásból, továbbá az adóhatóság által kezelt gazdasági tevékenységek egységes ágazati osztályozási rendszerére (TEAOR' 08), és a kapcsolt vállalkozásokra vonatkozó adatbázisból, valamint a köztartozás miatt végrehajtási eljárás alatt álló személyekre vonatkozó adatbázisból,
19. a Tenyészet Információs Rendszerből,
20. a Baromfi Információs Rendszerből,
21. az Országos Állat-egészségügyi Információs Rendszerből,
22. a hatáskörrel rendelkező hatóság nyilvántartási rendszereiből,
23. az Országos Nyugdíjbiztosítási Főigazgatóság adattárból az ügyfelek sajátjogú nyugellátásáról,
24. az egyéni vállalkozók nyilvántartásából,
25. a vámhatóság által kezelt jövedéki adatbázisból,

26. a repülőterek üzemeltetőiről, valamint az engedélyköteles vagy bejelentéshez kötött vasúti szolgáltatás végzőiről vezetett nyilvántartásból,

27. a Magyar Energetikai és Közműszabályozási Hivatal által a víziközműszolgáltatókról vezetett nyilvántartásból,

28. a rendezett munkaügyi kapcsolati adatokat tartalmazó adatbázisokból,

29. az építésügyért felelős miniszter által működtetett az építésügyi hatósági engedélyezési eljárást támogató elektronikus dokumentációs rendszerből,

30. a családi gazdálkodókról vezetett nyilvántartásból,

31. az Országos Állattenyésztési Adatbázisból,

32. a Nemzeti Génbank Adatbázisból,

33. a köznevelés információs rendszerből,

34. az engedélyezett létesítmények nyilvántartási rendszeréből,

35. az elektronikus közúti áruforgalmi ellenőrző rendszerből,

36. az országos névjegyzékből.

(3a)⁸⁸ A mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv a személyiadat- és lakcímnnyilvántartásból a (3) bekezdésben meghatározott feladata ellátása céljából az ügyfél-nyilvántartási rendszerben nyilvántartott természetes személy ügyfél természetes személyazonosító adatai, állampolgársága, lakóhelyének címe, elhalálozására vonatkozó adata igénylésére jogosult, amely adatokat természetes személyazonosító adattal, a lakóhely címével, illetve kapcsolati kód alkalmazásával igényelheti.

(4) A mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv az ügyfélre vonatkozó támogatási adatokat egymással, valamint az e törvény alapján átvett adatokkal a feladatkörében végzendő ellenőrzés céljából köteles összevetni, illetve felhasználhatja.

(5) A mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv a kölcsönös megfeleltetés körébe tartozó ellenőrzésekhez kapcsolódó nyilvántartási rendszerek működtetése érdekében a hatáskörrel rendelkező hatóság részére a 26. § (1) bekezdés *b)* pontja szerinti nyilvántartási rendszerekben szereplő adatokat az ellenőrzések lefolytatásához és kiértékeléséhez szükséges mértékben átadja.

(6) Az (1) és (3) bekezdés szerinti nyilvántartásokban feltüntetett adatokkal szemben a bizonyítás azt terheli, aki az adatok helyességét, valósággal egyezőségét vitatja.

(7)⁸⁹ A mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv az egyablakos vámügyintézés körébe tartozó eljárásokhoz kapcsolódó nyilvántartási rendszerek működtetése érdekében a vámhatóság részére a 26. § (1) bekezdés *a)–b)* pontja szerinti nyilvántartási rendszerekben szereplő adatokat az eljárások lefolytatásához és kiértékeléséhez szükséges mértékben átadja.

(8)⁹⁰ A mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv a kedvezőtlen éghajlati jelenségekre és más káreseményekre kötött mezőgazdasági biztosítás díjához nyújtott támogatással összefüggő biztosítási díj, illetve kár megállapítása érdekében a mezőgazdasági termelést érintő időjárás és más természeti kockázatok kezeléséről szóló törvény szerint mezőgazdasági biztosítási szerződést kötő biztosító (a továbbiakban: biztosító) részére, a mezőgazdasági termelő

hozzájárulása esetén, a biztosító kérelmére adatot szolgáltat a mezőgazdasági termelő által a tárgyévben benyújtott egységes kérelemben megjelölt területekről, valamint azok növénykultúrák szerinti hasznosításáról és MePAR szerinti azonosítóiról.

26/A. §⁹¹ Az adóhatóság kérelemre tájékoztatja a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szervet az adótitkot képező adatról vagy információról, ha az az ügyfél személyazonosításához, a támogatáshoz való jogosultság megállapításához, az intézkedésekhez kapcsolódó feltételek ellenőrzéséhez, az ügyfél kérelmére indult eljárás során pedig a tényállás tisztázásához szükséges.

*Az intézkedések kezelésére vonatkozó nyilvántartási
és ellenőrzési rendszerek*

27. § (1)⁹² Az intézkedésekhez kapcsolódó támogatási adatok kezelésére, ellenőrzésére és a kérelmek egységes benyújtására a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv integrált informatikai rendszert működtet.

(2) Az intézkedések hatékony végrehajtása érdekében az intézkedések végrehajtása során kezelt adatokból a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv elkülönült nyilvántartásokat hozhat létre. Az integrált informatikai rendszer részét képező elkülönült nyilvántartások esetén biztosítani kell az adatoknak a nyilvántartások közötti átadását.

(3) A mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv az 1782/2003/EK tanácsi rendelet II. Cím 4. fejezete szerinti integrált igazgatási és ellenőrzési rendszert az általa működtetett integrált informatikai rendszer részeként alakítja ki.

Egységes Mezőgazdasági Ügyfél-nyilvántartási Rendszer⁹³

28. §⁹⁴ (1) A mezőgazdasági és vidékfejlesztési szerv és a hatáskörrel rendelkező hatóság intézkedéseiben érintett ügyfelek azonosítását és a (2) bekezdés alapján törzsadatnak nyilvánított adatait az Egységes Mezőgazdasági Ügyfél-nyilvántartási Rendszerben (a továbbiakban: ügyfél-nyilvántartási rendszer) kell nyilvántartani.

(2) Az ügyfél nyilvántartásba vételéhez és ügyfél-azonosító számának megállapításához nyilvántartásba kell venni:

a) természetes személy esetén

aa) nevét,

ab) anyja nevét,

ac) születési helyét és idejét,

b) nem természetes személy esetén

ba) nevét,

bb) adózás rendjéről szóló törvény szerinti adóigazgatási eljárásban alkalmazott adóazonosító számát, amennyiben az ügyfél külföldi vállalkozás, akkor az illetősége szerinti állam hatósága által megállapított adóazonosító számát,

bc) székhelyét.

(3) A mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv kérelemre induló eljárásaiban való részvétel feltétele, hogy az ügyfél legkésőbb a kérelem

benyújtásával egyidejűleg kérelmezze nyilvántartásba vételét az ügyfél-nyilvántartási rendszerben. A nyilvántartásba vétel iránti kérelemnek a (2) bekezdésben foglalt adatok mellett tartalmaznia kell

- a) természetes személy esetén
 - aa) születés kori nevét,
 - ab) állampolgárságát,
 - ac) adózás rendjéről szóló törvény szerinti adóigazgatási eljárásban alkalmazott adóazonosító jelét,
 - ad) lakóhelyét (egyéni vállalkozó esetében székhelyét),
 - ae) kiskorú esetében törvényes képviselője, cselekvőképtelen vagy korlátozottan cselekvőképes esetében gyám, gondnok jelen a) pont szerinti adatát,
 - af) iratai őrzésének helyét, ha az nem azonos az ügyfél lakóhelyével,
 - ag) levelezési címét, ha az nem azonos az ügyfél lakóhelyével,
 - ah) elektronikus kapcsolattartás esetén elektronikus levélcímét,
 - ai) ügyfélkör szerinti azonosító adatát,
- b) nem természetes személy esetén
 - ba) elnevezését, továbbá rövidített cégnevét,
 - bb) képviselőjére jogosult nevét, lakcímét,
 - bc) telephelyét vagy telephelyeit,
 - bd) cégjegyzékszámát,
 - be) iratai őrzésének helyét, ha az nem azonos az ügyfél székhelyével,
 - bf) levelezési címét, ha az nem azonos az ügyfél székhelyével,
 - bg) elektronikus kapcsolattartás esetén elektronikus levélcímét,
 - bh) költségvetési szerv esetén típusát, törzskönyvi nyilvántartási számát,
 - bi) statisztikai számjelét,
 - bj) működésének kezdetét,
 - bk) ügyfélkör szerinti további azonosító adatát,
- c) külföldi természetes személy vagy külföldi vállalkozás esetén az a) és b) pontban foglalt adatok mellett az illetősége szerinti állam hatósága által megállapított adóazonosító számát,
- d) az a)–c) pontban foglalt adatok mellett a magyarországi kézbesítési meghatalmazottjának nevét és lakóhelyét (székhelyét) is a pénzügyi következményekkel járó intézkedésben részt vevő, Magyarországon lakóhellyel vagy telephellyel nem rendelkező külföldi természetes személy vagy külföldi vállalkozás esetében.

(4) A mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv az ügyfél-nyilvántartás vezetése keretében

- a) ellátja a nyilvántartás vezetésével összefüggő hatósági feladatokat,
- b) megállapítja az ügyfél-azonosító (nyilvántartási) számot,
- c) törvény felhatalmazása alapján, az abban meghatározott körben külön jogszabály alapján adatszolgáltatást teljesít a nyilvántartásból,
- d) működteti az ügyfél-nyilvántartás informatikai rendszerét,
- e) nyilvántartja az ügyfél besorolását, amely lehet:

ea) nyilvántartásba vett,
eb) kérelemre nyilvántartásba vett,
f) a kérelemre nyilvántartásba vett ügyfél számára a nyilvántartott adatokról hatósági bizonyítványt állít ki.

(5) A nyilvántartásba vétel iránti kérelmet az erre rendszeresített nyomtatványon a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szervnél vagy a hatáskörrel rendelkező hatóságnál is be lehet nyújtani.

(6) A mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv a hatáskörrel rendelkező hatóság, valamint az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv részére biztosítja az ügyfél-nyilvántartási rendszerhez való folyamatos hozzáférést, továbbá az egyes ügyekhez, eljárásokhoz kapcsolódó ellenőrzések lefolytatása érdekében, az azok lefolytatásához szükséges mértékben, a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv és a hatáskörrel rendelkező hatóság, valamint az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv kölcsönösen biztosítják egymás részére a szakrendszereikhez való hozzáférést. Az így átvett személyes adat kizárólag az ellenőrzések lefolytatása célja érdekében kezelhető, az ellenőrzéssel érintett ügy lezárását követő ötödik év végéig.

(7) A mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv, a hatáskörrel rendelkező hatóság, valamint az élelmiszerlánc-felügyeleti információs rendszeren keresztül az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv a hatáskörébe tartozó szakrendszereket (nyilvántartási alrendszereket) az ügyfél-nyilvántartáshoz kapcsolódóan alakítja ki.

(8)⁹⁵ Az intézkedésekben való részvétel során az ügyfél egyedi azonosítását az ügyfél-azonosító szám szolgálja. Mind a természetes személy ügyfélkörbe, mind az egyéb ügyfélkörbe tartozó ügyfél részére csak egy ügyfél-azonosító szám állapítható meg. Az ügyfél-nyilvántartási rendszer az ügyfél-azonosító szám tekintetében közhiteles hatósági nyilvántartásnak minősül.

28/A. §⁹⁶ (1)⁹⁷ A mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv hatáskörébe tartozó, pénzügyi következményekkel járó intézkedésben csak az az ügyfél vehet részt, aki (amely) a nyilvántartásba vétel iránti kérelmében, de legkésőbb a pénzügyi következményekkel járó intézkedésre vonatkozó kérelem benyújtásával egyidejűleg bejelentette a vállalkozása a kis- és középvállalkozásokról, fejlődésük támogatásáról szóló törvény szerinti minősítését is.

(2)⁹⁸ A mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv hatáskörébe tartozó, pénzügyi következményekkel járó intézkedésben csak az az ügyfél vehet részt, aki (amely) a nyilvántartásba vétel iránti kérelmében, de legkésőbb a pénzügyi következményekkel járó intézkedésre vonatkozó kérelem benyújtásával egyidejűleg bejelentette fizetési számlaszámát, valamint annak devizanemét. A külföldi vállalkozás vagy külföldi természetes személy ügyfél nemzetközi fizetési számlaszámot is megadhat. A mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv megtagadja a kifizetés teljesítését és elutasító döntést hoz, ha az ügyfél vagy más személy az ügyfél-nyilvántartásban rögzített, az ügyfél nevében szereplő fizetési számlától eltérő személy nevében szereplő fizetési számlára történő kifizetés teljesítése iránt kérelmet nyújt be.

(3)⁹⁹ A (2) bekezdésben meghatározott fizetési számlaszám bejelentéséhez az ügyfél nevére szóló fizetési számla létezését igazoló két hónapnál nem régebbi fizetésiszámla-kivonat másolatát, vagy a számlát vezető pénzforgalmi szolgáltatónak a kérelem benyújtási időpontját megelőző két hónapnál nem régebbi nyilatkozatát kell csatolni, amely tartalmazza az ügyfél azonosításához szükséges adatokat, valamint az ügyfél nevére szóló fizetési számlaszámot.

(4) A mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv az ügyfél-nyilvántartási rendszer részeként, a törvény hatálya alá tartozó eljárások végrehajtásához szükséges mértékben nyilvántartja az ügyfelek fióktelepeit, termelőegységeit, a gazdálkodás végzésének helyeit.

(5) A mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv és a hatáskörrel rendelkező hatóság az ügyfelekre – beleértve a mezőgazdasági termelőket, valamint a mezőgazdasági üzemeket is – vonatkozó, közösségi jogi aktusok szerinti nyilvántartásról szakrendszer keretében gondoskodik.

28/B. §¹⁰⁰ (1) Ha az ügyfél a képviselőt ellátására meghatalmazást vagy megbízást ad, azt – az eseti meghatalmazást vagy megbízást kivéve – az ügyfélnek vagy meghatalmazott képviselőjének az ügyfél-nyilvántartási rendszer szakrendszerébe postai úton vagy személyesen a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv által rendszeresített nyomtatványon kell bejelentenie.

(2) Az ügyfél a meghatalmazás vagy megbízás visszavonását, felmondását a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv által rendszeresített nyomtatványon haladéktalanul köteles bejelenteni a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szervnél. A képviselői jog megszűnését a meghatalmazott vagy megbízott is bejelentheti.

(3) A képviselői jog keletkezése és megszűnése a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szervvel szemben az arra vonatkozó bejelentés mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szervhez történő beérkezése napjától hatályos.

29. §¹⁰¹ (1)¹⁰² Az ügyfél köteles a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szervet az ügyfél-nyilvántartásban szereplő adataiban bekövetkezett változásról, valamint a (4) bekezdés szerinti változásról – annak bekövetkezésétől számított tizenöt napon belül – a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv által előírt, hatályban levő nyomtatványon értesíteni azzal, hogy a változás-bejelentés elektronikus úton is teljesíthető. Az ügyfél-azonosító szám típusa a pénzügyi következményekkel járó intézkedéssel kapcsolatos eljárás megindítására irányuló kérelem benyújtásával egyidejűleg is módosítható.

(2)¹⁰³ Amennyiben a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv vagy a hatáskörrel rendelkező hatóság a változásról egyéb módon tudomást szerez, az ügyfél a változásbejelentési kötelezettséget a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv által kibocsátott felszólításban meghatározott határidőben köteles teljesíteni.

(3)¹⁰⁴ Az ügyfélnyilvántartásba bejelentett fizetési számlaszám – az ügyfél és a pénzügyi intézmény(ek) közötti finanszírozási (hitel) kapcsolat miatt szükségessé váló – módosításához az ügyfél és a pénzügyi intézmény(ek) erre vonatkozó

együttes megállapodása, továbbá a megállapodásnak – az erre rendszeresített nyomtatványon – az ügyfél vagy a pénzügyi intézmény(ek) által a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szervnek történt bejelentése szükséges.

(4)¹⁰⁵ Az (1) bekezdés szerinti bejelentési kötelezettség kiterjed az ügyfél végelszámolásának elhatározására, csődeljárás, végelszámolás, felszámolási, illetve adósságrendezési eljárás alatt állásának, valamint a jogi személy, illetve egyéb szervezet megszűnésére is. Ebben az esetben a bejelentési kötelezettség kiterjed a jogi személy, illetve az egyéb szervezet vagyongfelügyelőjére, végelszámolójára, felszámolójára, illetve pénzügyi gondnokára is.

(5)¹⁰⁶ Az (1)–(2) bekezdés szerinti kötelezettség elmulasztása esetén a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv az ügyfelet, a vagyongfelügyelőt, felszámolót, végelszámolót, vagy a pénzügyi gondnokot végzésben a kötelezettség teljesítésére hívja fel, amely teljesítésre kötelező döntésben előírt határidő elmulasztása esetén mulasztási bírság fizetésére kötelezi.

29/A. §¹⁰⁷ (1) A mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv az ügyfél 28. § (4) bekezdésében foglalt adatait az egyes intézkedésekben való részvétellel összefüggő ellenőrzések során összevetheti a 26. § (3) bekezdésében meghatározott nyilvántartások adataival.

(2) Amennyiben a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv megállapítja, hogy az ügyfél nyilvántartott adatai és a 26. § (3) bekezdésében meghatározott nyilvántartások között eltérés van, az ügyfelet – az adateltérés okának tisztázása érdekében – a bejelentett adatok igazolására szólítja fel.

(3) Amennyiben a (2) bekezdésben foglalt eltérést a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv közhiteles nyilvántartás adata alapján állapítja meg, a közhiteles nyilvántartásban szereplő adatot – a (2) bekezdés szerinti igazolásra történő felszólítás és külön értesítés nélkül – az ügyfél-nyilvántartási rendszerben átvezeti.

30. §¹⁰⁸ (1) A mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv kérelem alapján nyilvántartásba veszi az ügyfelet, és részére besorolást állapít meg.

(2) A kérelemre nyilvántartásba vett ügyfélnek az ügyfélazonosító-számát az intézkedésekben való részvétellel kapcsolatos valamennyi rendszeresített nyomtatványon fel kell tüntetnie.

(3) A mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv a nyilvántartásba vétel iránti kérelmet érdemi vizsgálat nélkül végzéssel elutasítja, ha az ügyfél által bejelentett adatok hiányosak.

(4) Annak részére, aki (amely) nyilvántartásba vétel iránti kérelmet nem nyújtott be, a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv, a hatáskörrel rendelkező hatóság, valamint az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv – amennyiben ez a jogszabályban meghatározott feladatainak végrehajtásához szükséges – az ügyfél azonosítása céljából ügyfél-azonosító számot állapíthat meg.

(5) A nyilvántartásba vett besorolású ügyfél az erre rendszeresített formanyomtatványon és a szükséges adatok bejelentésével kérheti besorolásának megváltoztatását. A besorolás megváltoztatása esetén az ügyfélazonosító-szám nem változik.

(6) A kérelemre nyilvántartásba vett ügyfél adatait a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv, a nyilvántartásba vett ügyfél adatait az ügyfél nyilvántartását kezdeményező szerv karbantartja.

30/A. §¹⁰⁹ Amennyiben a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv tudomására jut, hogy az ügyfél az ügyfél-nyilvántartási rendszerhez kapcsolódó változás-bejelentési kötelezettségét elmulasztotta, a bejelentési és adatszolgáltatási kötelezettség teljesítéséig, valamint az ezek elmulasztása miatt kiszabott mulasztási bírság megfizetéséig az ügyfél részére a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv a törvény hatálya alá tartozó intézkedések alapján, valamint a hatáskörrel rendelkező hatóság a kérelemre induló eljárásaiban jogosultságot nem állapít meg, illetve támogatást nem folyósít, valamint az ügyfél által benyújtott új kérelmeket érdemi vizsgálat nélkül elutasítja.

Mezőgazdasági Parcella Azonosító Rendszer

31. §¹¹⁰ Jogszabály eltérő rendelkezése hiányában az e törvény hatálya alá tartozó intézkedések országos földterület-azonosítási rendszere a Mezőgazdasági Parcella Azonosító Rendszer (a továbbiakban: MePAR). A MePAR közhiteles hatósági nyilvántartásnak minősül. A MePAR adatbázisa állami tulajdonban van, amely felett a rendelkezési jogot – ideértve a tárolt adatok karbantartását is – az állam nevében a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv gyakorolja.

Intervenciós raktárregiszter¹¹¹

31/A. §¹¹² (1) Az intervenciós raktárregiszter országos adatbázis, amely az intervenciós termékek raktározásához, megőrzéséhez, szállításához vagy átadásához kapcsolódó műveletek elvégzése érdekében biztosítja a raktározási helyszínek és raktárépítmények egyedi beazonosíthatóságát.

(2) Az intervenciós raktárregiszter a 28. § (2) bekezdés szerinti adatokon kívül tartalmazza az ügyfél regisztrációs számát, a raktározási helyszíneket és a raktározási építmények műszaki paramétereit.

(2a)¹¹³ Az intervenciós raktárregiszter a (2) bekezdésben foglalt adatok tekintetében – kivéve a 28. § (2) bekezdésében foglalt természetes személyazonosító adatokat – közhiteles hatósági nyilvántartásnak minősül.

(3)¹¹⁴ A hatósági nyilvántartás adatait a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv az informatikai rendszerében kezeli. A (2) bekezdésben meghatározott adatoknak az informatikai adatbázisban történő rögzítése a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv által történik a raktárregiszterbe történő felvétel iránt benyújtott kérelem alapján. A mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv azokat a raktározókat, akikkel már kötött raktárszerződést, hivatalból nyilvántartásba veszi.

(4) Az intervenciós raktárnyilvántartással kapcsolatos részletes szabályokat külön jogszabály tartalmazza.

A szőlőültetvények országos térinformatikai nyilvántartása¹¹⁵

31/B. §¹¹⁶ A szőlőültetvények országos térinformatikai nyilvántartásának (a továbbiakban: VINGIS) adatbázisa állami tulajdonban van, amely felett a rendelkezési jogot az állam nevében a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv gyakorolja.

(2) A VINGIS adatbázisa az ellenkező bizonyításáig hitelesen tanúsítja a rögzített adattartalom fennállását.

Tevékenységi-hely-nyilvántartási rendszer¹¹⁷

31/C. §¹¹⁸ A tevékenységi helyek egységes és egyedi nyilvántartásának megvalósítása és folyamatos biztosítása érdekében a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv szakrendszerként tevékenységi-hely-nyilvántartási rendszert működtet. A tevékenységi-hely nyilvántartási-rendszer adatbázisa állami tulajdonban van, amely felett a rendelkezési jogot az állam nevében a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv gyakorolja. A nyilvántartás vezetéséről és a tárolt adatok karbantartásáról a hatáskörrel rendelkező hatóságok gondoskodnak. A tevékenységi-hely nyilvántartási-rendszerrel összefüggő feladatok ellátásáról a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv és a hatáskörrel rendelkező hatóságok együttműködési megállapodást kötnek.

IV. FEJEZET

ELJÁRÁSI SZABÁLYOK

Általános szabályok

32. § (1) A mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv az egyes intézkedésekkel kapcsolatos támogatási döntéseit jogszabályban vagy pályázati felhívásban rögzített támogatási mértékek alapján, illetve az egyes jogcímekre elkülönített forrás figyelembevételével:

a) arányosítással,

b)¹¹⁹ jogszabályban vagy a pályázati felhívást tartalmazó közleményben meghatározottak szerint benyújtási vagy beérkezési sorrend alapján,

c) rangsor állításával, illetve

az a)–c) pontban rögzített eszközök önálló vagy együttes alkalmazásával hozza meg.

(2) Az intézkedés feltételeit megállapító jogszabályban, illetve a pályázati felhívást tartalmazó közleményben meg kell jelölni, hogy a támogatást megállapító döntés meghozatalakor az (1) bekezdésben felsorolt eszközök közül melyik kerül alkalmazásra.

33. § Az EMVA, illetve az EHA hatálya alá tartozó intézkedések esetében a kérelmet jogszabályban, illetve pályázati felhívásban meghatározott időszakon belül lehet benyújtani (szakaszos benyújtás).

Iratbetekintés

34. §¹²⁰ (1) Korlátozható az iratbetekintés az ellenőrzés megkezdéséig, ha valószínűsíthető, hogy az iratok tartalmának megismerése az ellenőrzés eredményességét jelentősen befolyásolná.

(2) A kérelemre induló eljárásban, a kérelmet benyújtó ügyfélen kívül más, ügyfélnek minősülő személy csak azokba az iratokba tekinthet be, amelyek megismerése joga érvényesítéséhez, vagy jogszabályon, hatósági határozaton alapuló kötelezettségének teljesítéséhez szükséges, és más személy üzleti vagy méltányolható magánérdekét nem sérti.

Az iratok kezelése, vezetése

35. § (1) Az ügyfél a jogszabályban előírt bizonylatot, könyvet, nyilvántartást – ideértve az elektronikus úton, illetőleg adathordozón rögzített adatokat is – úgy köteles kiállítani, illetve vezetni, hogy az a befizetési kötelezettségnek, illetve a támogatás alapjának és összegének, továbbá ezek megfizetésének, illetve igénybevételének megállapítására, ellenőrzésére alkalmas legyen.

(2)¹²¹ A könyveket, nyilvántartásokat, ideértve az intézkedéssel összefüggő külön analitikát is – ha jogszabály másként nem rendelkezik – úgy kell vezetni, hogy

a) a bennük foglalt feljegyzések e törvényben, illetve a számvitelről szóló törvény bizonylati rendjére vonatkozó és egyéb jogszabályokban előírt bizonylatokon alapuljanak,

b) intézkedésenként folyamatosan tartalmazzák a támogatást, illetve az egyéb fizetési kötelezettséget meghatározó adatokat és azok bizonylati hivatkozásait,

c) azokból kitűnjék az adott időszakra vonatkozóan a támogatás, illetve az egyéb fizetési kötelezettség alapja,

d) az intézkedésekben való részvételnek, valamint az alapul szolgáló bizonylatoknak az ellenőrzését lehetővé tegyék.

(3)¹²² Az EMVA-ból és az EHA-ból finanszírozott, jogszabályban, illetve pályázati felhívást tartalmazó közleményben meghatározott intézkedések esetében az intézkedéssel összefüggő gazdasági eseményekről kiállított bizonylatra rá kell vezetni a támogatási döntésben meghatározott azonosító számot, valamint a külön jogszabály által meghatározott további adatokat.

(4) Jogszabályban meghatározott esetben a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szervhez – az (1)–(3) bekezdésben foglalt rendelkezések megtartásával – a bizonylatokról kiállított összesítőt kell benyújtani.

Az iratok megőrzése

36. § (1) Az iratokat a megőrzésre kötelezett ügyfél a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szervnek bejelentett helyen köteles őrizni. Az iratokat a könyvelés, feldolgozás időtartama alatt más helyen is lehet tárolni.

(2) Az iratokat az előzetes értesítés alapján lefolytatott helyszíni ellenőrzés kezdő időpontjára, egyéb esetben az erre vonatkozó felhívást követő munkanap kezdetén a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv rendelkezésére kell bocsátani.

(3) Az iratokat az ügyfélnek a nyilvántartás módjától függetlenül – közvetlenül alkalmazandó közösségi jogi aktus eltérő rendelkezése hiányában – a támogatás esedékessége naptári évének utolsó napjától számított nyolc évig kell megőriznie.

(4)¹²³ Az irat megőrzésére kötelezett jogi személynek, illetve egyéb szervezetnek minősülő ügyfél megszűnése esetén az iratokat a (3) bekezdésben foglalt időpontig köteles megőrizni:

- a) a jogi személy jogutódja vagy jogszabályban, határozatban erre kötelezett,
- b) a szakcsoport működését jóváhagyó szövetkezet vagy állami gazdaság, illetve ezek jogutódja,
- c) a jogi személy felelősségvállalásával működő gazdasági munkaközösségért felelősséget vállaló jogi személy.

Nyomtatványok alkalmazása

37. §¹²⁴ (1) A kérelem, a pályázat benyújtására, illetve az adatszolgáltatásra a külön jogszabályban vagy a jogszabályi felhatalmazás alapján közleményben meghatározottak szerint papír alapú vagy elektronikus nyomtatvány rendszeresíthető. Ebben az esetben a rendszeresített nyomtatvány alkalmazása kötelező. A rendszeresített nyomtatványon történő teljesítéssel azonos értékű, ha a kérelmet az ügyfél a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv honlapján közzétett számítógépes program segítségével tölti ki és állítja elő, és a kinyomtatott iratot aláírva a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szervhez benyújtja vagy ügyfélkapun keresztül elektronikus úton küldi meg a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szervhez.

(2) A kérelem, a pályázat benyújtása, valamint az adatszolgáltatás a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv által közzétett módon, gépi adathordozón is teljesíthető. A gépi adathordozón teljesített kérelem, pályázat benyújtásához, valamint az adatszolgáltatáshoz mellékelni kell az ügyfél aláírásával hitelesített nyilatkozatot annak típusáról és benyújtásának időpontjáról.

(3) A nem ügyfélkapun keresztül elektronikus úton, illetőleg adathordozón teljesített adatszolgáltatáshoz mellékelni kell az azzal azonos adattartalmú, aláírt iratot is, kivéve, ha azt legalább fokozott biztonságú elektronikus aláírással látták el. Az ügyfél köteles meggyőződni arról, hogy a papír alapú és az elektronikusan benyújtott példány adattartalma megegyezik. Abban az esetben, ha a papír alapon és az elektronikus módon benyújtott nyomtatványok adattartalma eltér, az elbírálásnál a papír alapú és aláírt példányt kell figyelembe venni.

(4)¹²⁵ Az (1) bekezdésben foglaltakra is figyelemmel a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szervnek közzé kell tennie a rendszeresített nyomtatványokat, az ahhoz kapcsolódó eljárási tájékoztatókat, és gondoskodnia kell arról, hogy azok az ügyfelek számára megfelelő időben, az ügyfelek által elérhető helyen álljanak rendelkezésre. A haladéktalan szabályozást igénylő esetek kivételével az intézkedésre vonatkozó jogszabály kihirdetését követően, annak eltérő rendelkezése hiányában, a kérelmek benyújtására rendszeresített nyomtatványokat a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv a kérelembenyújtási időszakot megelőző tíz nappal közzéteszi a honlapján.

A kérelem benyújtása

38. § (1) Jogszabály vagy a pályázati felhívást tartalmazó közlemény eltérő rendelkezése hiányában a kérelmet a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szervhez kell benyújtani.

(2) A (3) bekezdésben foglalt esetek kivételével a kérelmet postai úton kell benyújtani.

(3)¹²⁶ Amennyiben jogszabály vagy pályázati felhívást tartalmazó közlemény lehetővé teszi, a kérelmet benyújtani, illetve az adatszolgáltatási kötelezettséget teljesíteni a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szervnél személyesen, telefax útján vagy elektronikus úton is lehet a jogszabályban vagy pályázati felhívást tartalmazó közleményben foglaltaknak megfelelően. Az ügyfél-azonosító szám megállapítása, valamint a regisztrációs adatok módosítása iránti kérelem személyesen is benyújtható. A regisztrációs adatok módosítása iránti kérelem elektronikus úton is benyújtható.

(4)¹²⁷ Jogszabály eltérő rendelkezése hiányában a kérelem benyújtására megállapított határidőt megtartottnak kell tekinteni, ha a kérelmet legkésőbb a határidő utolsó napján postára adták, illetve az elektronikus úton benyújtásra kerülő kérelmek esetében az automatikus értesítés legkésőbb a határidő utolsó napjának dátumával történő beérkezést igazolja.

(5)¹²⁸ Amennyiben ezt közvetlenül alkalmazandó közösségi jogi aktusban foglaltak végrehajtása megköveteli, jogszabály vagy pályázati felhívást tartalmazó közlemény a kérelem vagy más irat benyújtása esetében a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szervhez történő legkorábbi, illetve legkésőbbi beérkezési határidőt, továbbá – a személyes benyújtás lehetőségének biztosítása mellett – telefax útján történő kötelező benyújtást is meghatározhat.

(6) A kérelem benyújtására vagy beérkezésére nyitva álló, illetve eljárási cselekményre meghatározott határidő vagy határnap elmulasztása esetén – kivéve, ha az intézkedésben való részvétel részletes feltételeit meghatározó jogszabály ezt kifejezetten lehetővé teszi – igazolásnak helye nincs.

(6a)¹²⁹ A (6) bekezdéstől eltérően az EMVA és az EHA terhére nyújtott támogatások esetében a kérelem benyújtására vagy beérkezésére nyitva álló, illetve eljárási cselekményre meghatározott határidő vagy határnap elmulasztása esetén – a 43/A. § és a 41. § (6) bekezdésében foglaltak sérelme nélkül – igazolásnak van helye, amely a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 66. § (4) bekezdésétől eltérően 2015. augusztus 31-ig nyújtható be.

(7)¹³⁰ A kérelem, illetve a pályázat benyújtása, valamint a vonatkozó jogszabályokban, illetve a pályázati felhívásban rögzített feltételek teljesítése az intézkedésben való részvételre nem jelent alanyi jogosultságot, arról csak a rendelkezésre álló jogosultsági keretekre tekintettel hozható döntés.

(8)¹³¹ Az intézkedésekben való részvétel során az ügyfélnek kell a jogosultsági feltételek meglétét hitelt érdemlően bizonyítania. Az ügyfelet terheli továbbá a kérelemmel, illetve a pályázattal összefüggésben tett bármilyen nyilatkozatával,

állításával, valamint mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv által megállapított ténynel szemben a bizonyítási kötelezettség.

(9)¹³² Az agrárkár-enyhítési eljárás kivételével az intézkedésben való részvételre vonatkozó kérelemben az ügyfélnek nyilatkoznia kell arról, hogy tudomásul veszi, hogy amennyiben az intézkedésekkel kapcsolatos lejárt tartozását nem egyenlíti ki, a fizetési számláját vezető pénzforgalmi szolgáltató a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv hatósági átutalási megbízását a végrehajtható okirat csatolása nélkül köteles teljesíteni.

A kérelem befogadása

39. § (1)¹³³ Egyes, az EMVA-ból vagy nemzeti forrásból finanszírozott, jogszabályban, illetve pályázati felhívást tartalmazó közleményben meghatározott intézkedések esetében a kérelem benyújtását követően a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv megállapítja, hogy a kérelem rendelkezik-e az értékelési eljárás lefolytatásához szükséges, jogszabályban, illetve pályázati felhívást tartalmazó közleményben előírt valamennyi tartalmi és formai kellékkel, és ezáltal rangsorba állítható-e (a továbbiakban: befogadás).

(2)¹³⁴ Az (1) bekezdésben foglaltak szerinti kérelem befogadásáról a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv a befogadási nyilatkozat megküldésével értesíti az ügyfelet. A kérelem befogadása nem értékelhető úgy, hogy a támogatási feltételeket az ügyfél teljesítette.

A nyilvánvaló hiba kijavítása

40. § (1) A mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv a kérelem elbírálása során a nyilvánvaló hibát az eljárás során bármikor kijavíthatja.

(2)¹³⁵ A mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv a nyilvánvaló hiba javításáról az ügyfelet – indokolt esetben – döntésében értesíti.

A hiánypótlás

41. §¹³⁶ (1) Ha az intézkedésre vonatkozó jogszabály nem zárja ki, és a kérelemben található hiba az ügyfél közreműködése nélkül nyilvánvaló hibaként nem javítható ki, az ügyfelet legkésőbb az intézkedésre irányadó ügyintézési határidő kezdetét követő két hónapon belül hiánypótlásra kell felszólítani. Jogszabály ennél rövidebb határidőt is meghatározhat.

(2) Jogszabály eltérő rendelkezése hiányában hiánypótlási, nyilatkozattételre való felhívás azonos tárgyban ismételten nem bocsátható ki.

(2a)¹³⁷ A (2) bekezdéstől eltérően az EMVA és az EHA terhére nyújtott támogatások esetében hiánypótlási vagy nyilatkozattételre való felhívás azonos tárgyban egyszer ismételten kibocsátható. E törvény felhatalmazása alapján kiadott miniszteri rendeletben e rendelkezéstől eltérni nem lehet.

(3) Az intézkedések igénybevételének részletes szabályait tartalmazó jogszabály meghatározhatja azon adatok, dokumentumok körét, amelyek a kérelem benyújtására nyitva álló határidő leteltét követően nem pótolhatók.

(4) A hiánypótlási és a nyilatkozattételre való felhívás teljesítésére rendelkezésre álló határidő nem haladhatja meg a harminc napot.

(5) Amennyiben a hiánypótlást vagy a nyilatkozatát az ügyfél a hiánypótlásra vagy a nyilatkozattételre nyitva álló határidőn túl nyújtja be, azt a döntés meghozatalánál nem lehet figyelembe venni.

(6) A kérelem elbírálása során nem lehet figyelembe venni a 26. § (1) bekezdés *a)–e)*, valamint *g)* pontjaiban, valamint a (3) bekezdésében felsorolt nyilvántartási rendszerekben szereplő olyan adatokat, amelyeket a kérelem benyújtását követően pótoltak vagy módosítottak, amennyiben a módosítás az intézkedésben való részvétel feltételeinek utólagos teljesítésére vagy a kérelem kedvezőbb elbírálására irányul.

(7) Jogszabály eltérő rendelkezése hiányában a hiánypótlásra azon dokumentumok és adatok esetén, amelyek kizárólag a pontozás szempontjából veendő figyelembe, nincs lehetőség.

(8) Jogszabály eltérő rendelkezése hiányában a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv előtt folyó eljárás az ügyfél kérelmére a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 32. § (3) bekezdése alapján nem függeszthető fel, valamint a hiánypótlási, nyilatkozattételre való felhívás teljesítésére nyitva álló időszak nem hosszabbítható meg.

A kérelem módosítása

42. §¹³⁸ (1) Az EMVA-ból és az EHA-ból finanszírozott intézkedések esetén, jogszabály eltérő rendelkezése hiányában a támogatási kérelem benyújtására nyitva álló határidő utolsó napját követően a támogatási kérelemben meghatározott támogatási alapra, illetve összegre nézve módosítási kérelem nem nyújtható be.

(2)¹³⁹ Az EMVA-ból és az EHA-ból finanszírozott intézkedések esetén, jogszabály eltérő rendelkezése hiányában az elsőfokú határozat meghozatalát követően a támogatási kérelem rangsort nem érintő adatai módosításának legkésőbbi benyújtási határideje a kifizetési kérelem benyújtására nyitva álló időszak első napját megelőző harmincadik nap. Rangsort érintő adatnak minősül minden olyan adat, érték, vállalás, ami szerepel az adott intézkedés értékelési szempontjai között.

(2a)¹⁴⁰ Az EMVA-ból és az EHA-ból finanszírozott beruházási intézkedések esetén a kifizetési kérelem benyújtását követően a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv a kifizetési kérelemben foglalt adatokat, az igazoló dokumentumokat, a támogatási határozatban foglalt adatokat, valamint a megvalósult beruházást összeveti egymással. Amennyiben a támogatási határozatban, a kifizetési kérelemben, továbbá az igazoló dokumentumokban foglalt adatok, illetve a helyszíni ellenőrzésen tapasztaltak eltérnek egymástól, de a támogatási cél megvalósult, a támogatási összeg nem nő és a támogatási egység műszaki tartalma negatív irányba nem változik (a továbbiakban: helyesbíthető eltérés) a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv adategyeztetés keretében határidő tűzésével – a módosítható adatok, valamint a nem megfelelő igazoló dokumentumok pontos megjelölésével – felhívja az ügyfelet a kifizetési

kérelemben szereplő adatok megfelelő módosítására, illetve megfelelő igazoló dokumentumok benyújtására. A módosítás csak helyesbítható eltérésre terjedhet ki. A kifizetési kérelem elbírálására irányuló eljárást a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szervnek a kifizetési kérelem módosítására, illetve a megfelelő igazoló dokumentumok benyújtására tűzött határidő leteltéig fel kell függeszteni.

(3)¹⁴¹ Az EMVA-ból, és az EHA-ból finanszírozott intézkedések esetén, jogszabály eltérő rendelkezése hiányában a kifizetési kérelemben szereplő adatokra, a kifizetési kérelemhez csatolt dokumentumokra nézve módosítási kérelem a kifizetési kérelem benyújtására nyitva álló időszakon belül nyújtható be.

(4) Az EMGA-ból finanszírozott, valamint a tagállami hatáskörben hozott intézkedések esetén, jogszabály eltérő rendelkezése hiányában a kérelem benyújtási határidejét követően a benyújtott kérelemre vonatkozóan nem nyújtható be olyan módosítási kérelem, ami az eredeti kérelemben megjelölt igényt, támogatási alapot vagy összeget meghaladja, kivéve ha

a) a kérelemhez már benyújtott mellékletek vagy a kérelemhez kapcsolódóan lefolytatott helyszíni ellenőrzés a módosított igényt alátámasztják és

b) a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv a módosítás beérkezésének időpontjában a kérelemről még érdemben nem hozott döntést.

(5)¹⁴² A (3) bekezdésben foglaltaktól eltérően, a (4) bekezdésben foglaltak – az abban meghatározott kivételek nélkül – alkalmazandók azon egyes, jogszabályban meghatározott és EMVA-ból finanszírozott intézkedések esetén is, amelyek igénylése az EMGA-ból finanszírozott egységes kérelemmel történik.

43. § (1) Az ügyfél az ellenőrzésről való tudomásszerzést követően az ellenőrzés alá vont intézkedésre – a vizsgált időszakra és az ellenőrzés tárgyára – vonatkozóan kérelmét nem módosíthatja vagy vonhatja vissza.

(2)¹⁴³ Amennyiben a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv által folytatott helyszíni, valamint adminisztratív ellenőrzés nem tár fel szabálytalanságot, úgy az ügyfél – közvetlenül alkalmazandó közösségi aktus eltérő rendelkezése hiányában – a helyszíni ellenőrzésről készült, lezárt jegyzőkönyv kézhezvételét követően kérelmét a határozat vagy az eljárást megszüntető végzés jogerőre emelkedéséig részben vagy egészben visszavonhatja.

(3)¹⁴⁴ Az eljárás megindítására irányuló kérelemre vonatkozó szabályokat kell megfelelően alkalmazni az ügyfél által benyújtott más kérelemre is azzal, hogy az az (1) bekezdésben meghatározott kivétellel a tárgyban hozott döntés jogerőre emelkedéséig vonható vissza.

43/A. §¹⁴⁵ Amennyiben a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv a 26. § (1) bekezdés a)–e), valamint g) pontjaiban, valamint a (3) bekezdés a)–x) pontjaiban meghatározott nyilvántartási rendszerek adatait használja fel a kérelmek vagy pályázatok megfelelőségének vizsgálatához, abban az esetben a kérelem vagy a pályázat benyújtása és a döntés meghozatala során a 26. § (1) bekezdés a)–e), valamint g) pontjaiban, valamint a (3) bekezdés a)–x) pontjaiban meghatározott nyilvántartási rendszerekben az ügyfél által, a kérelem benyújtását követően kezdeményezett visszamenőleges módosítások nem fogadhatóak el,

amennyiben a módosítás az intézkedésben való részvétel feltételeinek utólagos teljesítésére vagy a kérelem kedvezőbb elbírálására irányul.

Az ügyfél nyilatkozata, a tanúvallomás

44. § (1) A mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv az ügyfelet – az intézkedésben való részvétel jogosultságának, illetve összecszerőségének megállapítása, illetve ellenőrzése érdekében – az általa ismert, illetve, nyilvántartásában szereplő adatról, tényről, körülményről nyilatkozattételre kötelezheti.

(2)¹⁴⁶ Tanúval bizonyítható az olyan adat, tény, körülmény, amely a tanú és a vele szerződéses kapcsolatban állt vagy álló ügyfél kötelezettségének vagy támogatásának megállapítását, illetve ellenőrzését teszi lehetővé.

(3)¹⁴⁷ A tanúmehhallgatásról az ügyfelet nem kell értesíteni.

(4)¹⁴⁸ Az ügyfelet a kérelmében megjelölt – a közös agrárpolitika keretébe tartozó támogatási rendszerek alapján a mezőgazdasági termelők részére nyújtott közvetlen kifizetésekre vonatkozó szabályok megállapításáról, valamint a 637/2008/EK és a 73/2009/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló 2013. december 17-i 1307/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet 4. cikkének e) pontja szerinti – mezőgazdasági területekre nézve jogszerű földhasználónak kell tekinteni, amíg annak vonatkozásában kétség nem merül fel, vagy ha a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szervnek a 46. § alapján lefolytatott ellenőrzési eljárása alapján megállapításra kerül, hogy az ügyfél a (7) bekezdés alapján jogszerű földhasználónak minősül.

(5)¹⁴⁹ Ha az ügyfél földhasználatának jogszerűsége vonatkozásában kétség merül fel, így különösen ha ugyanarra a földterületre egyidejűleg több ügyfél jelentett be terület alapú támogatási kérelmet, az érintett ügyfeleket a mezőgazdasági támogatási szerv megfelelő határidővel adategyeztetésre hívja fel.

(6)¹⁵⁰ Az (5) bekezdésben foglaltak szerinti eljárás sikertelensége esetében vagy a (4) bekezdésben hivatkozott ellenőrzés keretében a mezőgazdasági támogatási szerv felhívására az ügyfél köteles földhasználata jogszerűségét igazolni.

(7)¹⁵¹ A (4) bekezdés alkalmazásában jogszerű földhasználónak minősül a következő sorrend szerint az az ügyfél, aki vagy amely – amennyiben az egyes támogatási jogcímekre vonatkozó jogszabályok másként nem rendelkeznek e dátumról – a kérelem benyújtására nyitva álló határidő utolsó napjára vonatkozóan, az általa igényelt terület vonatkozásában

a) a földhasználati nyilvántartásba földhasználóként bejegyzett,

b) a családi gazdaságokról vezetett nyilvántartásba családi gazdálkodóként bejegyzett vagy családi gazdaság alapításáról szóló megállapodással rendelkezik és abban családi gazdálkodóként szerepel,

c) haszonbérleti, felesbérleti, részesművelési, szívésségi földhasználati vagy alhaszonbérleti szerződés, továbbá – a mező- és erdőgazdasági földek forgalmáról szóló 2013. évi CXXII. törvénnyel összefüggő egyes rendelkezésekről és átmeneti

szabályokról szóló 2013. évi CCXII. törvény 70. §-a vagy 76. §-a szerinti – használati rendről szóló megállapodás alapján földhasználó,

d) az ingatlan-nyilvántartásba vagyonkezelőként, haszonélvezőként vagy a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény 5:159. §-a szerinti használat jogának jogosultjaként bejegyzett,

e) az ingatlan-nyilvántartásba tulajdonosként bejegyzett,

f) a mező- és erdőgazdasági földek forgalmáról szóló 2013. évi CXXII. törvény 42. § (2) bekezdés c) pontja szerinti esetben az a személy, aki a földhasználati nyilvántartásba bejegyzett földhasználóval kötött írásbeli megállapodással rendelkezik,

g) az osztatlan közös tulajdonban álló földterületen a tulajdoni hányadát meghaladó mértékű területen a tulajdoni hányadát meghaladó mértékű terület vonatkozásában a gazdálkodó tulajdonostárs, ha a földhasználati nyilvántartásba önhibáján kívüli okból nem került bejegyzésre és rendelkezik a terület adott hányadának használatára jogosító írásbeli megállapodással és a használat tényét az általa vezetett gazdálkodási napló alátámasztja,

h) osztatlan közös tulajdonban álló földterületen gazdálkodó tulajdonostársnak nem minősülő személy, ha a földhasználati nyilvántartásba önhibáján kívüli okból nem került bejegyzésre és rendelkezik a terület adott hányadának használatára jogosító írásbeli megállapodással és a használat tényét az általa vezetett gazdálkodási napló alátámasztja,

i) az a)–h) pontok szerinti jogszerű földhasználó közeli hozzátartozója.

A jogutódlás

45. § (1)¹⁵² Jogszállály eltérő rendelkezése hiányában a jogutód ügyfelet megilletik mindazon jogok és terhelik mindazon kötelezettségek, amelyek a jogelődot megillették és terhelték.

(2) Eltérő megállapodás vagy határozat hiányában több jogutód esetén:

a) a jogelőd kötelezettségeit a jogutódok vagyonarányosan teljesítik, teljesítés hiányában pedig a jogelőd tartozásáért egyetemlegesen felelnek,

b) a támogatásra vagyonarányosan jogosultak.

(3)¹⁵³ A támogatásra jogosult ügyfél halála esetén a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv a hagyatékátadó végzésben vagy öröklési bizonyítványban meghatározott támogatási összeg tekintetében végzéssel dönt az örökös részére történő átutalásáról. Amennyiben a hagyatékátadó végzés vagy öröklési bizonyítvány nem rendelkezik a támogatás összegéről, az ügyfél örököse, több örökös esetében örökrészük arányában örökösei jogosultak a támogatás igénybevételére. Amennyiben a hagyatékátadó végzés vagy öröklési bizonyítvány nem rendelkezik a támogatás jellegű jogosultságról, az ügyfélnek azon örököse (több örökös esetében azon örökösei örökrészük arányában) válik jogosulttá, aki a támogatás jellegű jogosultsághoz kötődő vagyontárgyat (így különösen: földterület, állatállomány) örökölte. Amennyiben a támogatás jellegű jogosultsághoz kötődő vagyontárgyra vonatkozóan a hagyatékátadó végzés vagy öröklési bizonyítvány

haszonélvezeti jogot állapít meg, a haszonélvezeti jog jogosultja válik a támogatásra jogosulttá. A támogatás átutalásának feltétele, hogy az örökös vagy a haszonélvezeti jog jogosultja az ügyfél-nyilvántartási rendszerben előzetesen nyilvántartásba vetesse magát. Jogi személy vagy egyéb szervezet jogutódlása esetén a jogutód kérelmére a jogutódlást igazoló okirat alapján dönt a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv a támogatási összeg átutalásáról.

(4)¹⁵⁴ Az intézkedésben való részvételre jogosult ügyfél halála esetén a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv a hagyatékátadó végzésben vagy öröklési bizonyítványban meghatározottak szerint dönt az egyes intézkedésekhez kapcsolódó nem támogatás jellegű jogosultságokról. Amennyiben a hagyatékátadó végzés vagy öröklési bizonyítvány nem rendelkezik a nem támogatás jellegű jogosultságokról, az ügyfélnek azon örököse (több örökös esetében azon örökösei örökrészük arányában) válik jogosulttá, aki a nem támogatás jellegű jogosultsághoz kötődő vagyontárgyat (így különösen: földterület, állatállomány) örökölte. Amennyiben a nem támogatás jellegű jogosultsághoz kötődő vagyontárgyra vonatkozóan a hagyatékátadó végzés vagy öröklési bizonyítvány haszonélvezeti jogot állapít meg, a haszonélvezeti jog jogosultja válik jogosulttá. A nem támogatás jellegű jogosultság megállapításának feltétele továbbá, hogy az örökös vagy a haszonélvezeti jog jogosultja az ügyfél-nyilvántartási rendszerben előzetesen nyilvántartásba vetesse magát. Jogi személy vagy egyéb szervezet jogutódlása esetén a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv a jogutód kérelmére a jogutódlást igazoló okirat alapján dönt a nem támogatás jellegű jogosultságokról.

(5)¹⁵⁵ A jogutód, illetve a haszonélvezeti jog jogosultja a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szervvel szemben fennálló követeléséről a külön jogszabályban meghatározottak szerinti jogutódlást igazoló döntés jogerőre emelkedését követő egy éven belül az intézkedés jellegének megfelelő tartalmú okirattal igazolhatja, hogy jogosult a támogatás összegére, illetve a nem támogatás jellegű jogosultság igénybevitelére. Amennyiben a jogutód, illetve a haszonélvezeti jog jogosultja a külön jogszabályban meghatározottak szerinti jogutódlást igazoló döntés jogerőre emelkedését követő egy éven belül ilyen igazolást nem nyújt be a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szervhez, úgy a külön jogszabályban meghatározottak szerinti jogutódlást igazoló döntés jogerőre emelkedését követő egy év elteltével, de legkésőbb az örökös elhunytától, illetve a jogelőd megszűnésétől számított három év elteltével megszűnik a támogatás folyósítására, illetve a nem támogatás jellegű jogosultság igénybevitelére vonatkozó jogosultsága, és a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv az eljárást végzéssel megszünteti, továbbá a nem támogatás jellegű jogosultságot a nemzeti tartalék javára elvonja.

(6)¹⁵⁶ Az EMVA-ból és az EHA-ból finanszírozott intézkedések esetén, jogszabály eltérő rendelkezése hiányában, a természetes személyek közötti eljárásbeli jogutódlás a támogatási döntés jogerőre emelkedése előtt nem lehetséges.

(7)¹⁵⁷ Az EMVA-ból és az EHA-ból finanszírozott, beruházási jellegű intézkedések esetén, jogszabály eltérő rendelkezése hiányában, amennyiben az ügyfél jogai és kötelezettségei nem oszthatóak, az örökgyő, illetve jogelőd helyére egy örökös, illetve jogutód léphet.

(8)¹⁵⁸ Az EMVA-ból és az EHA-ból finanszírozott intézkedések esetén, jogszabály eltérő rendelkezése hiányában, a jogutód ügyfél az azonos intézkedésre, azonos támogatási kérelem benyújtási időszakban benyújtott támogatási kérelmekkel összefüggő kifizetési kérelmeit együttesen köteles benyújtani a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szervhez.

(9)¹⁵⁹ A mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv az ügyféllel annak halálakor együtt élt házastársa vagy törvényes rend szerinti örököse (a továbbiakban: vélelmezett örökös) kérelmére az intézkedéshez kapcsolódó eljárást megindíthatja. Ebben az esetben a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv az eljárást a kérelem benyújtását követően felfüggeszti azzal, hogy az érdemi döntés meghozatalához szükséges eljárási cselekményeket a vélelmezett örökös bevonásával elvégezheti, érdemi döntést azonban csak jogerős hagyatékátadó végzés benyújtását követően hoz.

45/A. §¹⁶⁰ (1) Amennyiben jogszabály másként nem rendelkezik a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv a kérelemben foglalt egyes igényeket vagy a megosztható igények egyes részeit elkülönítve is elbíráhatja.

(2) Ugyanazon ügyfél által indított folyamatban lévő, ugyanazon intézkedésben való részvételre benyújtott azon kérelmeket, amelyeknek tárgya egymással összefügg, a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv együttesen is elbíráhatja.

(3)¹⁶¹ A felek közösen előterjesztett egyesítési kérelmét elutasító végzés ellen önálló fellebbezésnek van helye. Amennyiben a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv a felek kérelmére az eljárásokat egyesítette, az eljárás később nem választható szét.

Az intézkedésekkel összefüggő egyes ellenőrzések¹⁶²

46. § (1)¹⁶³ E törvény ellenőrzésre vonatkozó rendelkezéseit a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szervnek a kérelemmel kapcsolatos adminisztratív és helyszíni ellenőrzésével, a helyszíni szemlével összefüggő eljárásban, valamint abban az esetben kell alkalmazni, ha a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv eljárása során egyidejűleg, mint hatáskörrel rendelkező hatóság, a kölcsönös megfeleltetés körébe tartozó helyszíni ellenőrzést hajt végre (a továbbiakban együttesen: ellenőrzés).

(2) Az ellenőrzés során vizsgálni kell, hogy a kérelemben, a pályázatban, illetve a döntést követően a határozatban, illetve a hatósági szerződésben foglalt adatok, tények, körülmények megfelelnek-e a valóságnak, az intézkedésben való részvétel feltételeit megállapító jogszabályban, illetve a pályázati felhívást tartalmazó közleményben foglaltaknak.

(3) A mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv az (1) bekezdésben foglalt feladatai ellátása során keletkezett adatokat nyilvántartja.

(4)¹⁶⁴ A kérelmet határozattal el kell utasítani, illetve az ellenőrzött intézkedéssel kapcsolatban az adott támogatási évben nem vehet támogatást igénybe az ügyfél, ha az ügyfél az intézkedéssel kapcsolatos helyszíni szemlét, illetve helyszíni ellenőrzést (a továbbiakban együtt: helyszíni ellenőrzés) az akadályozás befejezésére vonatkozó felszólítás ellenére ismételten vagy továbbra is akadályozza, illetve azt teljes egészében meghiúsítja.

47. § (1) Az ellenőrzés intézkedésenként és időszakonként vagy meghatározott időszakra több intézkedés tekintetében is lefolytatható.

(2) Indokolt esetben azonos ellenőrzési céllal ismételt ellenőrzés hajtható végre.

(3) A kérelem megalapozottsága a döntést megelőzően és azt követően is ellenőrizhető.

(4)¹⁶⁵

(5)¹⁶⁶ Az ellenőrzés a kérelem, azok mellékletei és az üggyel összefüggő más iratok átvizsgálásával, távérzékeléssel, laboratóriumi vizsgálattal, helyszíni ellenőrzés keretében történhet. E vizsgálati módszerek külön-külön, de együttesen is alkalmazhatók.

(6) Az (5) bekezdés alkalmazásában távérzékeléses ellenőrzésnek minősül az űr- és légi felvételek adatainak kiértékelésével lefolytatott ellenőrzés.

48. § (1)¹⁶⁷ A helyszíni ellenőrzést a hatáskörrel rendelkező hatóság, a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv, vagy annak megbízása alapján az átruházott feladatot ellátó szerv megbízólevéllel vagy szolgálati igazolvánnyal rendelkező alkalmazottja, valamint a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv ellenőrzését végző, arra jogosult szerv, szervezet megbízólevéllel rendelkező alkalmazottja (a továbbiakban együtt: ellenőr) folytathatja le.

(2) Az ellenőr részére kiállított, iktató számmal ellátott megbízólevél tartalmazza:

a) a „Megbízólevél” megnevezést,

b) az ellenőr nevét, beosztását, szolgálati igazolványának, illetve – amennyiben szolgálati igazolvánnyal nem rendelkezik – a személyazonosító igazolványának vagy más személyazonosításra alkalmas igazolványának számát,

c) az ellenőrzendő ügyfél nevét,

d) az ellenőrzésre kerülő támogatási jogcím, illetve időszak megnevezését,

e) az ellenőrzésre vonatkozó jogszabályi vagy egyéb felhatalmazásra történő hivatkozást,

f) a megbízólevél érvényességi idejét,

g) a kiállítás keltét,

h) a kiállításra jogosult aláírását, bélyegzőlenyomatát.

(3)¹⁶⁸ Az ellenőr részére általános megbízólevél is kiállítható, amely tartalmazza a (2) bekezdés *a)–b)*, valamint *e)–h)* pontjaiban foglaltakon túl azt a területet is, amelyen az ellenőr ellenőrzést végezhet.

49. §¹⁶⁹

50. § (1) A helyszíni ellenőrzés az ügyfél előzetes értesítése nélkül is lefolytatható.

(2)¹⁷⁰ Ha a helyszíni ellenőrzés lefolytatásához az ügyfél jelenléte szükséges, akkor az ügyfelet úgy kell értesíteni, hogy az ügyfél – jelenlétének korlátozása esetén – képviselőjét biztosítani tudja. Ha a helyszíni ellenőrzés lefolytatásához az ügyfél jelenléte szükséges, a (3) bekezdésben foglaltak kivételével a helyszíni ellenőrzés csak akkor kezdhető meg, ha az ügyfél vagy alkalmazottja, meghatalmazottja, ezek hiányában hatósági tanú jelen van. Az ügyfél alkalmazottja, meghatalmazottja köteles e minőségét megfelelő módon igazolni. Igazolás hiányában a hatósági tanú alkalmazására vonatkozó szabályokat kell alkalmazni.

(3) Ha a helyszíni ellenőrzés az ügyfél közreműködése nélkül, külső vizsgálattal (szemrevételezéssel, méréssel) vagy távérzékeléssel elvégezhető, mellőzhető az ellenőrzésről történő tájékoztatás. Ebben az esetben a helyszíni ellenőrzés az ügyfél vagy alkalmazottja, meghatalmazottja, hatósági tanú jelenléte nélkül is elvégezhető.

(4)¹⁷¹ A helyszíni ellenőrzés időpontjáról az ügyfelet telefonon, elektronikus levélben vagy rövid szöveges üzenet útján is lehet értesíteni. Ebben az esetben a helyszíni ellenőrzés időpontjáról való értesítésről hivatalos feljegyzést kell készíteni.

51. § (1)¹⁷² Ha az ügyfél iratai hiányosak vagy rendezetlenek, illetve nyilvántartásai pontatlanok vagy hiányosak, és így az intézkedéssel összefüggésben jogosultság megállapítására alkalmatlanok, a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv mulasztási bírságot szabhat ki, továbbá kötelezheti az ügyfelet, hogy iratait, nyilvántartásait legfeljebb nyolc napon belül rendezze, pótolja, illetőleg javítsa. Ez az időtartam az ellenőrzés határidejébe nem számít bele.

(2) Amennyiben az (1) bekezdés szerinti hiányok pótlására nem kerül sor, azt a bíráló során úgy kell tekinteni, hogy az ügyfél az előírt nyilvántartási kötelezettségének nem tett eleget.

(3)¹⁷³

52. § (1) A helyszíni ellenőrzés során, a helyszínen talált és feltárt körülményt jegyzőkönyvben rögzíteni kell, továbbá az ellenőr a bizonylatokról, könyvekről, nyilvántartásokról és egyéb iratokról az eredetivel egyező másolatot kérhet, fényképet és filmfelvételt készíthet. Ha a technikai feltételek adottak, akkor az ellenőr az ügyfél kérésére a jelenlétében elkészített, az eredetivel egyező másolatot ad a jegyzőkönyvről.

(2) A jegyzőkönyvben rögzíteni kell az ügyfél által felajánlott és az ellenőr által visszautasított bizonyítást, kitérve a visszautasítás indokaira is.

(3) Az ellenőr a tényállás tisztázása során az ügyfél javára szolgáló tényeket is köteles rögzíteni és feltárni. A nem bizonyított körülmény az ügyfél terhére nem értékelhető.

(4)¹⁷⁴ Az ellenőr a helyszíni ellenőrzés megkezdését megelőzően köteles a jelen lévő ügyfelet az ellenőrzés céljáról, tárgyáról és várható időtartamáról tájékoztatni.

(5) Az ellenőr a helyszíni ellenőrzés során köteles a tényeket, körülményeket, adatokat rögzíteni, és a jelen lévő ügyfelet, illetve annak képviselőjét az ellenőrzés során tett megállapításairól tájékoztatni.

(6)¹⁷⁵ Az ügyfélre nézve terhelő megállapításokat tartalmazó jegyzőkönyv egy másolati példányát az ellenőr – amennyiben az ehhez szükséges technikai feltételek

adottak – köteles az ügyfélnek a helyszínen átadni vagy azt az ügyfél részére a jegyzőkönyv lezárásától számított tizenöt napon belül megküldeni, amelyre az ügyfél nyolc napon belül észrevételt tehet.

(7)¹⁷⁶ A mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv az ügyféllel szerződéses kapcsolatban álló harmadik személynél az intézkedésben való részvétellel összefüggésben kapcsolódó ellenőrzést végezhet.

(8)¹⁷⁷ Amennyiben a tényállás tisztázását befolyásolja a helyszíni ellenőrzés során vagy a jegyzőkönyvre írásban, határidőn belül az ügyfél által előterjesztett észrevétel, a mezőgazdasági támogatási szerv a jegyzőkönyvet módosítja vagy ismételt ellenőrzés keretében kiegészítő jegyzőkönyv felvételével tisztázza a tényállást. Az ellenőrzést legfeljebb az észrevétel kézbesítésétől, szóban előterjesztett észrevétel esetén annak jegyzőkönyvbe vételének napjától számított harminc napig lehet folytatni, ha az ügyfél észrevételei indokolják vagy a határozat meghozatalához a tényállás tisztázása válik szükségessé. Ilyen esetben kiegészítő jegyzőkönyvet kell készíteni.

53. §¹⁷⁸

54. § (1) A helyszíni ellenőrzés során az ügyfél jogosult:

a) az ellenőr személyazonosságáról és megbízásáról meggyőződni,

b)¹⁷⁹

c) megfelelő képviselétéről gondoskodni,

d)¹⁸⁰ a jegyzőkönyvben szereplő megállapításokkal kapcsolatban felvilágosítást kérni, illetve a jegyzőkönyv átvételét követő nyolc napon belül, az abban foglaltakra írásban észrevételt tenni.

(2)¹⁸¹ Ha a magánszemély ügyfél jogainak gyakorlásában akadályozott, kérheti az akadály megszűnéséig, de legfeljebb két hónapig a helyszíni ellenőrzés megkezdésének elhalasztását vagy az ellenőrzési cselekmények szüneteltetését. Az ellenőrzés szünetelése az ellenőrzés időtartamába nem számít bele.

(3)¹⁸² A (2) bekezdésben foglaltak nem alkalmazhatóak abban az esetben, ha az ellenőrzés megkezdésének elhalasztása, illetve az ellenőrzési cselekmények szüneteltetése az ellenőrzés célját veszélyeztetné, megghiúsítaná, vagy egyéb módon ellehetetlenítené a folyamatban lévő eljárást.

(4)¹⁸³ Ha a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv az ellenőrzés megállapításait más ügyfélnél végzett kapcsolódó ellenőrzés eredményével támasztja alá, az erről készült jegyzőkönyv ügyfelet érintő részét az ügyféllel részletesen ismertetni kell.

A döntés

55. §¹⁸⁴ (1) Jogszabály eltérő rendelkezése hiányában az intézkedésben való részvétel feltételeinek már a kérelem benyújtásakor fenn kell állniuk, azt követően újabb bizonyítékok, illetve tények nem hozhatók fel.

(2) A mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv a kérelmet a támogatás kifizetésének közvetlenül alkalmazandó közösségi jogi aktusban meghatározott esedékességéig bírálja el.

(3) A (2) bekezdésben foglalt eseteken kívül – jogszabály eltérő rendelkezése hiányában – a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv az eljárás megindítására vonatkozó kérelmet annak beérkezését követő három hónapon belül bírálja el. Amennyiben a kérelmet érdemi vizsgálat nélkül kell elutasítani, a végzést a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv harminc napon belül hozza meg. Az ügyfél-nyilvántartási rendszerben való nyilvántartással, valamint a fizetési halasztással, részletfizetéssel kapcsolatos kérelmet annak hiánytalan beérkezésétől számított huszonegy napon belül kell elbírálni.

(4) Ha a támogatás kifizetésének esedékességét közvetlenül alkalmazandó közösségi jogi aktus nem határozza meg, és az intézkedésekben való részvétel részletes feltételeit megállapító jogszabály alapján a támogatási kérelmek elbírálása rangsor állítása vagy arányosítás alapján történik, a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv a kérelmeket a kérelem benyújtására nyitva álló időszakot követő három hónapon belül bírálja el.

(5) Amennyiben jogszabály másként nem rendelkezik, a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv a kérelemnek részben vagy egészben helyt adó elsőfokú döntés helyt adó része alapján a támogatást a fellebbezésre tekintet nélkül az ügyfél részére folyósítja.

(6) A mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv – az intézkedésben való részvétel feltételeit megállapító jogszabály eltérő rendelkezése hiányában – hatósági szerződést köthet.

(7) Amennyiben közvetlenül alkalmazandó közösségi jogi aktus vagy egyéb jogszabály alapján kérelmeket együttesen kell benyújtani vagy a benyújtott kérelmek bírálata egymással tartalmilag összefügg, a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv a kérelmet a kérelmekre vonatkozó, valamennyi közös ellenőrzés lezárását követően, az adott intézkedésre irányadó határidőn belül bírálja el.

(8) Ha a támogatási kérelmek elbírálása rangsor állítása vagy arányosítás alapján történik, a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv a kérelmek hiánypótlására nyitva álló időszakra az intézkedésre benyújtott valamennyi támogatási kérelemmel összefüggő eljárását felfüggesztheti.

(9) Amennyiben jogszabály másként nem rendelkezik, a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv az eredeti, az ügyfél aláírásával hitelesített eljárás megindítására irányuló kérelem vagy pályázat alapján hozza meg döntését.

(10) A mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv a kérelmet elutasítja, amennyiben az ügyfél az intézkedésben való részvételhez szükséges feltételeket mesterséges körülmények létrehozásával azért teremtette meg, hogy az adott támogatási intézkedés céljaival ellentétes előnyhöz jusson.

(11) Nem kell a szakhatóságot megkeresni, ha a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv a hiánypótlási felszólítás kibocsátására nyitva álló határidőn belül megállapítja, hogy a kérelmet a szakhatósági állásfoglalástól függetlenül el kell utasítani.

(12) A mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv vezetője az ügyintézési határidőt annak letelte előtt indokolt esetben egy alkalommal, legfeljebb az eljárásra nyitva álló időtartammal meghosszabbíthatja.

55/A. §¹⁸⁵ Az ügyfélkapun keresztül elektronikus úton kézbesített irat az átvétel napján kézbesítettnek minősül, ha a központi elektronikus szolgáltató rendszer az irat kézhezvételét igazolja vissza. Amennyiben az irat átvétele öt napon belül nem kerül visszaigazolásra, a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv az iratot ismételten megküldi az ügyfél értesítési tárhelyére. Ebben az esetben az elektronikus úton kézbesített hatósági irat vonatkozásában a kézbesítési vélelem az iratnak az értesítési tárhelyen történő ismételt elhelyezésétől számított ötödik napot követő munkanapon áll be.

56. §¹⁸⁶ (1) Fellebbezés benyújtásának nincs helye, amennyiben a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv

a) a döntését az Európai Bizottság döntése vagy határozata alapján hozta meg,
b) a kérelmet a jogosultsági keret kimerülése vagy forráshiány miatt utasítja el,
c) az intézkedés során arányos csökkentést alkalmaz és a kérelmet kizárólag ezen indokkal utasítja részben el,

d) a döntését közhiteles nyilvántartás adatainak – a 29/A. § (3) bekezdése alkalmazásával – az ügyfél-nyilvántartási rendszerben történt átvezetésével hozta meg,

e) a kérelmet érdemi vizsgálat nélkül a (2) bekezdés b), c), f) vagy g) pontokban meghatározott indokkal utasítja el.

(2) A kérelmet érdemi vizsgálat nélkül el kell utasítani, ha:

a) a kérelmet a keret kimerülését követően nyújtották be;
b) a kérelem nem jogszabályban meghatározott módon (nyomtatványon) került benyújtásra;

c) az eljárást megindító kérelmet az igény érvényesítésére jogosult aláírásával nem hitelesítette, kivéve az ügyfélkapun keresztül történő kérelembenyújtást;

d) a kérelmet nem az igény érvényesítésére jogosult személy terjesztette elő;

e) a kérelem a benyújtási időszakot megelőzően került benyújtásra, vagy elkésett;
f)¹⁸⁷ az ügyfelet nem kérelemre vették nyilvántartásba, vagy kérelemmel egyidejűleg sem nyújtott be intézkedésben való részvételhez szükséges, ügyfél-azonosító szám megállapítására alkalmas kérelmet;

g) a pénzügyi következményekkel járó intézkedésben részt vevő ügyfél legkésőbb a kérelem benyújtásával egyidejűleg sem jelenti be a vállalkozása a kis- és középvállalkozásokról, fejlődésük támogatásáról szóló törvény szerinti minősítését vagy fizetési számlaszámát;

h) a kérelem nem tartalmaz olyan adatot, dokumentumot, amely a kérelem benyújtására nyitva álló határidő leteltét követően nem pótolható;

i) ha a támogatást igénylő, a pénzügyi következményekkel járó intézkedésekben való részvétel iránti kérelmet, felszámolási, végelszámolási vagy adósságrendezési eljárás alatt álló ügyfél nyújtotta be, kivéve, ha jogszabály ettől eltérően rendelkezik;

j) amennyiben az intézkedésre vonatkozó jogszabály alapján a kérelmet nyomtatványon kell benyújtani, és az eljárás megindítására irányuló kérelem nem tartalmazza a főlapot vagy az intézkedésben való részvételre vonatkozó jogszabályban meghatározott betétlapokat, vagy bármelyiket az igény érvényesítésére jogosult aláírásával a nyomtatványon megjelölt helyen nem hitelesítette;

k)¹⁸⁸ az ügyfél – az agrárkár-enyhítési eljárás kivételével – az intézkedésben való részvételre vonatkozó kérelemben nem nyilatkozik arról, hogy tudomásul veszi, hogy a fizetési számlát vezető pénzforgalmi szolgáltató a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv hatósági átutalási megbízását a végrehajtható okirat csatolása nélkül köteles teljesíteni.

(3) A támogatás visszatartásáról, a mulasztási bírság kiszabásáról, valamint a hatósági szerződés felmondásáról szóló végzés ellen önálló fellebbezésnek van helye.

(4) Az önálló fellebbezéssel meg nem támadható döntés ellen irányuló fellebbezést az elsőfokú döntést hozó hatóság érdemi vizsgálat nélkül elutasítja.

56/A. §¹⁸⁹ (1) Az ügyintézési határidőbe nem számít be:

a) közvetlenül alkalmazandó közösségi jogi aktus rendelkezése alapján az ellenőrzési minta növelése alapján lefolytatott többletellenőrzések időtartama, és azok eredményeinek kiértékeléséhez szükséges idő,

b) a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv döntéshozatalához szükséges, költségvetési forrás rendelkezésre bocsátásáról szóló döntési eljárás időtartama,

c) az ügyfél helyszíni ellenőrzési jegyzőkönyvre vonatkozó, észrevételezésre rendelkezésre álló idejéből a helyszíni ellenőrzési jegyzőkönyv átadásától vagy megküldésétől az észrevétel beérkezéséig tartó időtartam,

d) a mulasztási bírság kiszabásától az annak beérkezéséig tartó időszak, feltéve, hogy a befizetés feltétele a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv további eljárásának vagy intézkedésének,

e) az ügyfél kérelmére, vagy az ügyfélnek felróható okból megismételt eljárási cselekmény időtartama.

(2) Az (1) bekezdés a) pontjában meghatározott esetben nincs helye az eljárás felfüggesztésének. Ebben az esetben a kérelmekre vonatkozó egyedi döntés helyett a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv a honlapján közleményt bocsát ki.

(3) Az (1) bekezdés b) pontjában meghatározott esetben a határozat indokolásában tájékoztatni kell az ügyfelet a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv döntéshozatalához szükséges, költségvetési forrás rendelkezésre bocsátásáról szóló döntési eljárás időtartamáról.

*A mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szervhez teljesítendő
befizetések¹⁹⁰*

56/B. §¹⁹¹ Jogszabály eltérő rendelkezése hiányában a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv az adott támogatási évben ugyanazon támogatási jogcím alapján nyilvántartott 1000 forintot el nem érő tartozásának megfizetésére az ügyfelet nem kötelezi, és a tartozást nyilvántartásában leírja.

Fizetési halasztás, részletfizetés engedélyezése¹⁹²

56/C. §¹⁹³ (1) Fizetési halasztás és részletfizetés (a továbbiakban együtt: fizetési kedvezmény) az ügyfél kérelmére a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szervvel szemben fennálló tartozás összegére engedélyezhető. A fizetési kedvezmény abban az esetben engedélyezhető, ha a fizetési nehézség

a) a kérelmezőnek nem róható fel, vagy annak elkerülése érdekében úgy járt el, ahogy az az adott helyzetben tőle elvárható, továbbá

b) átmeneti jellegű, tehát a tartozás későbbi megfizetése valószínűsíthető.

(2) A fizetési kedvezmény iránti kérelem elbírálása és a feltételek meghatározása során figyelembe kell venni a fizetési nehézség kialakulásának okait és körülményeit, és a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv a fizetési halasztást, részletfizetést engedélyező végzésben a kedvezményt feltételhez kötheti.

(3) Magánszemély esetében a fizetési kedvezmény az (1) bekezdés a) pontjában foglaltak figyelmen kívül hagyásával is engedélyezhető, ha a kérelmező igazolja vagy valószínűsíti, hogy a tartozás azonnali vagy egyösszegű megfizetése családi, jövedelmi, vagyoni és szociális körülményeire is tekintettel aránytalanul súlyos megterhelést jelent.

(4) Az esedékesség időpontja után benyújtott fizetési kedvezmény iránti kérelem esetén késedelmi pótlékot kell felszámítani a fizetési kedvezmény iránti kérelmet elbíráló végzés jogerőre emelkedéséig, ha azonban a fizetési könnyítést engedélyezik, a késedelmi pótlékot csak a fizetési könnyítést engedélyező elsőfokú döntés keltének napjáig kell felszámítani.

(5) A fizetési kedvezményt megállapító végzés rendelkező részében fel kell hívni az adós figyelmét arra, hogy ha a kedvezmény feltételeit vagy az esedékes részletek befizetését nem teljesíti, a kedvezmény érvényét veszti, és a hátralék teljes összege járulékaival együtt egy összegben esedékessé válik.

(6) A mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv előtti eljárásban – az 56/B. §-ban foglaltakat kivéve – nincs lehetőség az ügyféllel szemben fennálló követelés (intézkedésben való jogosulatlan részvétel, kamat, késedelmi pótlék) elengedésére, mérséklésére.

(7) Fizetési kedvezmény engedélyezése a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv 60. § (1) bekezdésében foglalt visszatartási jogának gyakorlását nem érinti.

(8) A mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv által folytatott végrehajtási eljárás során – ide nem értve a más hatóság vagy bírósági végrehajtó megkeresésére folytatott végrehajtást – fizetési kedvezmény akkor engedélyezhető, ha az ügyfél bizonyítja, hogy tartozása teljesítésének határidőre történt elmaradása neki nem róható fel, és teljesítési szándéka továbbra is fennáll, de az egy összegben

történő teljesítésre rajta kívül álló ok miatt nem képes vagy az számára aránytalan nehézséget jelentene. Az említett feltételek bármelyikének hiánya esetén a fizetési kedvezmény nem engedélyezhető.

A döntés módosítása, visszavonása

57. §¹⁹⁴ (1) Ha a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv megállapítja, hogy a fellebbezés elbírálására jogosult szerv vagy a bíróság által még el nem bírált döntése jogszabálysértő, a határozatát az ügyfél terhére a döntés közlésétől számított egy éven belül, az ügyfél javára az intézkedésekben való részvételhez való jog közvetlenül alkalmazandó közösségi jogi aktusban, illetve jogszabályban meghatározott elévüléséig módosítja vagy visszavonja.

(2) A döntést az ügyfél terhére a bűncselekmény büntethetőségének elévüléséig lehet módosítani, ha:

a) a bíróság a büntetőügyben hozott jogerős ítéletével megállapította, hogy az ügyfél az intézkedéssel összefüggésben bűncselekményt követett el,

b) a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv döntést hozó ügyintézője a hivatali kötelességét a büntető törvénybe ütköző módon szegte meg úgy, hogy ez a döntés meghozatalát befolyásolta, és ezt a bíróság büntetőügyben hozott jogerős ítélete megállapította.

(3) Az (1) bekezdés szerinti, a döntés ügyfél terhére történő módosítására vagy visszavonására – közvetlenül alkalmazandó közösségi jogi aktus eltérő rendelkezése hiányában – öt éven belül van lehetőség, amennyiben az ügyfél az intézkedésben jogosulatlanul vett részt.

(4) Az intézkedés befejezését megelőzően, ha a döntés meghozatalakor fennálló körülmények lényegesen megváltoztak, az ügyfél indokolt kérelmére a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv egy alkalommal módosíthatja jogerős, helyt adó vagy részben helyt adó döntését, amennyiben az ügyfél kérelme az érdemben hozott döntést nem befolyásolja és a módosított döntés nem állapít meg az ügyfél részére több jogot.

(5) Ha az intézkedés befejezését megelőzően a jogerős határozattal lezárt eljárást követően az ügyfél az intézkedésben vagy az intézkedéscsoportban való részvétel iránti kérelmét visszavonja, és a támogatás folyósítása még nem történt meg, – ha a kérelem visszavonásához jogszabály vagy az Európai Unió általános hatályú, közvetlenül alkalmazható, kötelező jogi aktusa külön jogkövetkezményt nem fűz – a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv az ügyben hozott határozatát visszavonja.

(6) Amennyiben az ügyfél folyamatban lévő ügy során olyan intézkedésben vagy intézkedéscsoportban való részvétel iránti kérelmét vonja vissza, amelyben a visszavonásra irányuló kérelme előterjesztéséig a támogatás vagy annak egy részének folyósítása megtörtént (támogatásról való lemondás), úgy a már folyósított támogatásra az intézkedésben való jogosulatlan részvétel szabályait kell alkalmazni.

57/A. §¹⁹⁶ (1) A jogorvoslati eljárás során a törvény rendelkezéseit az e §-ban foglalt eltérésekkel kell alkalmazni.

(1a)¹⁹⁷ A mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv döntései ellen irányuló fellebbezést – az (1b) bekezdésben foglaltak kivételével – kormányrendeletben meghatározottak szerint az agrárpolitikáért felelős miniszter bírálja el.

(1b)¹⁹⁸ A mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szervnek az EMVA-ból és az EHA-ból finanszírozott intézkedésekkel kapcsolatos döntése ellen irányuló fellebbezést kormányrendeletben meghatározottak szerint az agrár-vidékfejlesztésért felelős miniszter bírálja el.

(2) A mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv döntése ellen benyújtott fellebbezésben pontosan meg kell jelölni azt a döntést, amely ellen a fellebbezés irányul, azaz fel kell tüntetni az ügyszámot, meg kell jelölni az ügyfél (és képviselője) nevét, lakóhelyét, székhelyét és azt az intézkedést, amely ellen a fellebbezés irányul. A fellebbezésben meg kell jelölni azt is, hogy a fellebbezést benyújtó személy a vitatott döntés megváltoztatását mennyiben és milyen okból kívánja.

(3)¹⁹⁹ A fellebbezést az ügy összes iratával a fellebbezés beérkezésének napjától számított harminc napon belül kell felterjeszteni a fellebbezés elbírálására jogosult hatósághoz, kivéve, ha az elsőfokú döntést hozó hatóság a megtámadott határozatot (végzést) visszavonja, illetőleg a fellebbezésnek megfelelően módosítja, kijavítja vagy kiegészíti.

(4)²⁰⁰ A fellebbezés elbírálására jogosult hatóság a jogorvoslati eljárás során hozott döntését az ügy összes iratának beérkezését követő két hónapon belül hozza meg, amelyet a jogorvoslati kérelem elbírálója indokolt esetben, egy alkalommal ugyanezen időtartalommal meghosszabbíthat.

(5)²⁰¹ A fellebbezésben hivatkozott új tény, új bizonyítékot a döntéshozatal során a fellebbezés elbírálására jogosult hatóság csak abban az esetben veheti figyelembe, ha az ügyfél igazolni tudja, valamint az ügy körülményeiből megállapítható, hogy az ügyfél az új tényről, bizonyítékról az intézkedésben való részvételre vonatkozó kérelme benyújtásakor rajta kívül álló okból nem tudott.

(5a)²⁰² Az (5) bekezdést az EMVA és az EHA terhére nyújtott támogatások tekintetében nem kell alkalmazni.

(6) A fellebbezési eljárás során eljárási, valamint mulasztási bírság is kiszabható.

A mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv által lefolytatott végrehajtás

58. §²⁰³

59. § (1)–(2)²⁰⁴

(3)²⁰⁵ A mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szervvel szemben fennálló tartozás (intézkedésben való jogosulatlan részvétel alapján megállapított, valamint egyéb fizetési kötelezettség) adók módjára behajtandó köztartozásnak minősül, és azt az e törvényben meghatározott kivételekkel az állami adóhatóság hajtja be.

60. §²⁰⁶ (1) Az ügyfelet megillető támogatást – közvetlenül alkalmazandó közösségi jogi aktus eltérő rendelkezése hiányában – a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv az ügyfelet terhelő, az intézkedésekkel összefüggő tartozás összegéig visszatartja és ezzel a tartozás megfizetettnek minősül. Ha az igénybe vehető támogatás összege az ügyfelet terhelő tartozások mindegyikére nem nyújt fedezetet, azt az esedékesség sorrendjében kell a nyilvántartott tartozás kiegyenlítésére elszámolni.

(2)²⁰⁷ Az ügyfél egyes támogatások esetében az adótartozással csökkentett összegre jogosult. Az állami adóhatóság az általa nyilvántartott tartozás fennállásáról és összegéről a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv megkeresésére adatot szolgáltat. Az adatszolgáltatásban szereplő tartozás összegét a részben vagy egészben az Európai Unió által finanszírozott támogatásból, továbbá a tagállami hatáskörben, központi költségvetésből nyújtott mezőgazdasági, halászati, erdészeti, vadgazdálkodási és vidékfejlesztési támogatásból a mindenkori központi költségvetési törvény vagy az Áht. szabályai szerint a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv visszatartja, és átutalja az állami adóhatóságnak. A visszatartott támogatásnak megfelelő összegű tartozás az átutalással egyidejűleg megfizetettnek minősül.

(3) Ha az igénybe vehető támogatás összege az állami adóhatóság által a (2) bekezdés alapján szolgáltatott, az ügyfelet terhelő tartozások mindegyikére nem nyújt fedezetet, azt a tartozások arányában kell a nyilvántartott tartozás kiegyenlítésére elszámolni.

61. § (1)²⁰⁸ A mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv az általa hozott határozatban foglaltak végrehajtása érdekében közvetlenül jogosult eljárni a hatósági átutalási megbízással kapcsolatban. A fizetési számlát vezető pénzforgalmi szolgáltató a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv hatósági átutalási megbízását a végrehajtható okirat csatolása nélkül köteles teljesíteni.

(2)²⁰⁹ Ha az adóst megillető járandóságot (kifizetést), a pénzforgalmi szolgáltatónál kezelt összeget, illetőleg követelést vonják végrehajtás alá, és a munkáltató, a kifizető pénzforgalmi szolgáltató, valamint más személy felhívás ellenére a levonást, átutalást, megfizetést elmulasztja, vagy nem a jogszabályban előírtaknak megfelelően teljesíti, az érintettet a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv döntésében kötelezi a levonni, átutalni, megfizetni elmulasztott összeg erejéig a tartozás megfizetésére.

62. § (1) Ha az ügyfél az esedékes tartozását nem fizette meg és azt tőle nem lehet behajtani, a tartozás megfizetésére határozattal kötelezhető:

a) az ügyfél örököse az örökrésze erejéig, több örökös esetében örökrészüik arányában,

b) az ügyfél jogutódja,

c) az ügyfél tartozásáért kezességet vállaló, illetve az ügyfél tartozását átvállaló, a jóváhagyott szerződésben foglalt tartozás tekintetében,

d)²¹⁰ az Európai Közösség pénzügyi érdekeinek megsértésével kapcsolatos bűncselekmény elkövetője az azzal összefüggő tartozás tekintetében,

e) a gazdasági társaság, a közös név alatt működő polgári jogi társaság tartozásáért a rájuk vonatkozó szabályok szerint a helyállni köteles tag, vezető tisztségviselő, illetve szervezet, a jogi személy felelősségvállalásával működő vállalkozó esetében a felelősségvállaló, továbbá az a személy, amely (aki) a vállalkozás kötelezettségeiért törvény alapján felel,

f) a szülői felügyelet alatt álló kiskorú gyermek tartozásáért a szülői felügyeletet gyakorló szülő az általa kezelt vagyon erejéig.

(2) Az (1) bekezdés c) pontja szerinti kezességvállalásnak és tartozásátvállalásnak a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv általi jóváhagyására, annak feltételeire és következményeire az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény 36. §-át kell megfelelően alkalmazni.

(3) Az (1) bekezdés szerinti határozat hiánya nem zárja ki a követelés peres vagy nemperes eljárásban történő érvényesítését.

(4) A befizetésre kötelezett a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szervvel szemben fennálló követelését a tartozásába nem számíthatja be.

(5) A jogosan igénybe vett támogatást visszafizetési kötelezettség nem terheli.

(6) Amennyiben a mezőgazdasági és vidékfejlesztési szerv által kezdeményezett végrehajtás nem vezetett eredményre, a végrehajtási feladatokat a továbbiakban az ügyféllel szemben az állami adóhatóság a rá irányadó szabályok szerint foganatosítja.

A behajthatatlan tartozás törlése

63. § (1)²¹¹ A mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv végzéssel törölheti az ügyfél tartozását, amennyiben:

a) azt az adóhatóság behajthatatlannak minősítette;

b) az az adóhatóságnak az adós ellen vezetett végrehajtása során fedezet részbeli vagy egészbeli hiánya miatt nem térül meg;

c) azt a felszámoló az általa adott írásbeli igazolás (nyilatkozat) szerint behajthatatlannak minősítette;

d) az a felszámolás, az adósságrendezési eljárás befejezésekor a vagyonfelosztási javaslat szerint nem térül meg;

e) az adós természetes személy úgy hunyt el, hogy a hagyaték – más örökös hiányában – az államra száll, vagy jogutód nélkül szűnt meg;

f) az a hatályos jogszabályok alapján elévült.

(2) Az esedékessé válást követő hat hónapon belül az ügyfelet terhelő tartozás végrehajthatatlanság címén nem törölhető.

(3)²¹² A végrehajthatatlanság címén törölt tartozást a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv végzéssel újból előírja, ha a végrehajtáshoz való jog elévülési idején belül a tartozás végrehajthatóvá válik.

(4)²¹³ A mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv az (1) bekezdésben megállapított feltételek hiányában is törölheti a tízezer forintot meg nem haladó tartozást, amennyiben a tartozás nyilvántartása, a végrehajtás érdekében szükséges intézkedés megtétele a tartozással arányban nem álló költségeket eredményezne.

Az így törölt tételekről a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv külön nyilvántartást vezet. A mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv a tartozás törléséről hozott végzését az állami adóhatósággal is közli, amennyiben a tartozás végrehajtásával összefüggésben a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv az állami adóhatóságot megkereste.

Elévülés

64. § (1)²¹⁴ Közvetlenül alkalmazandó közösségi jogi aktus eltérő rendelkezése hiányában az intézkedésben való jogosulatlan részvétel megállapításához való jog annak a naptári évnek az utolsó napjától számított öt év elteltével évül el, amelyben az intézkedésben jogosulatlanul részt vettek. Bűncselekmény elkövetése esetén, ha azt a támogatásra követik el, a támogatás visszatérítésének megállapításához való jog nem évül el mindaddig, amíg a bűncselekmény büntethetősége el nem évül.

(2) Ha a támogatás igénybevételi jogosultságot érintő határozatot a bíróság felülvizsgálja, a kereset benyújtásától a bíróság határozatának jogerőre emelkedéséig a támogatás visszatérítésének megállapításához való jog elévülése nyugszik.

(3)

64/A. §²¹⁵ (1) A mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szervet a hatáskörébe tartozó intézkedésekkel kapcsolatban elkövetett bűncselekmények miatt indult vagy az intézkedéseket érintő bűncselekmények miatt folyamatban lévő büntetőeljárásokban a sértett jogai illetik meg.

(2) Az (1) bekezdésben említett bűncselekményekkel okozott kár megtérítése iránt az állam nevében a polgári jogi igényt a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv terjeszti elő.

V. FEJEZET

PÁLYÁZATI ELJÁRÁS

65. § (1) A pályázóra a törvény III., illetve VI. fejezetének ügyfelekre vonatkozó szabályait megfelelően alkalmazni kell.

(2) Jogszabály eltérő rendelkezése hiányában a pályázati eljárás során a IV. fejezet rendelkezéseit a jelen fejezetben foglalt eltérésekkel kell alkalmazni.

(3)²¹⁷ Pályázati eljárás a közbeszerzési eljárás keretein belül is lebonyolítható.

66. § (1) Pályázatot a pályázati felhívást tartalmazó közlemény, illetve annak kiírása alapjául szolgáló jogszabály rendelkezései szerint kell elbírálni.

(2) Pályázati eljárás a jogszabályban meghatározott egyes intézkedésekhez kapcsolódóan a támogatási kérelemről való döntésig alkalmazható. A pályázati eljárás során a pályázati feltételeknek megfelelő pályázatot benyújtó ügyfél támogatást vehet igénybe, illetve egyéb jogot szerezhet.

(3) A támogatás igénybevételéhez való jogosultságot az a pályázati feltételeket maradéktalanul teljesítő pályázó szerez, aki (amely) a pályázati felhívásban rögzített rangsorolási szempontok alapján kiválasztásra kerül.

67. § (1) A pályázati felhívásnak legalább tartalmaznia kell:

- a) a pályázati felhívást kiíró szerv megnevezését,
- b) a pályázati felhívás kiírásának alapjául szolgáló jogszabályt,
- c) azokat a támogatási célokat, amelyekhez támogatás igényelhető,
- d) a támogatás igénybevételének feltételeit,
- e) a pályázat tartalmi és formai követelményeit,
- f) a pályázatok benyújtásának és elbírálásának rendjét, határidejét, a bírálat szempontjait,
- g) a pályázatok benyújtásának helyét és módját,
- h) a támogatások mértékét,
- i) a pályázó jogait és kötelezettségeit, valamint a kötelezettségek megszegésével járó következményeket,
- j) a támogatás igénylésének, igénybevételének, valamint az ellenőrzésnek a rendjét,
- k) amennyiben jogszabály előírja, a biztosíték nyújtásának módját és mértékét,
- l) a rendelkezésre álló forrás nagyságát.

(2) A pályázat elbírálásának rendjét a közösségi jogi aktusok, e törvény, valamint más jogszabályban foglaltak figyelembevételével az irányító hatóság állapítja meg. Az irányító hatóság kötve van a pályázati felhívásban közzétett bírálati rendhez.

(3) A pályázati felhívást a pályázatok benyújtására nyitva álló időtartam kezdő napját legalább harminc nappal megelőzően kell nyilvánosságra hozni.

(4) A pályázatok benyújtására nyitva álló időtartam nem lehet kevesebb harminc napnál. Az irányító hatóság döntése alapján a nyitva álló időtartam egy alkalommal legfeljebb harminc nappal meghosszabbítható.

68. § (1) Jogszabály vagy pályázati felhívást tartalmazó közlemény eltérő rendelkezése hiányában a pályázatokat a benyújtásra előírt időtartam lejártát követő kilencven napon belül kell elbírálni.

(2) A pályázatra vonatkozó döntés előkészítésében vagy meghozatalában, illetve a kifizetés engedélyezésében nem vehet részt

- a) a pályázó;
- b) a pályázó szervezet tagja (részvényese), vagy abban közvetett tulajdoni részesedéssel rendelkező személy, vezető tisztségviselője, felügyelő-bizottságának tagja, könyvvizsgálója;
- c) a pályázóval munkaviszonyban, munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban álló személy;
- d) a pályázat folyamatba épített (adminisztratív, illetve helyszíni), valamint utólagos ellenőrzését végző személy;
- e)²¹⁸ az a)–d) pontban szereplő személyek Polgári Törvénykönyv szerinti közeli hozzátartozója;
- f)²¹⁹ politikai párt vezető tisztségviselője vagy alkalmazottja, valamint önkormányzati vagy országgyűlési képviselő, illetve nemzetiségi szószóló;
- g) akitől a tárgylagos eljárás egyéb okból nem várható el.

(3)²²⁰ A támogatásra vonatkozó döntés előkészítésében vagy meghozatalában, továbbá a kifizetés engedélyezésében részt vevő személy a döntés-előkészítési vagy

döntéshozatali eljárás megkezdésekor teljes bizonyító erejű magánokiratban nyilatkozatot tesz arról, hogy a (2) bekezdés szerinti összeférhetlensége nem áll fenn, továbbá arról, hogy az értékelés, illetve bírálat során tudomására jutott minősített adatot üzleti vagy banktitkot, fizetési titkot, illetve egyéb magántitkot megőrzi. A nyilatkozatot a döntéshozó szervnek át kell adni.

(4) Amennyiben a döntés előkészítése vagy meghozatala, illetve a kifizetés során olyan tény merül fel, amely alapján a (2) bekezdés szerinti összeférhetlenség fennáll, az összeférhetlenséggel érintett személy ezt a döntéshozó szervnek haladéktalanul írásban bejelenti. Az összeférhetlenséggel érintett személy az adott eljárásban a továbbiakban nem vehet részt.

(5) Amennyiben az összeférhetlenséget az összeférhetlenséggel érintett személy nem jelenti be, a döntéshozó szerv bármely tagja jogosult az összeférhetlenség megállapítását a döntéshozó szervnél kezdeményezni. Amennyiben a döntéshozó szerv az összeférhetlenséget megállapítja, az összeférhetlenséggel érintett személy az adott eljárásban a továbbiakban nem vehet részt.

(6) A pályázatok elbírálásáról bírálati jegyzőkönyvet kell felvenni. A bírálati jegyzőkönyvnek tartalmaznia kell a pályázat elbírálása szempontjából lényeges körülményeket, így különösen:

- a) a beérkezett pályázatok adatainak összefoglalását,
- b) a legkedvezőbb pályázatok elfogadásának részletes indokait,
- c) a kikötött biztosítékok megfelelésének értékelését.

(7) Az ügyfelet a döntésről a bírálati jegyzőkönyv elkészültétől számított hatvan napon belül értesíteni kell.

(8) Az ügyfél – a rá vonatkozó adatok tekintetében – jogosult betekinteni a pályázat elbírálásával összefüggésben keletkezett bírálati jegyzőkönyvbe.

(9) A nyertes pályázók névsorát, az elnyert támogatás összegét a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv internetes honlapján közzé kell tenni.

VI. FEJEZET

JOGKÖVETKEZMÉNYEK

Az intézkedésben való jogosulatlan részvétel²²¹

69. §²²² (1) Az intézkedésben való részvétellel összefüggésben megállapított jogosultság vagy az igénybe vett támogatás egésze vagy egy része jogosulatlannak minősül, amennyiben az ügyfél:

- a) valótlan tényről közöl,
- b) adatot eltitkol,
- c) az intézkedés céljának megvalósulásával kapcsolatos vizsgálatot vagy ellenőrzést akadályozza, ideértve azt az esetet is, ha adatszolgáltatási vagy fizetési kötelezettségét megszegi,
- d) az intézkedésben való részvételi jogosultságot vagy a támogatást rendeltetéstől eltérően használja fel,

e) a jogszabályban vagy a pályázati felhívásban meghatározott intézkedésben való részvételre vonatkozó feltételeket – ideértve a támogatás kifizetését megelőző vagy azt követő időszakra vállalt kötelezettségeket is – megszegi,

f) olyan intézkedésben vesz részt, amelynek alkalmazását az Európai Közösség nem engedélyezte vagy nem vette tudomásul [az a)–f) pontokban foglaltak a továbbiakban együtt: intézkedésben való jogosulatlan részvétel].

(2) Az intézkedésben való részvételt jogosulatlannak kell tekinteni, ha az ügyfél valamely tényről, körülményről írásban olyan valótlan tartalmú nyilatkozatot tesz, amely a jogosultság megállapítását érdemben érinti.

(3) Amennyiben közvetlenül alkalmazandó közösségi jogi aktus vagy jogszabály az intézkedésben való jogosulatlan részvétel jogkövetkezményeként a támogatás csökkentését írja elő, annak mértékét és feltételeit jogszabályban kell megállapítani, amennyiben erről a közösségi jogi aktus nem rendelkezik.

(4) A mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv nyilvántartja azon intézkedés(ek)e)t, amely(ek)ben az ügyfél jogosulatlanul vett részt, és azon időpontot, ameddig jogszabály rendelkezései szerint az ügyfél ugyanazon intézkedésben vagy intézkedéscsoportban nem vehet részt.

(5) Az intézkedésben való jogosulatlan részvétellel igénybe vett támogatást kamattal növelten kell visszafizetni. A kamat mértéke a kamatszámítás időszakának minden napjára a mindenkori jegybanki alapkamat kétszeresének 365-öd része. A kamatszámítás kezdő időpontja – amennyiben közvetlenül alkalmazandó közösségi jogi aktus másként nem rendelkezik – a jogosulatlanul igénybe vett támogatás ügyfél fizetési számláján történő jóváírásának a napja. Amennyiben közvetlenül alkalmazandó közösségi jogi aktus másként nem rendelkezik, a kamatszámítás záró időpontja az intézkedésben való jogosulatlan részvételt megállapító határozat kelte előtt visszafizetett támogatás tekintetében a visszafizetés napja, egyéb esetekben az intézkedésben való jogosulatlan részvételt megállapító határozat kelte. Ez a rendelkezés nem érinti a jogszabályban meghatározott egyéb jogkövetkezményeket.

(6) Amennyiben az ügyfél részére a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szervnek felróható okból tévesen vagy jogalap nélkül fizetik ki a támogatást vagy az ügyfél olyan nemzeti támogatásban részesül, amelynek alkalmazását az Európai Unió nem engedélyezte vagy nem vette tudomásul, a támogatás visszafizetését kamat nem terheli.

(7) A mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szervnek az intézkedésben való jogosulatlan részvételt megállapító döntése a közlés időpontjától kezdődően – a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv visszatartási jogának érvényesítése útján – fellebbezésre tekintet nélkül végrehajtható.

(8) Az intézkedésben való jogosulatlan részvételt megállapító határozat jogerőre emelkedésével – amennyiben a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv csak a támogatás egy része tekintetében állapítja meg a jogosulatlan részvételt, úgy az érintett rész vonatkozásában – az ügyfél intézkedésben való részvételhez fűződő jogosultsága megszűnik. Intézkedésben való jogosulatlan részvétel megállapítására a jogosultságot megállapító határozat közlésétől számított öt éven belül van lehetőség.

Késedelmi pótlék

70. §²²³ (1)–(3)²²⁴

(4)²²⁵ A késedelmi pótlék felszámítása esetén a pótlék alapját jogcímenként (támogatásonként) külön-külön kell figyelembe venni. Utólagos ellenőrzés során megállapított késedelmi pótlék legfeljebb három évre számítható fel. Az ügyfél a késedelmi pótléket saját számítása szerint, az értesítéstől függetlenül is megfizetheti.

(5)²²⁶

Mulasztási bírság

71. §²²⁷ (1)²²⁸ Az ügyfél ötszázezer forintig terjedő, a támogatási összeggel vagy az (5) bekezdés szerinti jogellenes magatartás súlyával arányos mulasztási bírsággal sújtható, ha az e törvény, valamint annak felhatalmazása alapján alkotott jogszabály szerinti, továbbá közigazgatási döntésben, hatósági szerződésben meghatározott:

a) bejelentési, változásbejelentési, monitoring vagy más jellegű adatszolgáltatási kötelezettségének nem tesz eleget, vagy azt késedelmesen, hibásan, valótlan adattartalommal, hiányosan vagy nem az előírt módon teljesíti,

b) az intézkedésekkel, valamint az egyéb nyilvántartási kötelezettségekkel összefüggésben a jogszabályban előírt bizonylatok kiállítását vagy könyvek, nyilvántartások vezetését elmulasztja, vagy a bizonylatokat az előírásoktól eltérően állítja ki, a könyveket, nyilvántartásokat hiányosan vagy az előírásoktól eltérően vezeti,

c) iratmegőrzési kötelezettségének nem tesz eleget,

d) a nyilatkozattételt elmulasztja, megtagadja, vagy félrevezető nyilatkozatot tesz,

e) a fennálló köztartozásáról vagy egyéb körülményről valótlan tartalmú nyilatkozatot tesz.

(2) Az (1) bekezdés *a)* pontja szerinti késedelem esetén nincs helye mulasztási bírság megállapításának, ha az ügyfél késedelmét annak igazolásával menti ki, hogy úgy járt el, ahogy az adott helyzetben általában elvárható.

(3)²²⁹ A bejelentkezési, bejelentési, változásbejelentési, adatszolgáltatási kötelezettség elmulasztása esetén a mulasztási bírság megállapításával egyidejűleg a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv az ügyfelet – határidő tűzésével – teljesítésre hívja fel. A kiszabott bírság kétszeresét kell újabb határidő tűzésével megállapítani, ha a teljesítésre kötelező újabb végzésben előírt határidőt az ügyfél szintén elmulasztja. A kötelezettség teljesítése esetén az e bekezdés alapján kiszabott bírság korlátlanul mérsékelhető.

(4)²³⁰

(5) A mulasztási bírság kiszabásánál mérlegelni kell az eset összes körülményét, az ügyfél jogellenes magatartásának (tevékenységének vagy mulasztásának) súlyát, gyakoriságát, továbbá azt, hogy az ügyfél, illetve intézkedő képviselője, alkalmazottja, tagja vagy megbízottja az adott helyzetben a tőle elvárható

körültekintéssel járt-e el. A körülmények mérlegelése alapján a mulasztás súlyához igazodó bírságot kell kiszabni, vagy a bírság kiszabását mellőzni.

Egyes támogatások igénybevételeből való kizárás

72. § (1)²³¹ Ha közvetlenül alkalmazandó közösségi jogi aktus eltérően nem rendelkezik, az az ügyfél, aki intézkedésben jogosulatlanul vett részt, illetve a mulasztási bírság alapjául szolgáló cselekményt szándékosan, illetőleg ismételten valósítja meg, legfeljebb öt évre kizárható egyes támogatások igénybevételeiből.

(2) Ismételten valósítja meg a cselekményt az, aki öt éven belül legalább két alkalommal követi el a jogkövetkezmény alapjául szolgáló cselekményt.

(3) Az (1) bekezdésben foglaltak szerinti jogkövetkezmény időtartama csökkenthető, illetve alkalmazásától el lehet tekinteni, ha az ügyfél a jogkövetkezmény alapjául szolgáló mulasztást utóbb pótolja.

(4) Az (1) bekezdés szerinti jogkövetkezmény alkalmazása esetén jogszabályban, illetve pályázati felhívást tartalmazó közleményben kell megállapítani a támogatások igénybevételei lehetőségéből való kizárással érintett támogatások körét.

Kölcsönös megfeleltetésre vonatkozó szabályok megsértése miatti külön rendelkezések

73. § (1)²³² A kölcsönös megfeleltetés hatálya alá tartozó ellenőrzés alapján hozott döntésben szereplő megállapítások szolgálnak a kölcsönös megfeleltetési rendszer szabályainak megsértése miatti jogkövetkezmény jogalapjául.

(2)²³³ A kölcsönös megfeleltetés szabályainak megsértése miatti jogkövetkezményről a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv határozatban rendelkezik.

(3)²³⁴ A kölcsönös megfeleltetés szabályainak megsértése miatti jogkövetkezmény nem érinti a külön jogszabályban foglaltak szerinti jogkövetkezményt.

(4)²³⁵ Amennyiben bíróság vagy szabálysértési hatóság a támogatásra való jogosultság megállapításáról vagy a kölcsönös megfeleltetés szabályainak megsértése miatti jogkövetkezményről hozott határozatot követően olyan jogerős határozatot hoz, amelynek alapján az érintettre nézve hátrányosabb jogkövetkezmény lenne megállapítható, ezen határozat alapján a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv hivatalból lefolytatott eljárása során módosítja jogkövetkezményt megállapító határozatát. A mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv a módosításról a határozat jogerőre emelkedésétől számított három éven belül dönthet. A támogatásnak a módosított határozattal érintett és már igénybe vett része intézkedésben való jogosulatlan részvételnek minősül.

*Nem teljesítési bírság*²³⁶

73/A. §²³⁷ (1)²³⁸ A közvetlen támogatási rendszer keretében közösségi jogi aktus felhatalmazása vagy 2015-től kezdődően ezen támogatási konstrukciót felváltó nemzeti támogatás alapján egyes, jogszabályban meghatározott szerkezetátalakítási

intézkedésekben való részvétel feltétele az ügyfél jogszabályban meghatározottak szerinti mértékű élőmunka-ráfordítás biztosítását, továbbá az előírt elismert tevékenységből származó árbevételi, képzési és beruházási kötelezettség teljesítését tartalmazó kötelezettségvállalása.

(2)²³⁹ Az (1) bekezdésben vállalt kötelezettség megszegése esetén az ügyfelet – a (7) bekezdésben foglaltakra is figyelemmel – a mulasztással arányos, euróban megállapított nem teljesítési bírsággal kell sújtani. Jogszabály eltérő rendelkezése hiányában az átváltásra a közösségi forrásból nyújtandó közvetlen támogatásokra vonatkozó szabályokat kell megfelelően alkalmazni.

(3)²⁴⁰ A jogszabályban meghatározott élőmunka-ráfordítás nem vagy hiányos teljesítése esetén a bírság mértékének megállapításánál jogszabályban meghatározottak szerint munkaóránként és támogatási évenként legfeljebb 4,5 eurónak, az (1) bekezdésben hivatkozott nemzeti támogatás esetében pedig legfeljebb 3 eurónak megfelelő forintösszeg vehető figyelembe.

(4)²⁴¹ A jogszabályban meghatározott elismert tevékenységből származó árbevétel nem vagy hiányos teljesítése esetén, a bírság mértékének megállapításánál jogszabályban meghatározottak szerint az árbevétel nem teljesített 300 forintos egységértékei esetében támogatási évenként legfeljebb 4 eurónak, az (1) bekezdésben hivatkozott nemzeti támogatás esetében pedig legfeljebb 3 eurónak megfelelő forintösszeg vehető figyelembe.

(5) Az állattenyésztéshez kapcsolódó intézkedések esetében a jogszabályban meghatározott élőmunka-ráfordítás, beruházási kötelezettség, illetőleg képzési kötelezettség nem vagy hiányos teljesítése esetén jogszabályban meghatározottak szerint a támogatás alapjául szolgáló állategységenként évenként legfeljebb 100 eurónak megfelelő forintösszeg vehető figyelembe.

(6)²⁴²

(7)²⁴³ A nem teljesítési bírság mértéke hivatalból vagy kérelemre a jogszabályban meghatározottak szerint mérsékelhető, vagy kiszabása mellőzhető, ha az ügyfél mulasztását elháríthatatlan külső ok idézte elő és e körülmény fennállását a jogszabályban meghatározottak szerint igazolta, illetve ha az adott gazdasági évben nem jogosult dohány termeléstől elválasztott átmeneti nemzeti támogatás igénylésére.

(8) A nem teljesítési bírság megállapítása nem érinti a késedelmi pótlékfizetési kötelezettséget.

(9) Az (1) bekezdésben vállalt kötelezettségek ismételt megszegése esetén a bírság mértékének megállapításánál jogszabályban meghatározottak szerint a (3)–(5) bekezdésekben szereplő összegek legfeljebb kétszerese vehető figyelembe.

(10)²⁴⁴ A (3) bekezdésben foglalt élőmunka-ráfordítás jogszabályban meghatározott feltételek teljesülése esetén termelési költségeket csökkentő gépesítéssel legfeljebb 50 százalékkal mérsékelhető.

VII. FEJEZET

AZ ELJÁRÁS KÖLTSÉGEI

74. §²⁴⁵ E törvény hatálya alá tartozó közigazgatási eljárások közül tárgyi díj- és illetékmentes eljárásnak minősülnek:

- a) az intézkedésekben való részvétellel,
- b) a mezőgazdasági vagyoni értékű jogra való jogosultság megállapításával,
- c) a nyilvántartásba vétellel,
- d) a mezőgazdasági vagyoni értékű jog átruházásával, átengedésével, nyilvántartásban történő átvezetésével, valamint
- e) a hatósági engedéllyel kapcsolatos eljárások.

VIII. FEJEZET

EGYÉB RENDELKEZÉSEK

Mezőgazdasági vagyoni értékű jogok

75. § (1)²⁴⁶ A mezőgazdasági vagyoni értékű jogok nemzeti tartalékát képező vagyoni értékű jogok a Magyar Állam tulajdonában vannak. E vagyoni értékű jogok tekintetében – a 9. § *n*)pontjának 4. alpontjában szereplő mezőgazdasági vagyoni értékű jogok kivételével – a tulajdonosi jogokat a Magyar Állam nevében a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv gyakorolja. A mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv e vagyoni értékű jogokat elkülönítetten kezeli és tartja nyilván.

(2) Jogszabály eltérő rendelkezése hiányában a nemzeti tartalékból való első tulajdonszerzés térítésmentesen történik.

(3)²⁴⁷ A mezőgazdasági vagyoni értékű jog ideiglenes átengedése esetén a jog tartalmát képező jogosultságok és kötelezettségek meghatározott időtartamra azt illetik meg, illetve azt terhelik, akinek a részére a jogot átengedték.

(4) A mezőgazdasági vagyoni értékű jog megállapítására külön jogszabály szerint jogosult hatóság által ideiglenesen megállapított mezőgazdasági vagyoni értékű jog átruházása vagy ideiglenes átengedése semmis.

76. §²⁴⁸ (1) A mezőgazdasági vagyoni értékű jogok átruházására vagy ideiglenes átengedésére irányuló szerződést közokiratba vagy teljes bizonyító erejű magánokiratba kell foglalni.

(2) A mezőgazdasági vagyoni értékű jog átruházásáról, illetve ideiglenes átengedéséről szóló szerződés, illetve a szerződés módosítása alapján – közvetlenül alkalmazandó közösségi jogi aktus eltérő rendelkezése hiányában – a felek közösen kötelesek kérelmezni az átruházni, illetve ideiglenesen átengedni kívánt mezőgazdasági vagyoni értékű jogok nyilvántartásban történő átvezetését, amennyiben a nyilvántartás vezetése a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv hatáskörébe tartozik. Jogszabály előírhatja, hogy az átruházás vagy az ideiglenes átengedés tényét a szerződés hatálybalépését megelőzően, előzetesen be kell jelenteni a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szervnek.

(3)²⁴⁹ A mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv a (2) bekezdés szerinti kérelemről a kérelem beérkezését követő naptól számított két hónapon belül dönt. A nyilvántartásban való átvezetésig az átadó viseli a vagyoni értékű jogokkal járó kötelezettségeket.

(4) Amennyiben jogszabály előírja, hogy a mezőgazdasági vagyoni értékű jog átruházása, illetve ideiglenes átengedése csak a megfelelő földterület, állatállomány, illetőleg mezőgazdasági üzem (üzemrész) átruházásával vagy átengedésével együtt történhet, az átruházás, illetve ideiglenes átengedés további feltételeit külön jogszabály határozza meg.

Elháríthatatlan külső ok (vis maior) igazolása

77. § (1) Ha az ügyfél elháríthatatlan külső okra hivatkozik, annak fennállását jogszabályban meghatározottak szerint kell igazolnia.

(2) A mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv az elháríthatatlan külső ok meglétét intézkedésenként egyedileg, és a következménnyel okozati összefüggésben vizsgálja, és dönt annak elfogadásáról.

(3)²⁵⁰ Nem tekinthető intézkedésben való jogosulatlan részvételnek, ha az ügyfél kötelezettségének elháríthatatlan külső ok miatt igazoltan nem tud eleget tenni.

A nemzeti hatáskörben nyújtott egyes támogatásokra vonatkozó külön szabályok

78. § (1) Egyes, közvetlenül alkalmazandó közösségi jogi aktusokban meghatározott mezőgazdasági, halászati, erdészeti és agrár-vidékfejlesztési állami támogatások csak az Európai Bizottság részére történő bejelentést követően hirdethetők meg.

(2)²⁵¹ Az agrárpolitikáért felelős miniszter közleményt ad ki a forrás kimerüléséről.

79. § A külön jogszabályban meghatározott birtokösszevonási célú termőföld vásárlás támogatásával összefüggésben az állam javára elidegenítési és terhelési tilalmat kell az ingatlan-nyilvántartásba bejegyezni.

A Nemzeti Diverzifikációs Programra vonatkozó külön szabályok²⁵²

79/A. §²⁵³ Az EMGA-ból támogatott Nemzeti Diverzifikációs Program keretében az intézkedéseket az e törvényben az EMVA-ból vagy az EHA-ból finanszírozott intézkedésekre vonatkozó szabályok szerinti eltéréssel kell végrehajtani.

Ökológiai jelentőségű területre vonatkozó különös rendelkezések²⁵⁴

79/B. §²⁵⁵ (1) Ökológiai jelentőségű területként vehető figyelembe az e törvény végrehajtására kiadott rendeletben meghatározott, a közvetlen területalapú támogatás vonatkozásában nem támogatható területen elhelyezkedő, Helyes Mezőgazdasági és Környezeti Állapot szerint nem védett tájelem (a továbbiakban: tájelem), amely közvetlenül határos azzal a szántóterülettel, amely vonatkozásában az éghajlat és környezet szempontjából előnyös mezőgazdasági gyakorlatokra

nyújtandó támogatást igényeltek, és a tájélem tulajdonosa vagy vagyonkezelője e törvény végrehajtására kiadott rendeletben meghatározott időpontig – a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szervnél – nem kérte, hogy az adott tájélem ökológiai jelentőségű területként ne legyen elismerhető.

(2) A mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv a tárgyév augusztus 31. napjáig honlapján közzéteszi az (1) bekezdés alapján figyelembe vehető azon ökológiai jelentőségű területek helyrajzi számát, amelyeket ökológiai jelentőségű területként ténylegesen bejelentettek az egységes kérelemben.

(3) A (2) bekezdés szerinti ökológiai jelentőségű terület tulajdonosa vagy vagyonkezelője kérheti a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szervtől az adott ökológiai jelentőségű területet bejelentő ügyfél 28. § (2) bekezdés szerinti adatait.

(4) Az ökológiai jelentőségű területre tekintettel támogatásban részesülő ügyfél köteles az ökológiai jelentőségű terület tulajdonosának vagy vagyonkezelőjének erre irányuló felhívása esetén a támogatás időtartama alatt az adott ökológiai jelentőségű területen

a) elvégezni a parlagfű és más veszélyes gyomok elleni védekezést a jogszabályban foglaltaknak megfelelően,

b) elszállítani a szilárd hulladékot, és

c) elvégezni a rágcsálók és egyéb állati kártevők elleni védekezést.

79/C. §²⁵⁶ (1) Az ingatlan tulajdoni lapján jogi jellegként az állandó legelő vagy állandó gyepek jelleget fel kell tüntetni. A jogi jelleg feljegyzése érdekében a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv megkeresi az ingatlanügyi hatóságot.

(2) A mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv az állandó legelők vagy állandó gyepek kiterjedésének változásairól évente megkereséssel adatot szolgáltat az ingatlanügyi hatóságnak, az állandó legelő vagy állandó gyepek jogi jelleg ingatlan-nyilvántartásba történő feljegyzése, illetve törlése céljából.

IX. FEJEZET

HATÁLYBA LÉPTETŐ ÉS ÁTMENETI RENDELKEZÉSEK

Hatályba léptető és átmeneti rendelkezések

80. § (1) Ez a törvény – a 29. § (3) bekezdése és a 69–71. §-ok kivételével – a kihirdetését követő nyolcadik napon lép hatályba.

(2) A törvény 29. § (3) bekezdése, valamint 69–71. §-a a kihirdetését követő negyvenhatodik napon lép hatályba.

(3) A törvény rendelkezéseit – a (2) és a (4) bekezdésben foglaltakra is figyelemmel – a törvény hatálybalépését követően indult ügyekben kell alkalmazni azzal, hogy a folyamatban levő ügyek tekintetében a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatásokhoz és egyéb intézkedésekhez kapcsolódó eljárás egyes kérdéseiről és az ezzel összefüggő törvénymódosításokról szóló 2003. évi LXXIII. törvény EMOGA Garancia részt említ, azon 2007. január 1-jétől EMGA-t

kell érteni. Az EMVA-ból folyósított támogatás igénybevételi feltételeit megállapító rendeletben meghatározott egyes intézkedések esetében a 2007. január 1-jét követően megkezdett, és számlával igazolt beruházás esetén is igénybe vehető a támogatás.

(4) A nemzeti hatáskörben nyújtott támogatásokra vonatkozó rendelkezéseket a 2007. május 1. után indult eljárásokban kell alkalmazni. Az ezt megelőzően indult eljárásokat a korábbi jogszabályokban foglaltak alapján kell befejezni.

(5) A törvény kölcsönös megfeleltetésre vonatkozó rendelkezéseit kötelezően a közvetlenül alkalmazandó közösségi jogi aktusban megállapított időponttól kell alkalmazni.

Felhatalmazó rendelkezések

81. § (1) Felhatalmazást kap a Kormány, hogy:

a)²⁵⁷ a törvény hatálya alá tartozó intézkedésekkel kapcsolatos pénzügyi, számviteli, lebonyolítási, biztosítékkezelési rendet,²⁵⁸

b)²⁵⁹

c) a mezőgazdasági, halászati, erdészeti és vidékfejlesztési állami támogatások Európai Bizottság részére történő bejelentési rendjére vonatkozó részletes szabályokat,²⁶⁰

d) a külpiaci intézkedések végrehajtásának általános szabályait,²⁶¹

e)²⁶² a kölcsönös megfeleltetés körébe tartozó ellenőrzéseket végző hatáskörrel rendelkező hatóságot,²⁶³

f)²⁶⁴ az elektronikus kapcsolattartás bevezetésével kapcsolatos szabályokat,²⁶⁵

g)²⁶⁶ az automatizált döntés e törvény szerinti eljárásokban való alkalmazásának eseteit és részletes szabályait
rendeletben állapítsa meg.

(1a)²⁶⁷ Felhatalmazást kap a Kormány, hogy az Európai Unió jogi aktusa vagy e törvény alapján átruházható feladatok körét rendeletben állapítsa meg, továbbá hogy a 11. § (10) bekezdése szerinti esetben az igazoló szervet, az igazoló hatóságot, az ellenőrző hatóságot, az átruházott feladatot ellátó szervezetet, a közreműködő szervezetet, az együttműködő szervezetet és a nemzeti vidéki hálózat titkárságát rendeletben jelölje ki.²⁶⁸

(1b)²⁶⁹ Felhatalmazást kap a Kormány, hogy az EMVA, az EHA és az ETHA tekintetében rendeletben állapítsa meg a III. Fejezet végrehajtásával kapcsolatos részletes szabályokat.

(2) Felhatalmazást kap a Kormány, hogy a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szervet rendeletben kijelölje.²⁷⁰

(3)²⁷¹ Felhatalmazást kap az agrár-vidékfejlesztésért felelős miniszter, hogy az agrárpolitikáért felelős miniszterrel egyetértésben

a) az e törvény hatálya alá tartozó, az EMVA-ból és az EHA-ból támogatott intézkedések igénybevételével, az ahhoz kapcsolódó adatszolgáltatással, eljárásokkal kapcsolatos részletes, valamint az intézkedésekben való részvétellel kapcsolatos általános szabályokat,²⁷²

b)²⁷³ az EMVA-ból, az EHA-ból és az ETHA-ból támogatott intézkedések igénybevétele vonatkozásában az elháríthatatlan külső ok (vis maior) bejelentésével és igazolásával kapcsolatos részletes szabályokat,

c) a helyi akciócsoportok elismerési rendjének részletes szabályait és a helyi akciócsoportokat,

d) a nemzeti vidéki hálózat felállításával kapcsolatos részletes szabályokat,

e) az EMVA-ból és az EHA-ból támogatott intézkedések esetén alkalmazandó monitoring részletes szabályait, továbbá a monitoring-indikátorok alapján képzett adatok és az adatok szolgáltatására kötelezettek körét, valamint a monitoringadatok szolgáltatásának a rendjét,

f) az EMVA-ból és az EHA-ból támogatott intézkedések pályázati eljárásának részletes szabályait,

g) az EMVA-ból és az EHA-ból támogatott intézkedések esetében a legkisebb, a jogutódlás vagy a kötelezettségátvállalás tárgyát képező részt,

h) az EMVA-ból és az EHA-ból támogatott intézkedések esetében az elektronikus úton teljesítendő kérelem-, pályázatbenyújtás, valamint adatszolgáltatási kötelezettség eseteit, az elektronikus kapcsolattartás feltételeit, valamint az elektronikus kapcsolattartással kapcsolatos részletes szabályokat,²⁷⁴

i) az EMVA-ból és az EHA-ból támogatott intézkedések esetében a mesterséges körülmények megállapításának eseteit
rendeletben állapítsa meg.

(4)²⁷⁵ Felhatalmazást kap az agrárpolitikáért felelős miniszter, hogy az agrár-vidékfejlesztésért felelős miniszterrel egyetértésben

a) a (3) bekezdés a) pontja alá nem tartozó egyes intézkedések igénybevételeivel, az ahhoz kapcsolódó adatszolgáltatással, eljárásokkal kapcsolatos részletes, valamint az intézkedésekben való részvétellel kapcsolatos általános szabályokat,²⁷⁶

b) a mezőgazdasági vagyoni értékű jogok kiosztásának részletes szabályait, illetve nemzeti tartalékának mértékét,

c) a mezőgazdasági és vidékfejlesztési szaktanácsadási rendszer felállítására, működésére, a területi szaktanácsadási központként végzett tevékenység engedélyezésére, valamint a szaktanácsadók képzettségére vonatkozó részletes szabályokat,

d) az elháríthatatlan külső ok (vis maior) a (3) bekezdés b) pontja alá nem tartozó bejelentésével és igazolásával kapcsolatos részletes szabályokat,²⁷⁷

e) az EMGA-ból támogatott Nemzeti Diverzifikációs Program intézkedései esetén alkalmazandó monitoring részletes szabályait, továbbá a monitoring-indikátorok alapján képzett adatok és az adatok szolgáltatására kötelezettek körét, valamint a monitoringadatok szolgáltatásának a rendjét,

f) a (3) bekezdés f) pontja alá nem tartozó pályázati eljárás részletes szabályait,

g)²⁷⁸ a MePAR és az ügyfél-blokk kapcsolat nyilvántartásának részletes szabályait, a MePAR üzemeltetésének részletes szabályait, a MePAR-ban kezelt adattartalmat, az adatszolgáltatás, adatfelhasználás és adatkezelés rendjének részletes szabályait,

- h) az intervenció raktárregiszter létrehozásával, az ahhoz kapcsolódó adatszolgáltatással, eljárásokkal kapcsolatos részletes szabályokat,
 - i) a VINGIS-hez kapcsolódó adatszolgáltatás részletes szabályait,
 - j) a szakrendszerek kialakításának részletes szabályait,
 - k) a kölcsönös megfeleltetés körébe tartozó ellenőrzések lefolytatásával, valamint a jogkövetkezmények alkalmazásával kapcsolatos szabályokat,
 - l) a kölcsönös megfeleltetés végrehajtásához kialakítandó nyilvántartások részletes szabályait,
 - m) a (3) bekezdés h) pontja alá nem tartozó elektronikus úton teljesítendő kérelem-, pályázatbenyújtás, valamint adatszolgáltatási kötelezettség eseteit, az elektronikus kapcsolattartás feltételeit, valamint az elektronikus kapcsolattartással kapcsolatos részletes szabályokat,
 - n) a (3) bekezdés i) pontja alá nem tartozó mesterséges körülmények megállapításának eseteit,
 - o) az ügyfél-nyilvántartás módját és feltételeit, továbbá az ügyfél-nyilvántartással kapcsolatos eljárás részletes szabályait,
 - p) a tevékenységihely-nyilvántartás módját és feltételeit, továbbá a tevékenységihely-nyilvántartással kapcsolatos eljárás részletes szabályait
- rendeletben állapítsa meg.²⁷⁹

(5)²⁸⁰ Felhatalmazást kap az agrárpolitikáért felelős miniszter, hogy az agrárvidékfejlesztésért felelős miniszterrel egyetértésben a nemzeti hatáskörbe tartozó mezőgazdasági, halászati, erdészeti és agrárvidékfejlesztési állami támogatás igénybevételére vonatkozó, törvényben vagy kormányrendeletben nem szabályozott feltételeket rendeletben állapítsa meg.²⁸¹

82. §²⁸²

83. §²⁸³

Az Európai Unió jogának való megfelelés

84. § E törvény a következő uniós jogi aktusok végrehajtását szolgálja:

- a) a Tanács 386/90/EGK rendelete (1990. február 12.) a visszatérítésben vagy egyéb támogatásban részesülő mezőgazdasági termékek kivitele során végzett ellenőrzésről;
- b) a Tanács 659/1999/EK rendelete (1999. március 22.) az EK-Szerződés 93. cikkének alkalmazására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról;
- c)²⁸⁴
- d) a Tanács 1605/2002/EK EURATOM rendelete (2002. június 25.) az Európai Közösségek általános költségvetésére alkalmazandó költségvetési rendeletről;
- e) a Tanács 1782/2003/EK rendelete (2003. szeptember 29.) a közös agrárpolitika keretébe tartozó közvetlen támogatási rendszerek közös szabályainak megállapításáról és a mezőgazdasági termelők részére meghatározott támogatási rendszerek létrehozásáról, továbbá a 2019/93/EGK, 1452/2001/EK, 1453/2001/EK, 1454/2001/EK, 1868/94/EK, 1251/1999/EK, 1254/1999/EK, 1673/2000/EK, 2358/71/EGK és a 2529/2001/EK rendeletek módosításáról;

f) a Tanács 1788/2003/EK rendelete (2003. szeptember 29.) a tej, és tejtermék ágazatban illeték megállapításáról;

g)²⁸⁵ az Európai Parlament és a Tanács 1306/2013/EU rendelete (2013. december 17.) a közös agrárpolitika finanszírozásáról, irányításáról és monitoringjáról és a 352/78/EGK, a 165/94/EK, a 2799/98/EK, a 814/2000/EK, az 1290/2005/EK és a 485/2008/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről;

h)²⁸⁶ az Európai Parlament és a Tanács 1305/2013/EU rendelete (2013. december 17.) az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból (EMVA) nyújtandó vidékfejlesztési támogatásról és az 1698/2005/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről;

i)²⁸⁷ az Európai Parlament és a Tanács 508/2014/EU rendelete (2014. május 15.) az Európai Tengerügyi és Halászati Alapról, valamint a 2328/2003/EK, a 861/2006/EK, az 1198/2006/EK és a 791/2007/EK tanácsi rendelet, valamint az 1255/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről;

j) a Bizottság 800/1999/EK rendelete (1999. április 15.) a mezőgazdasági termékek után járó export visszatérítési rendszer alkalmazása közös részletes szabályainak megállapításáról;

k) a Bizottság 794/2004/EK rendelete (2004. április 21.) az EK-Szerződés 93. cikkének alkalmazására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról szóló 659/1999/EK tanácsi rendelet végrehajtásáról;

l) a Bizottság 795/2004/EK rendelete (2004. április 21.) a közös agrárpolitika keretébe tartozó közvetlen támogatási rendszerek közös szabályainak megállapításáról és a mezőgazdasági termelők részére meghatározott támogatási rendszerek létrehozásáról szóló 1782/2003/EK tanácsi rendeletben meghatározott egységes támogatási rendszer végrehajtására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról;

m) a Bizottság 796/2004/EK rendelete (2004. április 21.) a közös agrárpolitika keretébe tartozó közvetlen támogatási rendszerek közös szabályainak megállapításáról és a mezőgazdasági termelők részére meghatározott támogatási rendszerek létrehozásáról szóló 2003. szeptember 29-i 1782/2003/EK tanácsi rendelet által előírt kölcsönös megfeleltetés, moduláció, valamint integrált igazgatási és ellenőrzési rendszer végrehajtására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról;

n) a Bizottság 1973/2004/EK rendelete (2004. október 29.) az 1782/2003/EK tanácsi rendelet IV. és IVa. címeiben meghatározott támogatási rendszereket, továbbá pihentetett terület alapanyag-termelésre való használatát illetően ugyanezen rendelet alkalmazásának részletes szabályozásáról;

o)²⁸⁸ a Bizottság 1408/2013/EU rendelete (2013. december 18.) az Európai Unió működéséről szóló szerződés 107. és 108. cikkének a mezőgazdasági ágazatban nyújtott csekély összegű támogatásokra való alkalmazásáról;

p) a Bizottság 885/2006/EK rendelete (2006. június 21.) az 1290/2005/EK tanácsi rendeletnek a kifizető ügynökségek és más testületek akkreditációja és az EMGA és az EMVA számláinak elszámolása tekintetében történő alkalmazására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról;

q) a Bizottság 1320/2006/EK rendelete (2006. szeptember 5.) az 1698/2005/EK rendeletben előírt vidékfejlesztési támogatásra történő átmenet szabályainak megállapításáról;

r) a Bizottság 1974/2006/EK rendelete (2006. december 15.) az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból (EMVA) nyújtandó vidékfejlesztési támogatásról szóló 1698/2005/EK tanácsi rendelet részletes alkalmazási szabályainak megállapításáról;

s) a Bizottság 1848/2006/EK rendelete (2006. december 14.) a közös agrárpolitika finanszírozása keretében történt szabálytalanságokról és tévesen kifizetett összegek behajtásáról, továbbá egy információs rendszer e téren történő létrehozásáról, valamint az 595/91/EGK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről;

t) a Bizottság 1975/2006/EK rendelete (2006. december 7.) a vidékfejlesztési támogatási intézkedésekre vonatkozó ellenőrzési eljárások, valamint a kölcsönös megfeleltetés végrehajtása tekintetében az 1698/2005/EK tanácsi rendelet végrehajtására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról;

u)²⁸⁹ a Bizottság 717/2014/EU rendelete (2014. június 27.) az Európai Unió működéséről szóló szerződés 107. és 108. cikkének a halászati és akvakultúra-ágazatban nyújtott csekély összegű támogatásokra való alkalmazásáról;

v)²⁹⁰ a Bizottság 1407/2013/EU rendelete (2013. december 18.) az Európai Unió működéséről szóló szerződés 107. és 108. cikkének a csekély összegű támogatásokra való alkalmazásáról;

w)²⁹¹ a Bizottság 702/2014/EU rendelete (2014. június 25.) az Európai Unió működéséről szóló szerződés 107. és 108. cikkének alkalmazásában a mezőgazdasági és az erdészeti ágazatban, valamint a vidéki térségekben nyújtott támogatások bizonyos kategóriáinak a belső piaccal összeegyeztethetőnek nyilvánításáról;

x)²⁹² a Bizottság 736/2008/EK rendelete (2008. július 22.) a Szerződés 87. és 88. cikkének a halászati termékek előállításával, feldolgozásával és forgalmazásával foglalkozó kis- és középvállalkozásoknak nyújtott állami támogatásokra történő alkalmazásáról;

y)²⁹³ a Bizottság 651/2014/EU rendelete (2014. június 17.) a Szerződés 107. és 108. cikke alkalmazásában bizonyos támogatási kategóriáknak a belső piaccal összeegyeztethetővé nyilvánításáról;

z)²⁹⁴ az Európai Parlament és a Tanács 1307/2013/EU rendelete (2013. december 17.) a közös agrárpolitika keretében tartozó támogatási rendszerek alapján a mezőgazdasági termelők részére nyújtott közvetlen kifizetésekre vonatkozó szabályok megállapításáról, valamint a 637/2008/EK és a 73/2009/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről;

zs)²⁹⁵ a Bizottság felhatalmazáson alapuló 640/2014/EU rendelete (2014. március 11.) az 1306/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek az integrált igazgatási és ellenőrzési rendszer, a kifizetések elutasítására és visszavonására vonatkozó feltételek, valamint a közvetlen kifizetésekre, a vidékfejlesztési

támogatásokra és a kölcsönös megfeleltetésre alkalmazandó közigazgatási szankciók tekintetében történő kiegészítéséről.

84/A. §²⁹⁶ E törvény 79/B. §-a a közös agrárpolitika keretébe tartozó támogatási rendszerek alapján a mezőgazdasági termelők részére nyújtott közvetlen kifizetésekre vonatkozó szabályok megállapításáról, valamint a 637/2008/EK és a 73/2009/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2013. december 17-i 1307/2013/EU rendeletnek a végrehajtásához szükséges rendelkezéseket állapít meg.

85. §²⁹⁷ (1) E törvénynek a mezőgazdasági, agrár-vidékfejlesztési, valamint halászati támogatásokhoz és egyéb intézkedésekhez kapcsolódó eljárás egyes kérdéseiről szóló 2007. évi XVII. törvény módosításáról szóló 2010. évi CLXII. törvénnyel (a továbbiakban: módosító törvény) megállapított 26/A. §-át, 31. § (1) bekezdését, 50. § (4) bekezdését, 57. §-át, 60. §-át, 61. § (1) bekezdését, 69. §-át, 73. § (2) bekezdését, 74. § *d*) pontját, valamint 76. § (3) bekezdését a módosító törvény hatálybalépésekor²⁹⁸ folyamatban levő ügyekben és eljárásokban is alkalmazni kell.

(2) E törvénynek a módosító rendelettel megállapított 31/C. §-át 2011. január 1-jétől kell alkalmazni.

(3) E törvénynek a módosító rendelettel megállapított 79/A. §-át a módosító törvény hatálybalépését²⁹⁹ követően benyújtott támogatási és kifizetési kérelmek alapján indult elsőfokú, jogorvoslati és döntés-felülvizsgálati eljárásokban kell alkalmazni.

85/A. §³⁰⁰ E törvénynek az egyes törvényeknek agrár- és környezetügyi tárgyban történő módosításáról szóló 2013. évi CCL. törvénnyel (a továbbiakban: módosító törvény 2.) megállapított 64/A. §-át a módosító törvény 2. hatálybalépésekor³⁰¹ folyamatban lévő büntetőeljárásokban is alkalmazni kell.

86. §³⁰² E törvénynek az egyes agrár tárgyú törvények módosításáról szóló 2012. évi CCXIII. törvénnyel (a továbbiakban: Módtv.) megállapított rendelkezéseit a folyamatban levő ügyekben és eljárásokban is kell alkalmazni azzal, hogy a Módtv. hatálybalépése³⁰³ előtt megállapított regisztrációs számok és technikai azonosítók ügyfél-azonosító számnak minősülnek, továbbá a regisztrált ügyfelek kérelemre nyilvántartásba vett, a technikai azonosítóval rendelkező ügyfelek nyilvántartásba vett ügyfeleknek minősülnek.

87. §³⁰⁴ E törvény 44. § (4)–(7) bekezdésének az egyes agrártárgyú törvények módosításáról szóló 2013. évi CCXLVI. törvénnyel megállapított rendelkezéseit először a 2014. évben beadott egységes kérelmekre induló eljárásokban kell alkalmazni.

88. §³⁰⁵ Az egyes agrártámogatási tárgyú törvények módosításáról szóló 2015. évi XII. törvénnyel [a továbbiakban: 2015. évi XII. törvény] megállapított 38. § (6a) bekezdését, 41. § (2a) bekezdését, valamint 57/A. § (5a) bekezdését a 2015. évi XII. törvény hatálybalépésekor³⁰⁶ folyamatban lévő eljárásokban is alkalmazni kell.

89. §³⁰⁷ A mezőgazdasági, agrár-vidékfejlesztési, valamint halászati támogatásokhoz és egyéb intézkedésekhez kapcsolódó eljárás egyes kérdéseiről szóló 2007. évi XVII. törvény módosításáról szóló 2015. évi XCIX. törvénnyel

megállapított 44. § (4) és (7) bekezdést a 2015. évben beadott egységes kérelmekre induló eljárásokban is alkalmazni kell.

¹ A törvényt az Országgyűlés a 2007. március 26-i ülésnapján fogadta el. A kihirdetés napja: 2007. március 30.

² Az 5. § f) pontját a 2008: CXIV. törvény 1. §-a iktatta be. E módosító törvény 50. §-a alapján a rendelkezést a 2009. január 6. napját követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

³ Az 5. § g) pontját a 2010: CLXII. törvény 1. §-a iktatta be. E módosító törvény 53. §-a alapján a 2010. december 30-át követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

⁴ A 7. § (3) bekezdését a 2010: CLXII. törvény 2. §-a iktatta be. E módosító törvény 53. §-a alapján a 2010. december 30-át követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

⁵ A 9. § a) pontja a 2010: CLXVIII. törvény 4. §-ával megállapított szöveg.

⁶ A 9. § b) pontja a 2013: CCLII. törvény 53. § (1) bekezdésével megállapított szöveg.

⁷ A 9. § c) pontja a 2015: XII. törvény 3. §-ával megállapított szöveg.

⁸ A 9. § d) pontja a 2014: XXXV. törvény 49. §-ával megállapított szöveg.

⁹ A 9. § n) pontja a 2010: CLXII. törvény 3. § (1) bekezdésével megállapított szöveg. E módosító törvény 53. §-a alapján a 2010. december 30-át követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

¹⁰ A 9. § o) pontja a 2010: CLXII. törvény 3. § (2) bekezdésével megállapított szöveg. E módosító törvény 53. §-a alapján a 2010. december 30-át követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

¹¹ A 9. § p) pontja a 2010: CLXII. törvény 3. § (2) bekezdésével megállapított szöveg. E módosító törvény 53. §-a alapján a 2010. december 30-át követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

¹² A 9. § r) pontja a 2008: CXIV. törvény 2. § (1) bekezdésével megállapított szöveg. E módosító törvény 50. §-a alapján a rendelkezést a 2009. január 6. napját követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

¹³ A 9. § s) pontját a 2008: CXIV. törvény 2. § (2) bekezdése iktatta be. E módosító törvény 50. §-a alapján a rendelkezést a 2009. január 6. napját követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

¹⁴ A 9. § t) pontját a 2008: CXIV. törvény 2. § (2) bekezdése iktatta be. E módosító törvény 50. §-a alapján a rendelkezést a 2009. január 6. napját követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

¹⁵ A 9. § u) pontját a 2008: CXIV. törvény 2. § (2) bekezdése iktatta be. E módosító törvény 50. §-a alapján a rendelkezést a 2009. január 6. napját követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

¹⁶ A 9. § ü) pontját a 2008: CXIV. törvény 2. § (2) bekezdése iktatta be. E módosító törvény 50. §-a alapján a rendelkezést a 2009. január 6. napját követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

¹⁷ A 9. § v) pontját a 2008: CXIV. törvény 2. § (2) bekezdése iktatta be. E módosító törvény 50. §-a alapján a rendelkezést a 2009. január 6. napját követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

¹⁸ A 9. § w) pontját a 2008: CXIV. törvény 2. § (2) bekezdése iktatta be. E módosító törvény 50. §-a alapján a rendelkezést a 2009. január 6. napját követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

¹⁹ A 9. § x) pontját a 2008: CXIV. törvény 2. § (2) bekezdése iktatta be. E módosító törvény 50. §-a alapján a rendelkezést a 2009. január 6. napját követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

²⁰ A 9. § y) pontját a 2008: CXIV. törvény 2. § (2) bekezdése iktatta be. E módosító törvény 50. §-a alapján a rendelkezést a 2009. január 6. napját követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

²¹ A 9. § z) pontját a 2008: CXIV. törvény 2. § (2) bekezdése iktatta be. E módosító törvény 50. §-a alapján a rendelkezést a 2009. január 6. napját követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

²² A 9/A. §-t a 2010: CLXII. törvény 4. §-a iktatta be. E módosító törvény 53. §-a alapján a 2010. december 30-át követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

²³ A 9/B. §-t a 2012: CCXIII. törvény 46. §-a iktatta be.

²⁴ A 10. § (1) bekezdése a 2011: CCI. törvény 301. §-a, a 2013: CCLII. törvény 53. § (5) bekezdés a) pontja szerint módosított szöveg.

²⁵ A 10. § (2) bekezdése a 2008: CXIV. törvény 3. §-ával megállapított, záró szövegrésze a 2009: LVI. törvény 368. §-a, nyitó szövegrésze a 2013: CCLII. törvény 53. § (5) bekezdés b) pontja szerint módosított szöveg.

²⁶ A 10. § (2) bekezdés d) pontja a 2010: CLXII. törvény 5. §-ával megállapított szöveg. E módosító törvény 53. §-a alapján a 2010. december 30-át követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

²⁷ A 11. § (1) bekezdés c) pontja a 2014: XCIX. törvény 304. § (1) bekezdésével megállapított szöveg.

²⁸ A 11. § (1a) bekezdését a 2014: XCIX. törvény 304. § (2) bekezdése iktatta be, szövege a 2015: XII. törvény 4. §-ával megállapított szöveg.

²⁹ A 11. § (2) bekezdése a 2010: CLXII. törvény 6. §-ával megállapított, nyitó szövegrésze a 2014: XXXV. törvény 53. § a) pontjával meghatározott szöveg.

³⁰ A 11. § (3) bekezdés f) pontja a 2008: CXIV. törvény 4. § (1) bekezdésével megállapított szöveg. E módosító törvény 50. §-a alapján a rendelkezést a 2009. január 6. napját követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

³¹ A 11. § (10) bekezdése a 2014: XXXV. törvény 50. §-ával megállapított szöveg.

³² A 11. § (12) bekezdése a 2008: CXIV. törvény 4. § (3) bekezdésével megállapított szöveg. E módosító törvény 50. §-a alapján a rendelkezést a 2009. január 6. napját követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

³³ A 11. § (13) bekezdését a 2014: XXXV. törvény 54. §-a hatályon kívül helyezte.

³⁴ A 11. § (14) bekezdését a 2008: CXIV. törvény 4. § (4) bekezdése iktatta be, szövege a 2012: CCXIII. törvény 47. §-ával megállapított szöveg.

³⁵ A 12. § (1) bekezdése a 2009: LVI. törvény 368. §-a szerint módosított szöveg. E módosító törvény 428. §-a alapján a rendelkezést a 2009. október 1. napját követően indult és megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

³⁶ Lásd a 2004: CXL. törvényt.

³⁷ A 12. § (2) bekezdése a 2009: LVI. törvény 367. § (1) bekezdésével megállapított szöveg. E módosító törvény 428. §-a alapján a rendelkezést a 2009. október 1. napját követően indult és megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

³⁸ A 12. § (3) bekezdése a 2009: LVI. törvény 367. § (1) bekezdésével megállapított szöveg. E módosító törvény 428. §-a alapján a rendelkezést a 2009. október 1. napját követően indult és megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

³⁹ A 12. § (4) bekezdése a 2009: LVI. törvény 368. §-a szerint módosított szöveg. E módosító törvény 428. §-a alapján a rendelkezést a 2009. október 1. napját követően indult és megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

⁴⁰ A 12. § (5) bekezdése a 2008: CXIV. törvény 5. § (1) bekezdésével megállapított, a 2009: LVI. törvény 368. §-a, a 2011: CLXXIV. törvény 59. §-a szerint módosított szöveg.

⁴¹ Lásd a 2004: CXL. törvényt.

⁴² A 12. § (6) bekezdését a 2008: CXIV. törvény 5. § (2) bekezdése iktatta be, szövege a 2012: CCXIII. törvény 48. §-ával megállapított szöveg.

⁴³ A 13. § (1) bekezdés nyitó szövegrésze a 2014: XXXV. törvény 53. § b) pontja szerint módosított szöveg.

⁴⁴ A 13. § (1) bekezdés c) pontját a 2015: XII. törvény 19. §-a hatályon kívül helyezte.

⁴⁵ A 13. § (2) bekezdése a 2010: LVIII. törvény 72. § h) pontja, a 2014: XXXV. törvény 53. § b) pontja, a 2014: XCIX. törvény 306. § 1. pontja szerint módosított szöveg.

⁴⁶ A 13. § (3) bekezdését a 2013: CCLI. törvény 14. §-a hatályon kívül helyezte.

⁴⁷ A 13. § (4) bekezdése a 2014: XXXV. törvény 53. § c) pontja szerint módosított szöveg.

⁴⁸ A 14. § (1) bekezdés nyitó szövegrésze a 2014: XXXV. törvény 53. § d) pontja szerint módosított szöveg.

⁴⁹ A 14. § (1) bekezdés f) pontja a 2009: LVI. törvény 368. §-a szerint módosított szöveg. E módosító törvény 428. §-a alapján a rendelkezést a 2009. október 1. napját követően indult és megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

⁵⁰ Lásd a 2004: CXL. törvényt.

⁵¹ A 14. § (1) bekezdés h) pontját a 2008: CXIV. törvény 7. §-a iktatta be. E módosító törvény 50. §-a alapján a rendelkezést a 2009. január 6. napját követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

⁵² A 14. § (2) bekezdése a 2010: LVIII. törvény 72. § h) pontja, a 2014: XXXV. törvény 53. § d) pontja, a 2014: XCIX. törvény 306. § 2. pontja szerint módosított szöveg.

⁵³ A 14. § (3) bekezdését a 2013: CCLI. törvény 14. §-a hatályon kívül helyezte.

⁵⁴ A 14. § (4) bekezdése a 2014: XXXV. törvény 53. § e) pontja szerint módosított szöveg.

⁵⁵ A 15. § (1) bekezdés d) pontja a 2008: CXIV. törvény 8. §-ával megállapított szöveg. E módosító törvény 50. §-a alapján a rendelkezést a 2009. január 6. napját követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

⁵⁶ A 15. § (1) bekezdés e) pontja a 2008: CXIV. törvény 8. §-ával megállapított szöveg. E módosító törvény 50. §-a alapján a rendelkezést a 2009. január 6. napját követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

⁵⁷ A 15. § (1) bekezdés f) pontját a 2008: CXIV. törvény 8. §-a iktatta be. E módosító törvény 50. §-a alapján a rendelkezést a 2009. január 6. napját követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

⁵⁸ A 19. § (1) bekezdése a 2010: CLXII. törvény 7. §-ával megállapított szöveg. E módosító törvény 53. §-a alapján a 2010. december 30-át követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

⁵⁹ A 19. § (4) bekezdése a 2008: CXIV. törvény 9. §-ával megállapított szöveg. E módosító törvény 50. §-a alapján a rendelkezést a 2009. január 6. napját követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

⁶⁰ A 19. § (5) bekezdése a 2008: CXIV. törvény 9. §-ával megállapított szöveg. E módosító törvény 50. §-a alapján a rendelkezést a 2009. január 6. napját követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

⁶¹ A 19. § (7) bekezdését a 2008: CXIV. törvény 9. §-a iktatta be. E módosító törvény 50. §-a alapján a rendelkezést a 2009. január 6. napját követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

⁶² A 21. § (3) bekezdését a 2013: CCL. törvény 71. §-a iktatta be, szövege a 2014: XVI. törvény 276. §-a szerint módosított szöveg.

⁶³ A 22. § (1) bekezdés a) pontja a 2012: CCXIII. törvény 49. §-ával megállapított szöveg.

⁶⁴ A 22. § (1) bekezdés b) pontja a 2008: CXIV. törvény 10. §-ával megállapított szöveg. E módosító törvény 50. §-a alapján a rendelkezést a 2009. január 6. napját követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

⁶⁵ A 22. § (1) bekezdés c) pontja a 2008: CXIV. törvény 10. §-ával megállapított szöveg. E módosító törvény 50. §-a alapján a rendelkezést a 2009. január 6. napját követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

⁶⁶ A 22. § (1) bekezdés d) pontját a 2008: CXIV. törvény 10. §-a iktatta be, szövege a 2010: CLXII. törvény 50. § (1) bekezdés 1. pontja szerint módosított szöveg. Ez utóbbi módosító törvény 53. §-a alapján a 2010. december 30-át követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

⁶⁷ A 22. § (4) bekezdése a 2010: CLXII. törvény 50. § (1) bekezdés 2. pontja szerint módosított szöveg. E módosító törvény 53. §-a alapján a 2010. december 30-át követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

⁶⁸ A 23. § (2) bekezdése a 2009: LVI. törvény 368. §-a szerint módosított szöveg. E módosító törvény 428. §-a alapján a rendelkezést a 2009. október 1. napját követően indult és megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

⁶⁹ A 23. § (4) bekezdése a 2009: LVI. törvény 368. §-a szerint módosított szöveg. E módosító törvény 428. §-a alapján a rendelkezést a 2009. október 1. napját követően indult és megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

⁷⁰ A 23. § (5) bekezdését a 2009: CXLIV. törvény 68. §-a iktatta be, hatályon kívül helyezte a 2012: CCXIII. törvény 61. §-a.

⁷¹ A 24. § a 2008: CXIV. törvény 11. §-ával megállapított szöveg. E módosító törvény 50. §-a alapján a rendelkezést a 2009. január 6. napját követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

⁷² A 24. § (1) bekezdése a 2011: CXII. törvény 83. § (21) bekezdése szerint módosított szöveg.

⁷³ A 24. § (2) bekezdés a) pontja a 2009: LVI. törvény 368. §-a szerint módosított szöveg. E módosító törvény 428. §-a alapján a rendelkezést a 2009. október 1. napját követően indult és megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

⁷⁴ A 24. § (2) bekezdés d) pontja a 2010: CLXII. törvény 50. § (1) bekezdés 3. pontja szerint módosított szöveg. E módosító törvény 53. §-a alapján a 2010. december 30-át követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

⁷⁵ A 24. § (3) bekezdése a 2010: CLXII. törvény 50. § (1) bekezdés 4. pontja szerint módosított szöveg. E módosító törvény 53. §-a alapján a 2010. december 30-át követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

⁷⁶ A 24. § (6) bekezdése a 2010: CLXII. törvény 8. §-ával megállapított szöveg. E módosító törvény 53. §-a alapján a 2010. december 30-át követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

⁷⁷ A 25. § (3) bekezdése a 2010: CLXII. törvény 50. § (1) bekezdés 5. pontja szerint módosított szöveg. E módosító törvény 53. §-a alapján a 2010. december 30-át követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

⁷⁸ A 25. § (4) bekezdés h) pontja a 2008: CV. törvény 50. § (9) bekezdése szerint módosított szöveg.

⁷⁹ A 25. § (4) bekezdés j) pontját a 2008: CXIV. törvény 12. § (1) bekezdése iktatta be. E módosító törvény 50. §-a alapján a rendelkezést a 2009. január 6. napját követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

⁸⁰ A 25. § (5) bekezdése a 2008: CXIV. törvény 12. § (2) bekezdésével megállapított szöveg. E módosító törvény 50. §-a alapján a rendelkezést a 2009. január 6. napját követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

⁸¹ A 25. § (6) bekezdését a 2008: CXIV. törvény 51. §-a hatályon kívül helyezte.

⁸² A 26. § a 2008: CXIV. törvény 13. §-ával megállapított szöveg. E módosító törvény 50. §-a alapján a rendelkezést a 2009. január 6. napját követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

⁸³ A 26. § (1) bekezdés a) pontja a 2012: CCXIII. törvény 50. § (1) bekezdésével megállapított szöveg.

⁸⁴ A 26. § (1) bekezdés g) pontja a 2010: CLXII. törvény 9. § (1) bekezdésével megállapított szöveg. E módosító törvény 53. §-a alapján a 2010. december 30-át követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

⁸⁵ A 26. § (1) bekezdés h) pontját a 2010: CLXII. törvény 9. § (2) bekezdése iktatta be, szövege a 2012: CCXIII. törvény 50. § (2) bekezdésével megállapított szöveg.

⁸⁶ A 26. § (2) bekezdése a 2010: CLVII. törvény 22. §-ával megállapított szöveg. Alkalmazására lásd e módosító törvény 30. § (1)–(2) bekezdését.

⁸⁷ A 26. § (3) bekezdése a 2015: XII. törvény 5. § (1) bekezdésével megállapított szöveg.

⁸⁸ A 26. § (3a) bekezdését a 2015: XII. törvény 5. § (2) bekezdése iktatta be.

⁸⁹ A 26. § (7) bekezdését a 2010: CLXII. törvény 9. § (5) bekezdése iktatta be. E módosító törvény 53. §-a alapján a 2010. december 30-át követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

⁹⁰ A 26. § (8) bekezdését a 2011: CLXVIII. törvény 30. § (1) bekezdése iktatta be.

⁹¹ A 26/A. §-t a 2010: CLXII. törvény 10. §-a iktatta be.

⁹² A 27. § (1) bekezdése a 2008: CXIV. törvény 14. §-ával megállapított szöveg. E módosító törvény 50. §-a alapján a rendelkezést a 2009. január 6. napját követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

⁹³ A 28. §-t megelőző alcím a 2008: CXIV. törvény 15. §-ával megállapított szöveg.

⁹⁴ A 28. § a 2012: CCXIII. törvény 51. §-ával megállapított szöveg.

⁹⁵ A 28. § (8) bekezdése a 2013: LXXXIV. törvény 64. § (1) bekezdésével megállapított szöveg.

⁹⁶ A 28/A. §-t a 2008: CXIV. törvény 17. §-a iktatta be. E módosító törvény 50. §-a alapján a rendelkezést a 2009. január 6. napját követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

⁹⁷ A 28/A. § (1) bekezdése a 2010: CLXII. törvény 12. §-ával megállapított szöveg. E módosító törvény 53. §-a alapján a 2010. december 30-át követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

⁹⁸ A 28/A. § (2) bekezdése a 2012: CCXIII. törvény 52. §-ával megállapított szöveg.

⁹⁹ A 28/A. § (3) bekezdése a 2010: CLXII. törvény 12. §-ával megállapított szöveg. E módosító törvény 53. §-a alapján a 2010. december 30-át követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

¹⁰⁰ A 28/B. §-t a 2010: CLXII. törvény 13. §-a iktatta be. E módosító törvény 53. §-a alapján a 2010. december 30-át követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

¹⁰¹ A 29. § a 2008: CXIV. törvény 18. §-ával megállapított szöveg. E módosító törvény 50. §-a alapján a rendelkezést a 2009. január 6. napját követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

¹⁰² A 29. § (1) bekezdése a 2012: CCXIII. törvény 53. § (1) bekezdésével megállapított szöveg.

¹⁰³ A 29. § (2) bekezdése a 2009: LVI. törvény 369. §-a szerint módosított szöveg. E módosító törvény 428. §-a alapján a rendelkezést a 2009. október 1. napját követően indult és megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

¹⁰⁴ A 29. § (3) bekezdése a 2009: LXXXV. törvény 147. §-a szerint módosított szöveg.

¹⁰⁵ A 29. § (4) bekezdése a 2013: CCLII. törvény 53. § (2) bekezdésével megállapított szöveg.

[106](#) A 29. § (5) bekezdése a 2010: CLXII. törvény 14. § (2) bekezdésével megállapított szöveg. E módosító törvény 53. §-a alapján a 2010. december 30-át követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

[107](#) A 29/A. §-t a 2008: CXIV. törvény 19. §-a iktatta be, szövege a 2012: CCXIII. törvény 54. §-ával megállapított szöveg.

[108](#) A 30. § a 2012: CCXIII. törvény 54. §-ával megállapított szöveg.

[109](#) A 30/A. §-t a 2008: CXIV. törvény 21. §-a iktatta be. E módosító törvény 50. §-a alapján a rendelkezést a 2009. január 6. napját követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

[110](#) A 31. § a 2013: LXXXIV. törvény 64. § (2) bekezdésével megállapított szöveg.

[111](#) A 31/A. §-t megelőző alcímet a 2008: CXIV. törvény 23. §-a iktatta be.

[112](#) A 31/A. §-t a 2008: CXIV. törvény 23. §-a iktatta be. E módosító törvény 50. §-a alapján a rendelkezést a 2009. január 6. napját követően indított eljárásokban kell alkalmazni.

[113](#) A 31/A. § (2a) bekezdését a 2013: LXXXIV. törvény 64. § (3) bekezdése iktatta be.

[114](#) A 31/A. § (3) bekezdése a 2009: LVI. törvény 368. §-a szerint módosított szöveg. E módosító törvény 428. §-a alapján a rendelkezést a 2009. október 1. napját követően indult és megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

[115](#) A 31/B. §-t megelőző alcímet a 2008: CXIV. törvény 23. §-a iktatta be.

[116](#) A 31/B. §-t a 2008: CXIV. törvény 23. §-a iktatta be, szövege a 2013: LXXXIV. törvény 64. § (4) bekezdésével megállapított szöveg.

[117](#) A 31/C. §-t megelőző alcímet a 2010: CLXII. törvény 16. §-a iktatta be.

[118](#) A 31/C. §-t a 2010: CLXII. törvény 16. §-a iktatta be.

[119](#) A 32. § (1) bekezdés b) pontja a 2008: CXIV. törvény 24. §-ával megállapított szöveg. E módosító törvény 50. §-a alapján a rendelkezést a 2009. január 6. napját követően indított eljárásokban kell alkalmazni.

[120](#) A 34. § a 2010: CLXII. törvény 17. §-ával megállapított szöveg. E módosító törvény 53. §-a alapján a 2010. december 30-át követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

[121](#) A 35. § (2) bekezdése a 2008: CXIV. törvény 25. §-ával megállapított szöveg. E módosító törvény 50. §-a alapján a rendelkezést a 2009. január 6. napját követően indított eljárásokban kell alkalmazni.

[122](#) A 35. § (3) bekezdése a 2008: CXIV. törvény 25. §-ával megállapított szöveg. E módosító törvény 50. §-a alapján a rendelkezést a 2009. január 6. napját követően indított eljárásokban kell alkalmazni.

[123](#) A 36. § (4) bekezdése a 2013: CCLII. törvény 53. § (3) bekezdésével megállapított szöveg.

[124](#) A 37. § a 2008: CXIV. törvény 26. §-ával megállapított szöveg. E módosító törvény 50. §-a alapján a rendelkezést a 2009. január 6. napját követően indított eljárásokban kell alkalmazni.

[125](#) A 37. § (4) bekezdése a 2010: CLXII. törvény 18. §-ával megállapított szöveg. E módosító törvény 53. §-a alapján a 2010. december 30-át követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

[126](#) A 38. § (3) bekezdése a 2012: CCXIII. törvény 55. §-ával megállapított szöveg.

[127](#) A 38. § (4) bekezdése a 2008: CXIV. törvény 27. §-ával megállapított szöveg. E módosító törvény 50. §-a alapján a rendelkezést a 2009. január 6. napját követően indított eljárásokban kell alkalmazni.

[128](#) A 38. § (5) bekezdése a 2010: CLXII. törvény 19. § (2) bekezdésével megállapított szöveg. E módosító törvény 53. §-a alapján a 2010. december 30-át követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

[129](#) A 38. § (6a) bekezdését a 2015: XII. törvény 6. §-a iktatta be.

[130](#) A 38. § (7) bekezdését a 2008: CXIV. törvény 27. §-a iktatta be, szövege a 2009: LVI. törvény 368. §-a szerint módosított szöveg. Ez utóbbi módosító törvény 428. §-a alapján a rendelkezést a 2009. október 1. napját követően indult és megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

[131](#) A 38. § (8) bekezdését a 2008: CXIV. törvény 27. §-a iktatta be. E módosító törvény 50. §-a alapján a rendelkezést a 2009. január 6. napját követően indított eljárásokban kell alkalmazni.

[132](#) A 38. § (9) bekezdését a 2010: CLXII. törvény 19. § (3) bekezdése iktatta be, szövege a 2011: CLXVIII. törvény 30. § (2) bekezdésével megállapított szöveg.

[133](#) A 39. § (1) bekezdése a 2015: XII. törvény 7. §-ával megállapított szöveg.

[134](#) A 39. § (2) bekezdése a 2008: CXIV. törvény 28. §-ával megállapított szöveg. E módosító törvény 50. §-a alapján a rendelkezést a 2009. január 6. napját követően indított eljárásokban kell alkalmazni.

[135](#) A 40. § (2) bekezdése a 2009: LVI. törvény 368. §-a szerint módosított szöveg. E módosító törvény 428. §-a alapján a rendelkezést a 2009. október 1. napját követően indult és megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

[136](#) A 41. § a 2010: CLXII. törvény 20. §-ával megállapított szöveg. E módosító törvény 53. §-a alapján a 2010. december 30-át követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

[137](#) A 41. § (2a) bekezdését a 2015: XII. törvény 8. §-a iktatta be.

[138](#) A 42. § a 2008: CXIV. törvény 30. §-ával megállapított szöveg. E módosító törvény 50. §-a alapján a rendelkezést a 2009. január 6. napját követően indított eljárásokban kell alkalmazni.

[139](#) A 42. § (2) bekezdése a 2009: LVI. törvény 368. §-a szerint módosított szöveg. E módosító törvény 428. §-a alapján a rendelkezést a 2009. október 1. napját követően indult és megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

[140](#) A 42. § (2a) bekezdését a 2012: CCXIII. törvény 56. §-a iktatta be.

[141](#) A 42. § (3) bekezdése a 2010: CLXII. törvény 21. §-ával megállapított szöveg. E módosító törvény 53. §-a alapján a 2010. december 30-át követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

[142](#) A 42. § (5) bekezdése a 2009: LVI. törvény 369. §-a szerint módosított szöveg. E módosító törvény 428. §-a alapján a rendelkezést a 2009. október 1. napját követően indult és megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

[143](#) A 43. § (2) bekezdése a 2010: CLXII. törvény 22. § (1) bekezdésével megállapított szöveg. E módosító törvény 53. §-a alapján a 2010. december 30-át követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

[144](#) A 43. § (3) bekezdését a 2010: CLXII. törvény 22. § (2) bekezdése iktatta be. E módosító törvény 53. §-a alapján a 2010. december 30-át követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

[145](#) A 43/A. §-t a 2008: CXIV. törvény 32. §-a iktatta be, szövege a 2010: CLXII. törvény 23. §-ával megállapított szöveg. Ez utóbbi módosító törvény 53. §-a alapján a 2010. december 30-át követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

[146](#) A 44. § (2) bekezdése a 2009: LVI. törvény 367. § (2) bekezdésével megállapított szöveg. E módosító törvény 428. §-a alapján a rendelkezést a 2009. október 1. napját követően indult és megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

[147](#) A 44. § (3) bekezdése a 2009: LVI. törvény 369. §-a szerint módosított szöveg. E módosító törvény 428. §-a alapján a rendelkezést a 2009. október 1. napját követően indult és megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

[148](#) A 44. § (4) bekezdését a 2013: CCXLVI. törvény 2. § (1) bekezdése iktatta be, szövege a 2015: XCIX. törvény 1. § (1) bekezdésével megállapított szöveg.

[149](#) A 44. § (5) bekezdését a 2013: CCXLVI. törvény 2. § (1) bekezdése iktatta be.

[150](#) A 44. § (6) bekezdését a 2013: CCXLVI. törvény 2. § (1) bekezdése iktatta be.

[151](#) A 44. § (7) bekezdését a 2013: CCXLVI. törvény 2. § (1) bekezdése iktatta be, szövege a 2015: XCIX. törvény 1. § (2) bekezdésével megállapított szöveg.

[152](#) A 45. § (1) bekezdése a 2010: CLXII. törvény 24. § (1) bekezdésével megállapított szöveg. E módosító törvény 53. §-a alapján a 2010. december 30-át követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

[153](#) A 45. § (3) bekezdése a 2012: CCXIII. törvény 57. § (1) bekezdésével megállapított, a 2013: CCLII. törvény 53. § (5) bekezdés c) pontja szerint módosított szöveg.

[154](#) A 45. § (4) bekezdése a 2012: CCXIII. törvény 57. § (1) bekezdésével megállapított, a 2013: CCLII. törvény 53. § (5) bekezdés c) pontja szerint módosított szöveg.

[155](#) A 45. § (5) bekezdése a 2008: CXIV. törvény 33. §-ával megállapított szöveg. E módosító törvény 50. §-a alapján a rendelkezést a 2009. január 6. napját követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

[156](#) A 45. § (6) bekezdését a 2008: CXIV. törvény 33. §-a iktatta be. E módosító törvény 50. §-a alapján a rendelkezést a 2009. január 6. napját követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

[157](#) A 45. § (7) bekezdését a 2008: CXIV. törvény 33. §-a iktatta be. E módosító törvény 50. §-a alapján a rendelkezést a 2009. január 6. napját követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

[158](#) A 45. § (8) bekezdését a 2008: CXIV. törvény 33. §-a iktatta be. E módosító törvény 50. §-a alapján a rendelkezést a 2009. január 6. napját követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

[159](#) A 45. § (9) bekezdését a 2010: CLXII. törvény 24. § (3) bekezdése iktatta be, szövege a 2012: CCXIII. törvény 57. § (2) bekezdésével megállapított szöveg.

[160](#) A 45/A. §-t a 2008: CXIV. törvény 34. §-a iktatta be. E módosító törvény 50. §-a alapján a rendelkezést a 2009. január 6. napját követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

[161](#) A 45/A. § (3) bekezdése a 2009: LVI. törvény 368–369. §-a szerint módosított szöveg. E módosító törvény 428. §-a alapján a rendelkezést a 2009. október 1. napját követően indult és megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

[162](#) A 46. §-t megelőző alcím a 2010: CLXII. törvény 25. §-ával megállapított szöveg.

[163](#) A 46. § (1) bekezdése a 2010: CLXII. törvény 26. §-ával megállapított szöveg. E módosító törvény 53. §-a alapján a 2010. december 30-át követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

[164](#) A 46. § (4) bekezdése a 2008: CXIV. törvény 35. §-ával megállapított szöveg. E módosító törvény 50. §-a alapján a rendelkezést a 2009. január 6. napját követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

[165](#) A 47. § (4) bekezdését a 2008: CXIV. törvény 51. §-a hatályon kívül helyezte.

[166](#) A 47. § (5) bekezdése a 2009: LVI. törvény 369. §-a szerint módosított szöveg. E módosító törvény 428. §-a alapján a rendelkezést a 2009. október 1. napját követően indult és megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

[167](#) A 48. § (1) bekezdése a 2010: CLXII. törvény 27. §-ával megállapított szöveg. E módosító törvény 53. §-a alapján a 2010. december 30-át követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

[168](#) A 48. § (3) bekezdése a 2009: LVI. törvény 368. §-a szerint módosított szöveg. E módosító törvény 428. §-a alapján a rendelkezést a 2009. október 1. napját követően indult és megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

[169](#) Az 49. §-t a 2010: CLXII. törvény 51. §-a hatályon kívül helyezte. E módosító törvény 53. §-a alapján a 2010. december 30-át követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

[170](#) Az 50. § (2) bekezdése a 2010: CLXII. törvény 28. § (1) bekezdésével megállapított szöveg. E módosító törvény 53. §-a alapján a 2010. december 30-át követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

[171](#) Az 50. § (4) bekezdését a 2009: LVI. törvény 369. §-a hatályon kívül helyezte, újonnan a 2010: CLXII. törvény 28. § (2) bekezdése iktatta be.

[172](#) Az 51. § (1) bekezdése a 2008: CXIV. törvény 36. §-ával megállapított, a 2010: CLXII. törvény 50. § (2) bekezdés 1. pontja szerint módosított szöveg. Ez utóbbi módosító törvény 53. §-a alapján a 2010. december 30-át követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

[173](#) Az 51. § (3) bekezdését a 2009: LVI. törvény 369. §-a hatályon kívül helyezte. E módosító törvény 428. §-a alapján a rendelkezést a 2009. október 1. napját követően indult és megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

[174](#) Az 52. § (4) bekezdése a 2009: LVI. törvény 369. §-a szerint módosított szöveg. E módosító törvény 428. §-a alapján a rendelkezést a 2009. október 1. napját követően indult és megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

[175](#) Az 52. § (6) bekezdése a 2010: CLXII. törvény 50. § (2) bekezdés 2. pontja szerint módosított szöveg. E módosító törvény 53. §-a alapján a 2010. december 30-át követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

[176](#) Az 52. § (7) bekezdését a 2010: CLXII. törvény 29. §-a iktatta be. E módosító törvény 53. §-a alapján a 2010. december 30-át követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

[177](#) Az 52. § (8) bekezdését a 2010: CLXII. törvény 29. §-a iktatta be. E módosító törvény 53. §-a alapján a 2010. december 30-át követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

[178](#) Az 53. §-t a 2010: CLXII. törvény 51. §-a hatályon kívül helyezte. E módosító törvény 53. §-a alapján a 2010. december 30-át követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

[179](#) Az 54. § (1) bekezdés b) pontját a 2009: LVI. törvény 369. §-a hatályon kívül helyezte. E módosító törvény 428. §-a alapján a rendelkezést a 2009. október 1. napját követően indult és megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

[180](#) Az 54. § (1) bekezdés d) pontja a 2010: CLXII. törvény 50. § (2) bekezdés 3. pontja szerint módosított szöveg. E módosító törvény 53. §-a alapján a 2010. december 30-át követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

[181](#) Az 54. § (2) bekezdése a 2010: CLXII. törvény 50. § (2) bekezdés 4. pontja szerint módosított szöveg. E módosító törvény 53. §-a alapján a 2010. december 30-át követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

[182](#) Az 54. § (3) bekezdése a 2009: LVI. törvény 368. §-a szerint módosított szöveg. E módosító törvény 428. §-a alapján a rendelkezést a 2009. október 1. napját követően indult és megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

[183](#) Az 54. § (4) bekezdése a 2009: LVI. törvény 368. §-a szerint módosított szöveg. E módosító törvény 428. §-a alapján a rendelkezést a 2009. október 1. napját követően indult és megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

[184](#) Az 55. § a 2010: CLXII. törvény 30. §-ával megállapított szöveg. E módosító törvény 53. §-a alapján a 2010. december 30-át követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

[185](#) Az 55/A. §-t a 2015: XII. törvény 9. §-a iktatta be.

[186](#) Az 56. § a 2010: CLXII. törvény 31. §-ával megállapított szöveg. E módosító törvény 53. §-a alapján a 2010. december 30-át követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

[187](#) Az 56. § (2) bekezdés f) pontja a 2012: CCXIII. törvény 58. §-ával megállapított szöveg.

[188](#) Az 56. § (2) bekezdés k) pontja a 2011: CLXVIII. törvény 30. § (3) bekezdésével megállapított szöveg.

[189](#) Az 56/A. §-t a 2010: CLXII. törvény 32. §-a iktatta be. E módosító törvény 53. §-a alapján a 2010. december 30-át követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

[190](#) Az 56/B. §-t megelőző alcím a 2010: CLXII. törvény 33. §-a iktatta be.

[191](#) Az 56/B. §-t a 2010: CLXII. törvény 33. §-a iktatta be. E módosító törvény 53. §-a alapján a 2010. december 30-át követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

[192](#) Az 56/C. §-t megelőző alcím a 2010: CLXII. törvény 34. §-a iktatta be.

[193](#) Az 56/C. §-t a 2010: CLXII. törvény 34. §-a iktatta be. E módosító törvény 53. §-a alapján a 2010. december 30-át követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

[194](#) Az 57. § a 2010: CLXII. törvény 35. §-ával megállapított szöveg.

[195](#) Az 57/A. §-t megelőző alcímet a 2010: CLXII. törvény 36. §-a iktatta be.

[196](#) Az 57/A. §-t a 2010: CLXII. törvény 36. §-a iktatta be. E módosító törvény 53. §-a alapján a 2010. december 30-át követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

[197](#) Az 57/A. § (1a) bekezdését a 2014: XXXV. törvény 51. §-a iktatta be, szövege a 2015: XII. törvény 10. § (1) bekezdésével megállapított szöveg.

[198](#) Az 57/A. § (1b) bekezdését a 2015: XII. törvény 10. § (2) bekezdése iktatta be.

[199](#) Az 57/A. § (3) bekezdése a 2014: XXXV. törvény 53. § f) pontja szerint módosított szöveg.

[200](#) Az 57/A. § (4) bekezdése a 2014: XXXV. törvény 53. § g) pontja szerint módosított szöveg.

[201](#) Az 57/A. § (5) bekezdése a 2014: XXXV. törvény 53. § h) pontja szerint módosított szöveg.

[202](#) Az 57/A. § (5a) bekezdését a 2015: XII. törvény 11. §-a iktatta be.

[203](#) Az 58. §-t a 2009: LVI. törvény 369. §-a hatályon kívül helyezte. E módosító törvény 428. §-a alapján a rendelkezést a 2009. október 1. napját követően indult és megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

[204](#) Az 59. § (1)–(2) bekezdését a 2009: LVI. törvény 369. §-a hatályon kívül helyezte. E módosító törvény 428. §-a alapján a rendelkezést a 2009. október 1. napját követően indult és megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

[205](#) Az 59. § (3) bekezdése a 2010: CLXII. törvény 50. § (1) bekezdés 6. pontja szerint módosított szöveg. E módosító törvény 53. §-a alapján a 2010. december 30-át követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

[206](#) A 60. § a 2010: CLXII. törvény 37. §-ával megállapított szöveg.

[207](#) A 60. § (2) bekezdése a 2015: XII. törvény 12. §-ával megállapított szöveg.

[208](#) A 61. § (1) bekezdését a 2009: LXXXV. törvény 65. § (4) bekezdés h) pontja hatályon kívül helyezte, újonnan a 2010: CLXII. törvény 38. §-a iktatta be.

[209](#) A 61. § (2) bekezdése a 2009: LXXXV. törvény 147. §-a szerint módosított szöveg.

[210](#) [A 62. § (1) bekezdés d) pontjában a 2011: LXIII. törvény 10. § (11) bekezdésével elrendelt módosítás, amely szerint az „az Európai Közösségek pénzügyi érdekeinek megsértésével kapcsolatos bűncselekmény” szövegrész helyébe az „a költségvetési csalás, valamint a 2011. december 31-ig hatályban volt Európai Közösségek pénzügyi érdekeinek megsértésével kapcsolatos bűncselekmény” szöveg lép, nem vezethető át.]

[211](#) A 63. § (1) bekezdése a 2010: CLXII. törvény 39. §-ával megállapított szöveg. E módosító törvény 53. §-a alapján a 2010. december 30-át követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

[212](#) A 63. § (3) bekezdés második mondatát a 2009: LVI. törvény 369. §-a hatályon kívül helyezte. E módosító törvény 428. §-a alapján a rendelkezést a 2009. október 1. napját követően indult és megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

[213](#) A 63. § (4) bekezdése a 2009: LVI. törvény 368. §-a szerint módosított szöveg. E módosító törvény 428. §-a alapján a rendelkezést a 2009. október 1. napját követően indult és megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

[214](#) A 64. § (1) bekezdése a 2010: CLXII. törvény 40. §-ával megállapított szöveg. E módosító törvény 53. §-a alapján a 2010. december 30-át követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

[215](#) A 64. § (3) bekezdést a 2009: LVI. törvény 369. §-a hatályon kívül helyezte. E módosító törvény 428. §-a alapján a rendelkezést a 2009. október 1. napját követően indult és megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

[216](#) A 64/A. §-t a 2013: CCL. törvény 72. §-a iktatta be.

[217](#) A 65. § (3) bekezdését a 2008: CXIV. törvény 41. §-a iktatta be. E módosító törvény 50. §-a alapján a rendelkezést a 2009. január 6. napját követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

[218](#) A 68. § (2) bekezdés e) pontja a 2013: CCLII. törvény 53. § (4) bekezdésével megállapított szöveg.

[219](#) A 68. § (2) bekezdés f) pontja a 2012: XXXVI. törvény 158. § (19) bekezdése szerint módosított szöveg.

[220](#) A 68. § (3) bekezdése a 2009: LXXXV. törvény 147. §-a, a 2009: CLV. törvény 42. § (40) bekezdése szerint módosított szöveg.

[221](#) A 69. §-t megelőző alcím a 2010: CLXII. törvény 41. §-ával megállapított szöveg.

[222](#) A 69. § a 2010: CLXII. törvény 41. §-ával megállapított szöveg.

[223](#) A 70. § e törvény 80. § (2) bekezdése alapján 2007. május 15. napján lépett hatályba.

[224](#) A 70. § (1)–(3) bekezdést a 2009: LVI. törvény 369. §-a hatályon kívül helyezte. E módosító törvény 428. §-a alapján a rendelkezést a 2009. október 1. napját követően indult és megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

[225](#) A 70. § (4) bekezdés második mondatát a 2009: LVI. törvény 369. §-a hatályon kívül helyezte. E módosító törvény 428. §-a alapján a rendelkezést a 2009. október 1. napját követően indult és megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

[226](#) A 70. § (5) bekezdését a 2009: LVI. törvény 369. §-a hatályon kívül helyezte. E módosító törvény 428. §-a alapján a rendelkezést a 2009. október 1. napját követően indult és megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

[227](#) A 71. § e törvény 80. § (2) bekezdése alapján 2007. május 15. napján lépett hatályba.

[228](#) A 71. § (1) bekezdése a 2010: CLXII. törvény 42. § (1) bekezdésével megállapított szöveg. E módosító törvény 53. §-a alapján a 2010. december 30-át követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

[229](#) A 71. § (3) bekezdése a 2010: CLXII. törvény 42. § (2) bekezdésével megállapított szöveg. E módosító törvény 53. §-a alapján a 2010. december 30-át követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

[230](#) A 71. § (4) bekezdését a 2009: LVI. törvény 369. §-a hatályon kívül helyezte. E módosító törvény 428. §-a alapján a rendelkezést a 2009. október 1. napját követően indult és megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

[231](#) A 72. § (1) bekezdése a 2010: CLXII. törvény 50. § (1) bekezdés 7. pontja szerint módosított szöveg. E módosító törvény 53. §-a alapján a 2010. december 30-át követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

[232](#) A 73. § (1) bekezdése a 2009: LVI. törvény 368–369. §-a szerint módosított szöveg. E módosító törvény 428. §-a alapján a rendelkezést a 2009. október 1. napját követően indult és megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

[233](#) A 73. § (2) bekezdése a 2010: CLXII. törvény 43. §-ával megállapított szöveg.

[234](#) A 73. § (3) bekezdése a 2008: CXIV. törvény 44. §-ával megállapított szöveg. E módosító törvény 50. §-a alapján a rendelkezést a 2009. január 6. napját követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

[235](#) A 73. § (4) bekezdése a 2010: CLXII. törvény 50. § (1) bekezdés 8. pontja szerint módosított szöveg. E módosító törvény 53. §-a alapján a 2010. december 30-át követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

[236](#) A 73/A. §-t megelőző alcímet a 2010: III. törvény 1. §-a iktatta be.

[237](#) A 73/A. §-t a 2010: III. törvény 1. §-a iktatta be, szövege a 2011: CLXVIII. törvény 30. § (4) bekezdésével megállapított szöveg.

[238](#) A 73/A. § (1) bekezdése a 2015: XII. törvény 13. § (1) bekezdésével megállapított szöveg.

[239](#) A 73/A. § (2) bekezdése a 2015: XII. törvény 13. § (1) bekezdésével megállapított szöveg.

[240](#) A 73/A. § (3) bekezdése a 2015: XII. törvény 13. § (1) bekezdésével megállapított szöveg.

[241](#) A 73/A. § (4) bekezdése a 2015: XII. törvény 13. § (1) bekezdésével megállapított szöveg.

[242](#) A 73/A. § (6) bekezdését a 2013: CCL. törvény 74. §-a hatályon kívül helyezte.

[243](#) A 73/A. § (7) bekezdése a 2015: XII. törvény 13. § (2) bekezdésével megállapított szöveg.

[244](#) A 73/A. § (10) bekezdését a 2015: XII. törvény 13. § (3) bekezdése iktatta be.

[245](#) A 74. § a 2012: CCXIII. törvény 59. §-ával megállapított szöveg.

[246](#) A 75. § (1) bekezdése a 2013: LVIII. törvény 15. §-ával megállapított szöveg.

[247](#) A 75. § (3) bekezdése a 2008: CXIV. törvény 46. §-ával megállapított szöveg. E módosító törvény 50. §-a alapján a rendelkezést a 2009. január 6. napját követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

[248](#) A 76. § a 2008: CXIV. törvény 47. §-ával megállapított szöveg. E módosító törvény 50. §-a alapján a rendelkezést a 2009. január 6. napját követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

[249](#) A 76. § (3) bekezdése a 2010: CLXII. törvény 45. §-ával megállapított szöveg.

[250](#) A 77. § (3) bekezdése a 2010: CLXII. törvény 50. § (1) bekezdés 9. pontja szerint módosított szöveg. E módosító törvény 53. §-a alapján a 2010. december 30-át követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

[251](#) A 78. § (2) bekezdése a 2014: XXXV. törvény 53. § i) pontja szerint módosított szöveg.

[252](#) A 79/A. §-t megelőző alcímet a 2010: CLXII. törvény 46. §-a iktatta be.

- [253](#) A 79/A. §-t a 2010: CLXII. törvény 46. §-a iktatta be.
- [254](#) A 79/B. §-t megelőző alcímet a 2015: XII. törvény 14. §-a iktatta be.
- [255](#) A 79/B. §-t a 2015: XII. törvény 14. §-a iktatta be.
- [256](#) A 79/C. §-t a 2015: XII. törvény 14. §-a iktatta be.
- [257](#) A 81. § (1) bekezdés a) pontja a 2010: CLXII. törvény 47. § (1) bekezdésével megállapított szöveg. E módosító törvény 53. §-a alapján a 2010. december 30-át követően indult eljárásokban kell alkalmazni.
- [258](#) Lásd a 82/2007. (IV. 25.) Korm. rendeletet, a 220/2009. (X. 8.) Korm. rendeletet, a 108/2013. (XI. 28.) VM rendeletet, a 111/2013. (XII. 7.) VM rendeletet.
- [259](#) A 81. § (1) bekezdés b) pontját a 2008: CXIV. törvény 51. §-a hatályon kívül helyezte.
- [260](#) Lásd a 353/2012. (XII. 13.) Korm. rendeletet.
- [261](#) Lásd a 158/2010. (V. 6.) Korm. rendeletet.
- [262](#) A 81. § (1) bekezdés e) pontja a 2008: CXIV. törvény 48. § (1) bekezdésével megállapított szöveg. E módosító törvény 50. §-a alapján a rendelkezést a 2009. január 6. napját követően indult eljárásokban kell alkalmazni.
- [263](#) Lásd a 322/2007. (XII. 5.) Korm. rendeletet.
- [264](#) A 81. § (1) bekezdés f) pontja a 2009: LVI. törvény 368. §-a szerint módosított szöveg. E módosító törvény 428. §-a alapján a rendelkezést a 2009. október 1. napját követően indult és megismételt eljárásokban kell alkalmazni.
- [265](#) Lásd a 80/2008. (IV. 4.) Korm. rendeletet.
- [266](#) A 81. § (1) bekezdés g) pontját a 2009: LVI. törvény 367. § (4) bekezdése iktatta be. E módosító törvény 428. §-a alapján a rendelkezést a 2009. október 1. napját követően indult és megismételt eljárásokban kell alkalmazni.
- [267](#) A 81. § (1a) bekezdését a 2014: XXXV. törvény 52. § (1) bekezdése iktatta be.
- [268](#) Lásd a 168/2014. (VII. 18.) Korm. rendeletet, a 192/2014. (VII. 31.) Korm. rendeletet.
- [269](#) A 81. § (1b) bekezdését a 2014: XCIX. törvény 305. § (1) bekezdése iktatta be.
- [270](#) Lásd a 256/2007. (X. 4.) Korm. rendeletet, a 80/2008. (IV. 4.) Korm. rendeletet, a 154/2011. (VIII. 10.) Korm. rendeletet, a 192/2014. (VII. 31.) Korm. rendeletet.
- [271](#) A 81. § (3) bekezdése a 2014: XXXV. törvény 52. § (2) bekezdésével megállapított szöveg.
- [272](#) Lásd a 17/2015. (III. 30.) MvM rendeletet, a 21/2015. (IV. 17.) MvM rendeletet, a 24/2015. (IV. 28.) MvM rendeletet, a 26/2015. (V. 6.) MvM rendeletet.
- [273](#) A 81. § (3) bekezdés b) pontja a 2014: XCIX. törvény 305. § (2) bekezdésével megállapított szöveg.
- [274](#) Lásd a 17/2015. (III. 30.) MvM rendeletet, a 21/2015. (IV. 17.) MvM rendeletet, a 26/2015. (V. 6.) MvM rendeletet.
- [275](#) A 81. § (4) bekezdése a 2014: XXXV. törvény 52. § (2) bekezdésével megállapított szöveg.
- [276](#) Lásd a 4/2014. (IX. 1.) FM rendeletet, a 16/2014. (X. 15.) FM rendeletet, a 23/2014. (XI. 3.) FM rendeletet, a 4/2015. (II. 19.) FM rendeletet, az 5/2015. (II.

19.) FM rendeletet, a 7/2015. (III. 11.) FM rendeletet, a 8/2015. (III. 13.) FM rendeletet, a 9/2015. (III. 13.) FM rendeletet, a 10/2015. (III. 13.) FM rendeletet, a 11/2015. (III. 13.) FM rendeletet, a 12/2015. (III. 30.) FM rendeletet, a 17/2015. (IV. 9.) FM rendeletet, a 19/2015. (IV. 24.) FM rendeletet, a 35/2015. (VI. 30.) FM rendeletet, a 37/2015. (VI. 30.) FM rendeletet.

[277](#) Lásd az 5/2015. (II. 19.) FM rendeletet.

[278](#) A 81. § (4) bekezdés g) pontja a 2015: XII. törvény 15. §-ával megállapított szöveg.

[279](#) Lásd a 6/2004. (I. 22.) FVM rendeletet, a 149/2004. (X. 1.) FVM rendeletet, a 32/2006. (V. 2.) FVM rendeletet, az 51/2006. (VII. 5.) FVM rendeletet, a 17/2007. (III. 23.) FVM rendeletet, a 31/2007. (IV. 24.) FVM rendeletet, az 50/2007. (VI. 27.) FVM rendeletet, a 66/2007. (VII. 26.) FVM rendeletet, a 76/2007. (VII. 27.) FVM rendeletet, a 89/2007. (VIII. 17.) FVM rendeletet, a 91/2007. (VIII. 23.) FVM rendeletet, a 94/2007. (IX. 4.) FVM rendeletet, a 96/2007. (IX. 7.) FVM rendeletet, a 97/2007. (IX. 19.) FVM rendeletet, a 99/2007. (IX. 19.) FVM rendeletet, a 108/2007. (IX. 24.) FVM rendeletet, a 117/2007. (X. 10.) FVM rendeletet, a 125/2007. (X. 25.) FVM rendeletet, a 135/2007. (XI. 14.) FVM rendeletet, a 139/2007. (XI. 28.) FVM rendeletet, a 140/2007. (XI. 28.) FVM rendeletet, a 148/2007. (XII. 8.) FVM rendeletet, a 27/2008. (III. 12.) FVM rendeletet, a 41/2008. (IV. 3.) FVM rendeletet, a az 56/2008. (IV. 25.) FVM rendeletet, a 64/2008. (V. 14.) FVM rendeletet, a 112/2008. (VIII. 30.) FVM rendeletet, a 114/2008. (IX. 5.) FVM rendeletet, a 128/2008. (X. 1.) FVM rendeletet, a 27/2009. (III. 18.) FVM rendeletet, az 54/2009. (IV. 16.) FVM rendeletet, az 59/2009. (V. 8.) FVM rendeletet, a 70/2009. (VI. 19.) FVM rendeletet, a 78/2009. (VI. 30.) FVM rendeletet, a 2/2010. (I. 14.) FVM rendeletet, a 14/2010. (II. 23.) FVM rendeletet, a 24/2010. (III. 19.) FVM rendeletet, az 50/2010. (IV. 27.) FVM rendeletet, a 32/2010. (XI. 25.) VM rendeletet, a 38/2010. (XII. 14.) VM rendeletet, a 39/2011. (V. 18.) VM rendeletet, az 50/2011. (VI. 6.) VM rendeletet, a 73/2011. (VII. 29.) VM rendeletet, a 81/2011. (VIII. 11.) VM rendeletet, a 105/2011. (XI. 10.) VM rendeletet, a 133/2011. (XII. 22.) VM rendeletet, a 66/2012. (VII. 10.) VM rendeletet, a 87/2012. (VIII. 27.) VM rendeletet, a 91/2012. (VIII. 29.) VM rendeletet, a 120/2012. (XI. 23.) VM rendeletet, a 132/2012. (XII. 21.) VM rendeletet, a 133/2012. (XII. 21.) VM rendeletet, a 142/2012. (XII. 27.) VM rendeletet, a 33/2013. (V. 14.) VM rendeletet, a 44/2013. (V. 30.) VM rendeletet, a 67/2013. (VII. 29.) VM rendeletet, a 78/2013. (IX. 10.) VM rendeletet, a 89/2013. (X. 4.) VM rendeletet, a 105/2013. (XI. 15.) VM rendeletet, a 108/2013. (XI. 28.) VM rendeletet, a 123/2013. (XII. 17.) rendeletet, a 124/2013. (XII. 17.) rendeletet, a 4/2014. (I. 27.) VM rendeletet, a 17/2014. (III. 7.) VM rendeletet, a 37/2014. (IV. 4.) VM rendeletet, a 40/2014. (IV. 8.) VM rendeletet, az 54/2014. (IV. 29.) VM rendeletet.

[280](#) A 81. § (5) bekezdése a 2014: XXXV. törvény 52. § (2) bekezdésével megállapított szöveg.

[281](#) Lásd a 48/2007. (VI. 20.) FVM rendeletet, a 46/2009. (IV. 16.) FVM rendeletet, a 41/2014. (IV. 8.) VM rendeletet, a 11/2014. (IX. 18.) FM rendeletet, a 15/2014.

(X. 9.) FM rendeletet, a 25/2014. (XI. 20.) FM rendeletet, a 26/2014. (XI. 20.) FM rendeletet, a 43/2014. (XII. 29.) FM rendeletet, az 5/2015. (II. 19.) FM rendeletet, a 12/2015. (III. 30.) FM rendeletet, a 31/2015. (VI. 9.) FM rendeletet.

[282](#) A 82. §-t és a megelőző alcímet a 2007: LXXXII. törvény 2. § 966. pontja hatályon kívül helyezte.

[283](#) A 83. §-t és a megelőző alcímet a 2007: LXXXII. törvény 2. § 966. pontja hatályon kívül helyezte.

[284](#) A 84. § c) pontját a 2008: CXIV. törvény 51. §-a hatályon kívül helyezte.

[285](#) A 84. § g) pontja a 2015: XII. törvény 16. § (1) bekezdésével megállapított szöveg.

[286](#) A 84. § h) pontja a 2015: XII. törvény 16. § (1) bekezdésével megállapított szöveg.

[287](#) A 84. § i) pontja a 2015: XII. törvény 16. § (1) bekezdésével megállapított szöveg.

[288](#) A 84. § o) pontja a 2015: XII. törvény 16. § (2) bekezdésével megállapított szöveg.

[289](#) A 84. § u) pontját a 2008: CXIV. törvény 49. §-a iktatta be, szövege a 2015: XII. törvény 16. § (3) bekezdésével megállapított szöveg.

[290](#) A 84. § v) pontját a 2008: CXIV. törvény 49. §-a iktatta be, szövege a 2015: XII. törvény 16. § (3) bekezdésével megállapított szöveg.

[291](#) A 84. § w) pontját a 2008: CXIV. törvény 49. §-a iktatta be, szövege a 2015: XII. törvény 16. § (3) bekezdésével megállapított szöveg.

[292](#) A 84. § x) pontját a 2008: CXIV. törvény 49. §-a iktatta be. E módosító törvény 50. §-a alapján a rendelkezést a 2009. január 6. napját követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

[293](#) A 84. § y) pontját a 2008: CXIV. törvény 49. §-a iktatta be, szövege a 2015: XII. törvény 16. § (4) bekezdésével megállapított szöveg.

[294](#) A 84. § z) pontját a 2010: CLXII. törvény 48. §-a iktatta be, szövege a 2015: XII. törvény 16. § (4) bekezdésével megállapított szöveg.

[295](#) A 84. § zs) pontját a 2010: CLXII. törvény 48. §-a iktatta be, szövege a 2015: XII. törvény 16. § (4) bekezdésével megállapított szöveg.

[296](#) A 84/A. §-t a 2015: XII. törvény 17. §-a iktatta be.

[297](#) A 85. §-t a 2010: CLXII. törvény 49. §-a iktatta be.

[298](#) A hatálybalépés napja 2010. december 30.

[299](#) A hatálybalépés napja 2010. december 30.

[300](#) A 85/A. §-t a 2013: CCL. törvény 73. §-a iktatta be.

[301](#) A hatálybalépés időpontja 2013. december 31.

[302](#) A 86. §-t a 2012: CCXIII. törvény 60. §-a iktatta be.

[303](#) A hatálybalépés időpontja 2012. december 28.

[304](#) A 87. §-t a 2013: CCXLVI. törvény 2. § (2) bekezdése iktatta be.

[305](#) A 88. §-t a 2015: XII. törvény 18. §-a iktatta be.

[306](#) A hatálybalépés időpontja 2015. március 30.

[307](#) A 89. §-t a 2015: XCIX. törvény 2. § (2) bekezdése iktatta be.

Magyar Közlöny Lap- és Könyvkiadó Kft.

A Nemzeti Jogszabálytárban elérhető szövegek tekintetében a Közlönykiadó minden jogot fenntart!